

[Dit document is onderdeel van de publicatie De familie Van Wijk. Zie voor de verzamelde gegevens over mijn voorouders <https://familiesporen.wordpress.com/>.]

| <i>Gegevens</i>   | <i>Man</i>                                                  | <i>Vrouw</i>                                                                                 |
|-------------------|-------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Naam:</b>      | <b>Thomas Jansz. van wijk</b>                               | <b>Grietje Leendertsdr. [Fijngeland]/<br/>Jans/ Mese/Blom</b>                                |
| <b>Geboren:</b>   | 03-11-1648 te Leiden                                        | ca. 1675 te Leiden                                                                           |
| <b>Overleden:</b> | na 1704, voor mei 1710                                      | na 1747 te Leiden? [1753]                                                                    |
| <b>Geloof:</b>    | NH                                                          | NH                                                                                           |
| <b>Adressen:</b>  | Orangegraft (1690), Langestraat (1694,<br>Waartgraft (1701) | Waartgraft (1701), Loyerstraat (1710),<br>Claresteegh (1723), w.s. Kijfgraft (1731,<br>1732) |
| <b>Beroepen:</b>  | Lakenwerker (1690)                                          | Huisvrouw                                                                                    |
| <b>Vader:</b>     | Jan Thomasz. Aernaert [van Wijk]                            | Leendert Fijngeland <i>onzeker</i>                                                           |
| <b>Moeder:</b>    | Jannetje Gillis de Keuwer                                   | Maartge Jans                                                                                 |
| <b>Huwelijk:</b>  | 17-05-1701 te Leiden                                        |                                                                                              |

### ***Kinderen***

Kinderen van Thomas Jansz van Wijck en Jannetje Cornelisdr van der Leest

1. Jan                    doop 09-09-1691 te Leiden, overl. voor 1694
2. Johannes            doop 15-09-1693 te Leiden, overl. w.s. jong

Kinderen van Thomas van Wijk en Rebekka Leenders van Doorneveld

1. Franssijntje        doop 23-02-1695 te Leiden, overl. na 1700, w.s. jong
2. Joannes             doop 01-01-1697 te Leiden, overl. 19/26-01-1697 te Leiden

Kinderen van Thomas van Wijk en Grietje Leenderts Fijngeland/Jans

1. Hester                doop 16-10-1701 te Leiden, overl. 07/14-12-1754 te Leiden
2. Jan                    doop 19-07-1703 te Leiden, overl. voor 1706
3. Johannes            doop 07-10-1705 te Leiden, overl. 11/18-03-1797 te Leiden
4. Catharina ?        doop ca 1707?, overl. na 1755

Kinderen van Grietje Jans (alias ...) en Klaas van Embden

1. Abram                doop 13-09-1711 te Leiden, overl. na 1747
  2. Matijs                doop 18-10-1713 te Leiden, overl. w.s. jong
  3. Jan                    doop 10-04-1715 te Leiden, overl. w.s. jong
  4. Marijtje             doop 27-04-1717 te Leiden, overl. w.s. jong
- 

Wat de amoureuze kant van het leven betreft, was Jan's vader een laatbloeier. Jan is een kind uit diens derde huwelijk, maar vader Thomas Janszn. van Wijk trouwt voor het eerst wanneer hij al 42 jaar is. Zijn bruid Jannetje Cornelisdr. van der Leest is vermoedelijk een stuk jonger. Hollanders noemden zich in Leiden tot ongeveer 1700 vaak naar hun vader. Alle bij het huwelijk genoemde personen geven als naam een patroniem of matroniem op (zoon/dochter van). Vandaar dat Thomas niet als een Van Wijk, maar als een Janszoon in het trouwboek staat. Binnen deze generatie doet zich nog een ander tamelijk verwarrend fenomeen voor. Soms gebruikten vrouwen in plaats van een patroniem, de naam van hun huidige of overleden echtgenoot. Om de chaos compleet te maken kreeg die mans' voornaam gewoon een "s" toegevoegd, dus bijvoorbeeld Grietje Jans (vrouw van; niet dochter van). Zuiderlingen en adellijke families droegen meestal al veel eerder een echte achternaam. Binnen deze reeks is Thomas de eerste die de naam Van Wijk voert.

KO 27-10-1690, AA40v.

Tomas Jansz. [van Wijk], lakenwr., jongeman van Leijden, wonende op de Orangegracht, geassisteerd met Jan Tomas fijn vader wonende in de Camp, huwt met Jannetje Cornelis [van der Leest], jongedochter van Delft, woont aende Prs kerck, geassisteerd met Cornelia Pieters, haar night op de Koepoortsgraft.

NH-doopboeken, ouders Thomas Jansz van Wijck en Jannetje Cornelis [van der Leest].

- 09-09-1691 Jan, LK, getuigen Jacobus Vierdag en Maria Wervel.
- 15-09-1693 Johannes, HK, getuigen Jan Thomasz van Wijk en Sahrah Hujst.

Thomas en Jannetje krijgen twee zoontjes die zij allebei Jan noemen naar de opa van vaders kant. Het oudste jongetje zal binnen twee jaar overleden zijn, want het was een gebruik om een kind de naam te geven van een jonger reeds overleden broertje of zusje van hetzelfde geslacht. Ook het tweede kind stierf jong. Reeds voor maart 1694 is Thomas al weduwnaar, maar een voogdij-regeling in verband met zijn tweede huwelijk in die maand vindt niet plaats.

Thomas' nieuwe echtgenote heeft er eveneens reeds een huwelijk opzitten. Dit paar krijgt tevens twee kinderen (waaronder weer een Jan) die waarschijnlijk allebei aan een kinderziekte ten prooi vallen. Thomas' tweede vrouw Rebecca sterft binnen zeven jaar. Ditmaal leeft het oudste dochtertje nog, wanneer Thomas wederom met een jongedochter op het altaar afstapt.

KO Z152, 20-02-1688.

Willem van Kouwenhoven, jongeman van Leijden, timmerman, wonende op de Langegracht, geassisteerd met Claes van der Loo zijn vader aldaar, huwt met Rebecca Leenderts van Doornevelt, jongedochter van Leijden, wonende in de Haerlemstraet, geassisteerd met Francina Jans haar moeder buiten de Marepoort.

NH-doop kind van Willem van Kouwenhoven en Rebecca Leenderts van Doornevelt.

- 01-01-1688 Lena, MK, getuige Francijntje Jansdr.

Van dit kind geen KO-huwelijk gezien.

KO 26-03-1694, AA276.

Thomas van Wijck, weduwnaar van Jannetje [Cornelisdr.] van der Leest, wonende in de Langestraet, geassisteerd met Jan Thomasz van Wijck, fijn vader in de Camp, huwt met Rebecca van Doornevelt, weduwe van Willem Couwenhoven, wonende op de Langegracht, geassisteerd met Maria Wevels, hare bekende op de houck vand Nieuwe Loyerstraet & met Clasina van Twist, haer bekende opde Langegracht.

NH-doopboeken, ouders Thomas van Wijk en Rebekka Leenders van Doorneveld.

- 23-02-1695 Fransijntje, PK, getuigen Pieter Cornelis en Belije Daniels van der Laan.
- 01-01-1697 Joannes, LK, getuigen Arend Poopesijn en Hester van de Waater.  
[Luthers geen dopen]

Voogdijboek L91.

Frederick Wevel, broeder en Jacob Vierdag, gebedene vriend, beide wevers, fijn voogden gestelt over Franfijntie out 7 jaren off daar omtrent, naargelate weefkind van Rebecca Leenders van Dooreneveld, gewonnen bij Thomas Jansz: van Wijk.

Comp. hebben de voogdije aangenomen ende op den 20<sup>e</sup> Meij 1701 aan Heeren Weesmeesteren Eedt gedaan. Den voorn. boedel is ten zelve dage gerepudieerd.

De voogden zijn een stiefbroer en een oude vriend van Thomas. Zoals gezegd huwt hij voor de derde maal en wel in 1701. Op dat moment is hij al 52 jaar oud, terwijl zijn nieuwe echtgenote hooguit een jaar of vijfentwintig is. In die tijd keek men toch afkeurend naar een dergelijk groot leeftijdsverschil. Als een man zoveel ouder was dan zijn vrouw, bestond er gerede kans dat zij al snel weduwe werd en zij met haar kinderen van armenzorg afhankelijk zou worden. Gezien haar economisch afhankelijke positie, kon een weduwe minder makkelijk hertrouwen dan een weduwnaar. Was omgekeerd een vrouw zoveel jaren ouder, dan kwam er geen nageslacht meer, wat weer indruiste tegen de natuurwetten en de wens van de kerk.

Desalniettemin gingen Thomas en Grietje vrolijk in ondertrouw en volgde reeds na vijf maanden de geboorte van dochter Hester.

KO 07-05-1701, CC205.

*Tomas Jansz. van Wijck, (1 kind) weduwnaar van Rebecca Leenderts van Doornneveld, woont op de Waartgraft, geassisteerd met Frederick Wevel zijn halve broeder woont bij de Witte Poort, huwt met Grietje Leenderts Fijngeland, jongedochter van Leijden op de Waartgraft, geassisteerd met Maertge Jans, haar moeder woont alfoven. (Getrouwd in de PK, zie fol. 123v jaar 1701.)*

NH-doopboek, ouders Thomas van Wijk en Grietje Leenderts/Grietje Jans/Grietje Vijgeland.

- 16-10-1701 Hester, LK, getuigen Jacob Vierdag en Lijsbeth Mattijs.
- 19-07-1703 Jan, HK, getuigen Anthony Backom, Marijtje van Wijk [geen huw.].
- 07-10-1705 Johannes, HK, getuigen Jan Blom en Geertruijdt Veroy.

Op de patroniem Thomas Jansz. zijn geen NH-dopen van toepassing.

Grietje is de moeder van Jan (nogmaals, weer een Jan) die in oktober 1705 in de Hooglandse kerk ter doop wordt gehouden. Thomas overlijdt binnen vijf jaar. In mei 1710 huwt Grietje namelijk als weduwe van Thomas voor de tweede keer met Claes van Embden, die net als haar vorige echtgenoot lakenwerker van beroep is. Nu heeft ze zelf een man aan de haak geslagen die waarschijnlijk nog vrij jong is van lijf en leden. Zij en Claes krijgen nog vier kinderen, waarvan de jongste in april 1717 ter wereld komt.

KO 10-05-1710, EE 222.

Claes [Jansz.] van Embden, lakenwr., jongeman van Leijden, woont op de Haarlemstraet, geassisteerd met Jan Claas van Embden zijn vader woont alfoven, huwt met Grietge Jans, (2 kinderen) weduwe van Tomas van Wijck, woont in de Loijerstraet, geassisteerd met Maertge Jans, haar moeder, woont alfoven en Pieterella Boffeel haar bekende woont alfoven.

NH-doopboek kinderen Klaas van Embde en Grietje Jans/Mese/Blom/Leenders Fijngeland.

- 13-09-1711 Abram, HK, (ma: Grietje Blom), getuige Joanna van Emden.
- 18-10-1713 Matijs, PK, (ma: Grietje Mese), getuigen Matijs Kramer, Catrina de Nurm (aant.: 2F55).
- 10-04-1715 Jan, PK, (ma: Grietie Jans., aant. 2<sup>E</sup>222), getuigen Abraham van Embe en Anna Gijsberts.
- 27-04-1717 Marijtje, HK, (ma: Grietie Wijgeland), getuigen Abraham van Emde en Anna Gijsberts Snelderwert (aant. 2F146 = huwelijk van de getuigen).

Johannes heeft in elk geval een jongere halfbroer die opgroeit en een vier jaar oudere zus. Aangenomen mag worden dat Jan heel aardig met zijn stiefvader kon opschieten, want hij is later verschillende malen doopgetuige bij Jan's kinderen. In 1736 en in 1756 staat tevens een mysterieuze Catharina van Wijk tussen die getuigen. Misschien is zij een jonger zusje van Jan. Wat intussen een raadsel blijft, is hoe Grietje nu werkelijk heet. Zij komt in de boeken voor als Grietje Leenderts en/of Fijngeland (huwelijk 1701), Grietje Blom (1711), Grietje Mese [= Bartholomeus dochter?] (1713), maar meestal als Grietje Jans. Haar vader is vermoedelijk Leendert Vigilant. De naam Blom komt bij de doopgetuigen in 1705 voor, maar in welke relatie de genoemde Jan Blom tot Grietje staat, is onbekend. Grietje Mese is onnavolgbaar en het Grietje Jans staat waarschijnlijk voor vrouw van/weduwe van. Het vreemde is nu dat zij vast blijft houden aan "Jans", terwijl zij al lang en breed met Claes getrouwd is. Wat zal hij hier van gevonden hebben? Van de elf nakomelingen uit totaal vier echtelijke verbintenissen overlijdt tweederde jong en uiteindelijk huwen alleen Hester en Jan van Wijk en hun halfbroer Abraham van Embden. Opvallend is dat de zonen beiden als baggerman werken, terwijl hun vaders (en vermoedelijk hun hele familie) een functie in de lakenindustrie vervullen. Zoon Jan belandde wellicht als eerste Van Wijk via zijn halfbroer Abraham van Embden op een baggerboot.

|                                          |            |        |
|------------------------------------------|------------|--------|
| Hester van Wijk en Gregorius de Cruys    | 21-08-1723 | II171v |
| Jan van Wijk en Marijtje van Toorenvliet | 17-04-1732 | LL254v |

|                                        |            |       |                |
|----------------------------------------|------------|-------|----------------|
| Abraham van Enden met Geertruyd Lotte  | 02-06-1731 | LL187 | 1 <sup>e</sup> |
| Abraham van Embden met Rijkje Bloeland | 28-04-1734 | MM135 | 2 <sup>e</sup> |

Er komt geen Fransijntje van Wijk in het bruidenboek voor; alle Jannen gezien.

KO 1723.

Gregorius de Cruijs, schrobbelaar [wol kaarden; uitpluizen], jongeman van Leijden, huwt met Hester van Wijck, jongedochter van Leijden, wonende in de Clarefteegh, vergezeld met Grietje Jans, haar moeder, wonende als vooren.

KO 1731.

Abraham van Enden, baggerman, jongeman van Leijden, wonende op de Kijfgracht aan de haven, vergezeld met Klaas van Enden, zijn vader, wonende alsvooren, huwt met Geertruyd Lotte, jongedochter van Leijden, wonende alsvooren.

KO 1734.

Abraham van Embden, weduwnaar van Geertruyt Lotte, wonende op de Kijffgracht, vergezeld met Claes van Embden, zijn vader wonende als vooren, huwt met Rijkje Bloeland, jongedochter van Leijden.

KO 1732.

Jan van Wijk, baggerman, jongeman van Leijden, wonende op de Kijfgracht geassisteerd met Klaas van Embden, zijn stiefvader wonende als vooren, huwt met Marijtje van Toorenvliet, jongedochter van Leijden, wonende in de Oude Voorstad, geassisteerd met Geertje van Poelgeest, haar moeder wonende als vooren. Pieterskerk 17-04-1732.

In het NH-doopboek komen bij Van Embden voor: 1714 en 1716 kind van Abram van Embden en Anna Gijsberts; tweemaal de getuigen Klaas van Emben en Grietje van Wijk.

Bij de KO-huwelijken van Van Embden is Claes in 1710 de enige met zijn naam.

Johannes van Embden met Sara Harre, 23-04-1740, NN226: Bruidegom wordt vergezeld door Claes van Embden, zijn oom wonende op de Kijfgracht.

Geen huwelijk Matthijs aanwezig en Maria niet passend in KO op Van Embden.

NH-doopgetuigen bij de kinderen van Gregorius de Cruijs en Hester van Wijck zijn in:

1724 Klaas van Embden, Grietje Jans. 1725, 1727 en 1730 n.v.t.

NH doopgetuigen bij de kinderen van Abraham van Enden en Geertruyd Lotte zijn in:

1731 Klaas van Emden, Grietje Jans. 1733 n.v.t.

NH doopgetuigen bij de kinderen van Abraham van Embden en Rijkje Bloeland zijn in:

1735 Claes van Emde, Grietje Jans. 1741 Klaas van Em(den), Grietje Jans.

1737, 1751 en 1753 n.v.t. 1738, 1743, 1745 en 1748 o.a. Grietje Jans.

Lang niet alle overlijdensgegevens zijn bekend en voorzover wel meldingen beschikbaar zijn, kunnen deze makkelijk betrekking hebben op andere gezinnen met dezelfde familienaam of patroniem.

Begraafboek 1731-1745 op Van Wijk generatie 09 n.v.t.

- 1696-1710 totaal twaalf maal een kind van Thomas Janszn, Bolwerk begraven.
- Maria, jongedochter, PB, 29/10-05/11-1757.
- Caatje, jongedochter, PB, 15/22-04-1758.
- Kind van Thomas van Wijk, BW, 19/26-01-1697.
- Thomas Janszn, Bolw. meldingen op 19-26/3-1707, 16-23/4-1707 en 05-12/5-1708.
- 07-14 Dec. 1754 Hester van Wijk, wed. van Goles de Kruijs, P.Bw.
- Jan van Wijk, Wed. van Clara van Toornvliet, PB 11-18 mrt 1797.

Grietje Leenderts Vigilant zorgde reeds voor enige consternatie door als een kameleon van naam te wisselen. Wie precies haar ouders zijn geweest, is evenmin eenvoudig te achterhalen. Haar

vader is volgens haar huwelijk in 1701 Leendert Fijngeland en haar moeder heet Maertge Jans. Duidelijker kan niet, zou je denken. Echter, het enige paar dat in aanmerking komt als ouders van Grietje is het volgende:

#### *Generatie 10 Fijngeland*

KO L337v, 09-10-1637.

Lenaert le Fingalant, weduwnaar van Anna Jans, -, wonende op de Langegracht, geassisteerd met Jan Wincen, zijn schoonbroeder aldaar, huwt met Margarieta Jean Pocke, jongedochter van 't Land van Luyck, wonende op de Langegracht, geassisteerd met Anna Jean Herry, haar bekende aldaar.

Dit paar krijgt tweemaal een dochter Margriet (Waalse klapper 36), waarvan de laatste in 1643 is geboren.

Margarieta kan biologisch gezien op zijn laatst circa 1662 een kind gekregen hebben. "Haar" dochter Grietje krijgt nog in 1717 een kind. Zij zou, als ze circa 1662 geboren was, dan al 55 jaar oud zijn. Dit kan gewoon niet juist zijn. Tot 1700 komt er geen later geboren Grietje in de NH-/Waalse doopboeken voor. Het is ook zeer onwaarschijnlijk dat Grietje 100 jaar oud is geworden, die leeftijd zou zij volgens de dopen van haar kleinkinderen bereikt hebben.

#### *Overige gegevens*

Dopen op naam van Vierdag gechecked. Bij Jacobus Vierdag en Lijsbeth Matthijs geen bekende NH-doopgetuigen tot 1700. Ook bij de rest van de doopgetuigen geen aanwijzingen via dopen of huwelijken gevonden.

Bonboek is niet van toepassing op naam van Van Wijk.

Geen voogdij rond 1694 en rond 1710 gezien, pagina voor pagina voogdijboek doorgenomen.

Voogdij M141v, 12-07-1720, Ra ra.

Frans Lotten, neeff, baggerman en ... zijn voogden gesteld over kinderen (oudste 9.5 jaar) van Catharina van der Weegen, gewonnen bij Jan van Wijk, lakenwever op den Hoek van 't Kerkpleijn bij de Loots.

Op Van der Wegen en Van Wijk geen passend KO-RI-register huwelijk gezien, evenmin NH of RK dopen aangetroffen.

Jaarverslagen Archief onderzoekingen GAL. Aardig wat brieven en antwoorden, o.a.:

- Vragen over Pieter van Wijk, gehuwd met Hennebiek en antwoord met familielijn terug tot en met generatie 09. Geen nieuwe feiten, maar ook hier vermelding verwarring over de diverse namen van Grietje Jans, of hoe ze ook werkelijk mag heten.

Boek Promotheus deel XIII bevat meerdere Leidse kwartierstaten. Op pagina 362 staan:

1928. Klaas van Embden ... ontr. 11 Leiden 10-5-1710:

1929. Fijngeland, Grietge Leenderts (Grietje Jans Blom) (Grietge Jans, Mese, Clase, Wijngeland, van Wijk naar 1<sup>e</sup> echtgenoot), geb. Leiden, begr. Leiden 24-11/1-12-1753; zij ondertr. 1<sup>e</sup> Leiden 7-5-1701 met Thomas Jansz. van Wijk.

---

**Generatie 10 Van Wijk**

---

| <i>Gegevens</i> | <i>Man</i>                                                                                                                         | <i>Vrouw</i>                                                                                                          |
|-----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Naam:           | <b>Jan Thomasz. de Naet [van Wijk]</b>                                                                                             | <b>Jannetje Gillis de Keuwer</b>                                                                                      |
| Geboren:        | 24-05-1626 te Leiden                                                                                                               | ca 1605 te Leiden                                                                                                     |
| Overleden:      | na 1693, voor 1702?                                                                                                                | na 1660, voor 1664                                                                                                    |
| Geloof:         | NH                                                                                                                                 | NH                                                                                                                    |
| Adressen:       | Langegraft (1647), Langebrugge (1658?), Veruwerstraet (1663), Oostdwersgraft (1682), Oostwestgraft (1687), In de Camp (1690, 1694) | Langebrugge (1647), Overwulfde Volders-graft omtrent de Diefsteeg (1648, 1652) [= Langebrug], Coepoortsgraft? (1658?) |
| Beroepen:       | Lakenwerker (1647, 1648), greijnwercker (1648)                                                                                     | Huisvrouw                                                                                                             |
| Vader:          | Thomas Jansz. Aernaert [van Wijk]                                                                                                  | Gilles de Keuwer                                                                                                      |
| Moeder:         | Maertje Salomons de Clercq                                                                                                         | Magdalena Bogaerts                                                                                                    |
| Huwelijk:       | 20-12-1647 te Leiden                                                                                                               |                                                                                                                       |

***Kinderen***

Kinderen van Jan Thomasz. [van Wijk] en Jannetje Gillisdr. de Keuwer

1. Thomas doop 03-11-1648 te Leiden, overl. 1704-mei 1710
2. Maria doop 21-12-1650 te Leiden, overl. w.s. jong of na 1702, ongehuwd

Kinderen van Jan Thomasz. [van Wijk] en Hester de la Grange

1. Maria doop 08-11-1663 te Leiden, overl. w.s. jong
2. Sara doop 01-02-1665 te Leiden, overl. na 1686 te

Kinderen van Jan Thomas [van Wijk] en Catharina Fransdr.

1. Maria doop 13-09-1684 te Leiden, overl. w.s. jong
2. Esther doop 04-05-1688 te Leiden, overl. jong?

---

Kinderen van Claes Davids. van Baviere en Janneken Gillis de Keuwer

1. Janneken doop 03-05-1628 te Leiden, overl. 10-10-1628 te Leiden
2. Davidt doop 06-06-1629 te Leiden, overl. 19-07-1629 te Leiden
3. David doop 10-07-1630 te Leiden, overl. 01-10-1630 te Leiden
4. Magdaleentien doop 14-11-1631 te Leiden, overl. 11-01-1633 te Leiden
5. Claes doop 23-12-1632 te Leiden, overl. na 1672
6. Magdalena doop 31-01-1636 te Leiden, overl. na 1646, voor 1662
7. David ? doop 04-11-1637 te Leiden, overl. voor 1646
8. Jannetgen doop 03-12-1638 te Leiden, overl. na 1646, voor 1662
9. Gillis doop 21-08-1641 te Leiden, overl. na 1646, voor 1662
10. David doop 23-07-1645 te Leiden, overl. na 1660

Kinderen van Jacob Wevel en Hester de la Grange

1. Frederik doop 06-05-1649 te Leiden, overl. voor 1651
  2. Frederick doop 01-05-1650 te Leiden, overl. na 1700
  3. Maritje doop 14-09-1653 te Leiden, overl. 02-11-1654 te Leiden
  4. Maria doop 10-01-1655 te Leiden, overl. na 1693
- 

Als er iemand is, die temidden van een bonte verzameling halfbroers en stiefzussen opgroeit, dan is het wel Thomas Jansz. van Wijk, geboren in 1648. Zijn ouders combineren een samenraapsel van vijf gebroken gezinnen met kinderen waarvan de oudste zestig jaar plus een dag scheelt in leeftijd met de jongste. Niet dat de twintig kinderen waar het hier om gaat, dit zo duidelijk beseft

zullen hebben. Door de hoge kindersterfte bleven de gezinnen relatief klein en woonden op een gegeven moment maximaal zeven kinderen bij de ouders in huis.

Thomas' moeder Jannetje Gillis de Keuwer is rond 1605 in Leiden geboren. Voordat zij met zijn vader Jan Thomas Aernaert [van Wijk] huwt, heeft ze al twintig jaar huwelijksleven achter de rug. Zij trouwt in juli 1627 met Claes Davidszn. van Baviere, een passementwerker. Passement is een verzamelnaam voor allerlei band- en koordachtige versieringen, gebruikt als garnering of afwerking van kleding of meubilair.<sup>1)</sup>

Zeer waarschijnlijk is Jannetje dan sinds enige tijd een weesmeisje. Haar ouders zijn niet van de partij bij haar huwelijk en evenmin wanneer de kleinkinderen gedoopt worden. Wel komen andere verwanten opdagen, zoals haar opa Sypriaan de Keuwer.

KO 23-07-1627, K54.

Claes Davitsz. van Baviere\*, passementwercker, jongeman van Leijden in Vrouwencamp, vergesellschaft met Noé Gregorius, fijn stieffvader, op te St. Jacobsgraft @ Carel Kerffijser, fijn oom, bij de Baeijhal, huwt met Jannetgen Gillisdr. [de Keuwer] jongedochter mede van Leijden, vergesellschaft met Jannetgen Lourisdr. haer bestemoeder bij Rustenburch @ Maertgen Andriesdr, opte Hoijgraft.

\* Franse benaming van Beieren.

Het merendeel van de kinderen is gedoopt in de Pieterskerk. Het dopen geschiedde vaak tijdens de kerkdienst. De naam van de moeder vond men aanvankelijk minder belangrijk dan die van de vader en de getuigen werden vermeld, omdat zij konden beamen dat het kind daadwerkelijk gedoopt was. In het Waalse doopboek staat in de beginperiode soms alleen "un enfant de ..." in plaats van een voornaam. De vader en de petemoei of een ander vrouwelijk familielid droegen het kind naar de doopfont die in de Pieterskerk bij de preekstoel stond. De vaders hadden tijdens de dienst een ereplaats op een bank achter de preekstoel, terwijl de vrouw wat verder weg zat met het oog op mogelijke geluidsoverlast als het kindje een flinke keel op wilde zetten.

NH-doopboeken, kinderen Claes Davids. [van Baviere] en Janneken Gillis [de Keuwer].

- 03-05-1628 Janneken, PK, getuigen Neue Gregore, Martie Seprejaens, Janneken Louwerens.
- 06-06-1629 Davidt, PK, getuigen Sijpriaen de Ciuoer, Vrederijk Stoffels, Susanna Sijpriaens, Cateline Eduwaerts.
- 10-07-1630 David, PK, [ma: -], getuigen Roeland Gillisz., Annetgen Heedewaerts, Marijtgen Sijpper Jansdr.
- 14-11-1631 Magdaleentien, PK, [ma: -], getuigen Ariaen Gillis, Maerten Gillis, Abigel Vrolijk.
- 23-12-1632 Claes, HK, [ma: -], getuigen Vrederijck Stoffels Wijtfelt, Janneken Laurens.
- 31-01-1636 Magdalena, HK, [ma: J. Gijs], getuigen -.
- 04-11-1637 David, PK, getuige Claesgen Claes.
- 03-12-1638 Jannetgen, PK, getuigen Frederijck Stoffelsz., Marijtgen Tomas.
- 21-08-1641 Gillis, PK, getuigen Claesgen Symonsdr. Wijntgen Fransdr.
- 23-07-1645 David, HK, [pa: C.D. v. B.] getuigen Nave Gregore, Jerijntie Fransendr., Stijntie Gerrits.

Claes overlijdt tussen 1645 en december 1647, zijn vrouw met vijf tamelijk jonge kinderen achterlatend. Voor zijn overlijden is hij brillenmaker geworden, een vrij uitzonderlijk vak, waarmee wellicht een aardige boterham te verdienen viel. Als Jannetje wil hertrouwen met Jan Thomaszn. [van Wijk], worden twee voogden over de halfweesjes aangewezen. Daarna blijkt dat zij ten behoeve van haar kinderen totaal f 100,00 inbrengt plus de pillegift (het doopgeschenk) aan haar jongste zoon. Dit geld krijgen de kinderen in handen wanneer zij 25 jaar oud zijn, of wanneer ze eerder huwen. Ze moet beloven dat zij haar kinderen goed zal voeden en kleden en verder een vak laat leren, waarbij godsdienstondericht niet vergeten mag worden. Als borg kan Jannetje het hierna genoemde pand op de huidige Langebrug bieden.

Weeskamer E63 Voogdijboek.

Jan de Paan, Bierdrager, neeff & Pieter de Vries Cleermaker, gebede vrunt fijn voogden gestelt over Claes oud xv, Gillis vj, Davidt ij, Magdalena xij @ Jannetge ix Jaren, alle off daer omtrent naergelate weefkinderen van za: Claes Davidtsz. van Baviere, Brillemaker, gewonnen bij Jannetge

Gillisdr. Comparerende hebben de voorn. voogdij aengenomen ende ter weeskamer op ten xviii e decemb. @ 1647 eedt gedaen.

Weeskamer Grote Bewijzen M226.

Claas Davidtsz. van Baviere.

Wij Weesmeesteren der stadt Leijden hier onderget. doen cont eene ijgelyk dient behoort, dat voor ons in onse &gaderingh ter weefcamere binnen der felver stede gecomen @ verschenen zijn, Jannetgen Gillis dr de Keuwer, moeder over Claes out xv, Gillis vj, David ij, Magdalene xij @ Jannetge ix Jaren, alle of daer omtrent hare weeskinderen die zij gewonnen heeft bij Claes Davidts van Baviere in zijn leven Brillemaker geadfisteert met Jan Thomas lakenwercker haer jegenwoordighe man @ echte voocht, @ de welcke tot het naervolge mede confenteerden mitsdesen ter eenre. Item Jan de Paan Bierdrager neef inde name @ als gestelde voocht over de voorsch. weefkinderen ter andere zijde. Ende bekende zij compten met onse advijfe confent @ goetduncken als oppervoochden van alle onmondige @ anders toeficht behouvende, mit des anderen in alle minne @ vruntfchap @ drageh @ overeengecomen te zijn aengaend t bewijs van voors. weefkinderen za: vaders naergelaten erffnisse, ten aenfien van Staet @ Inventaris bij de moeder voornt. alhier ter camere overgelevert @ op ten iij e Aprillis 1648 als naer gewoonte mit eede bevestigt. In voughe als volgt. Teweten dat de moeder voornt. in voldoeninge alfooren ten behouwe van hare weefkinderen fal opleggen @ betalen een somme van hondert guls. te xL groten t stuck, als elc den gerechte vijfdepart van dien boven de pillegift van David, in de Invents. fo ij vso gemelt, en dat foo haest @ wanneer de voors. weeskinderen gecomen fullen zijn ter volcomen ouderdomme van xxv jaren, huwelijxstaet ofte tot dat d'felve tot lichtinge van goedere fullen wfen geadmitteert. Hierenbove @ tot daer toe foo beloofde de moeder voornt. haere voors. weefkinderen te onderhouden in eeten, drincken, clederen, beijde van linne @ wolle, schoens-, schoolgang, beneffens Godsalige tucht @ leeringe van een goet ambacht ofte hantwerck naer d'voors. weefkinderen vernuft @ begrip [etc.]

Borg: "... een hujs en erve staende ende gelegen aende ooftzijde van de Overwulfde Volrefgraf, omtrent de Dieffstege, belent @ belegen hebbende aen d'eene zijde ten noorden Benjamin Wannemaker, @ aen d'ander zijde ten suijden Jaecques Baelde, cleermaker, streckende voor van Volderfgrafte voors. tot achter aen genomde Benjamin ..."

Akte datum xxviii e october @ xvj E Achtenveertich.

De bovengenoemde staat en inventaris van circa 1648 niet bij de weeskamerboedels of in het boek over het Heilige Geest weeshuis gezien. Dit wijst erop dat de papieren ooit opgehaald zijn door een familielid.

Elfde penningboek fo. 169.

Rechts: Claes Davits van Baviere minderjarige weefkint.

Op ten xen November 1663 is wegens dit kint foo op zijn vaderlick bewijs als erffniffe van zijnen overleden broeder @ fufters Gillis, Magdalena @ Jannetje, alhier in cafe bevonden als bij 't xv penning boeck fo 272 xxxij gls xvj st iiij pen.

Links: Cassabouck fo. 99

Op den 1 Aprilis ano 1664 door ordre van weesms. hier uijtgetelt aen donderges. voogden de somme van twee en dertich guldens feftien ft vier penn. omme defelve ten behouwe van 't weefkind in defe te verftrecken, gelijk hij t felve terftont aen hem hebbe behandicht. xxxij gul xvj st iiij penn.

t Merck gefteelt bij de eijge handt + van Roelandt Gillis, idem + Louris Gillis, idem ⊕ Claes van Baviere.

Inmiddels zijn Jan Thomaszn. en Jannetje getrouwd. Hij moet toch wel zo'n twintig jaar jonger dan haar zijn geweest en dat geeft te denken. De oudste (nog levende) stiefzoon is slechts zes jaar jonger dan Jan zelf! Het zal voor Jan Thomaszn. niet makkelijk zijn geweest om gelijk na de trouwpartij voor vijf kinderen te moeten zorgen. Ze krijgen zelf ook nog twee kinderen, waaronder stamboomvoortzetter Thomas.

KO 20-12-1647, 023.

*Jan Thomasz [van Wijk], laeckenwercker, jongeman van Leijden, wonende op de Langegraft, geasisteerd met Gillis Huijst, zijn stijfvader, wonende op de Ouwde Chingel, huwt met Jannetgen Gillisdr. [de Keuwer], weduwe van Claes Davitsz. [van Baviere], wonende op de Langebrugge, geassisteerd met Neeltgjen Wouters, haer schoonfuftere wonende in 't Clooster van Nazareth.*

NH-doopboeken, kinderen van Jan Thomasz. [van Wijk] en Jannetje Gillis.

- 03-11-1648 Thomas, HK, getuigen Gillis Gillisz., Jacob Hessu, Maertje Salomons, Francijntje Teunisdr.
- 21-12-1650 Maria, PK, [ma: -], getuigen Roeland Jillsz., Maritje Salomons, Catarijn Huijs, Maritje Huijs.

(Diverse erg vage dopen, i.v.m. niet vermelden naam van de moeder. De enige andere mogelijkheid voor een zoon Thomas is: 26-05-1654, Thomas, HK, (ma: -), getuigen Isaac Abrahams, Dorcas Thomasdr. en Elysabeth Senten. April 1663 is niet mogelijk. Op Jan Thomas [de Naet] niets bij NH-dopen. Geen dopen op naam van Jan Thomas van Wijk.)

Vlak nadat het paar huwt, koopt Jan Thomas het reeds vermelde huis aan de Overwelfde Voldersgracht. Hij staat in 1648 beschreven als man van Jannetje ... weduwe van ... Hieruit valt af te leiden dat hij het pand in haar naam koopt (van de erfenis die haar vorige echtgenoot achterliet, en die volgens de regeling bij de weesmeesters ten dele beschikbaar moet blijven voor de kinderen). Later is dit huis onderpand voor een lening.

Bonboek Vleeshuys, nr. 239v Volrefgraft.

- \* Is bij Jan Matijs Malbers vercoft aen Jan Thomas Naet, greijnwercker als getrouwt hebbende Jannetje Gillis, wedue van Claes Davids Baviere geaff als boven, vrij om LV gl meije 1646 ... 02-09-1648 [moeilijk leesbaar].
- \* Is bij Jannetje Gillis van der ... 21:6:1661. Marge: de gecaff. custinghbr. van iij M iij C Lxxviii gl (f 3.378,00) is alh. vertoont den 18:6:1661.
- \* Is bij Jan Thomas de Naet, getrouwt hebbende Jannetje Gillis Put, sp. bel. mit de lofr. van xviii gl xv t s jaers vallende de xij v feb om Juffr. Cornelia van der Wilck ongehude persooene, lofb mit iij gl. Dese huijsinge is ontflagen van 't sp vb: van voors. lof ontv bij acte.
- \* Is bij hem in qte voornt. vercoft aen Grietge Hartoogh vrij om ij M iij C Lx gl gereet gelth. 16:6:1661.

Dit heette vroeger de Overwelfde Voldersgracht, het pand ligt vlakbij de Diefsteeg, zie folio 240v.

Eveneens in 1648 verzoekt Jan Thomas het gerecht (de schepenen) om in zijn belang de heren weesmeesters ervan te overtuigen dat hij het bedrag van f 100,00, dat zijn vader voor hem apart heeft laten leggen na het overlijden van zijn moeder, dringend nodig heeft. De schepenen honoreren zijn verzoek.

Wees en Armboek N 42.

Om Jan Janfz. [sic.] Aernaert.

Aende E.E. Heeren de Heeren die van de gerechte der stadt Leijden.

Geeft met behoorenke. eerbiedinge te kennen Jan out omtrent xxij Jaeren naergelaeten foon van za: Thomas Jans Aernaert in fijn leven ketenpapper hoe dat hij fupplt. feer gaerne foude lichten fijnen goederen die alhier ter weefcaemere fijn berustende, om de felve tot onderftant van fijn huwel. te gebrucken dog gemerct tfelve ten opfichte fijner minderjarichheit niet *of tog* gefchieden fonder U E voorgaende confent, keert hem derhalven tot U E. reverentel. verfoeckende dat U E gelieven hem tot lichtinge voorsf ende fijn eijgen voochdie te admitteren mits pafferende Schepenen quijttantie als naer behooren. T welck doende etc. In margine stont advijs aende heeren weefmren der stadt Leijden omme t felve gefien en gehoort alfdan in der faecke te werden gedifponeert naer behooren actum defen door laest van de heeren Burgemrn. geteijckent op den xix february xvj e achtendeveertich bij mij @ was gett. ... van Hoogheveen.

Weefmren. der Stadt Leijden hier onder genoemt gehoort Pieter de Creton @ Gillis Gillis Huijst des suppls voochden den bedunct onder verbeteringe dat men de supplt fijn verfouck foude mogen toestaen ende dien volgende tot fijn eijgen voochdie ende lichtinge van fijn goederen admitteren

mits daer van pafferen schepenen quitantie als naer gewoonte gedaen ter caemere bij Jan Pieters van der Maerfcke, Mr Hieronimus de Backere ende Jan van Marcke in affentie van Mr Clement van Baerdorp op den xix e february anno xvj e achtenveertich in kennisfe van mij R. Groenendijck. Laeger stont die van de gerechte der stadt Leijden gefien het bovenstaende advijs van Weefmrn ende gehoord de voorn. voochden van supplt. die verclaerden den selven bequaem te achten omme tot fijn eijgen voochdie toegelaten te worden hebben hem van voochdie van Weefcaemer alhier ontflaegen ordonnerende over fulcx dat defe jegenwoordige des weefmrs fal werden ver-toont ten eijnde dat hij der fupplt. fijne goederen ter weefcaemere beruftende onder behoorlicke recepiffe ende quijtantie mogen doen overleveren @ het felve bij het inrolleren van fijnen naeme in conformite van Lxij e keure van Weefcaemer eenes yegelick doen bekent maecken actum des xxvj January xvj e achtendeveertich. Laeger stont mij jegenwoordich ende was gett. ... Hoogheveen.

In 1647 geeft Jan bij zijn huwelijk als beroep lakenwerker op. Hij trouwt dan met de ongeveer twintig jaar oudere Jannetje Gillis de Keuwer. Haar vorige man was brillenmaker. Het zal niet zo zijn geweest dat Jan bij hem in dienst was. Als vroeger een baas overleed huwde de weduwe namelijk soms met een (jongere) knecht om de zaak van haar man voort te kunnen zetten. Waarschijnlijk liet Jannetjes' eerste man een bescheiden erfenisje na en huwde Jan haar mede om het geld. Het is de vraag in hoeverre de meer in goede doen verkerende Huijst-telgen (zie de volgende Van Wijk-generatie) gecharmeerd waren van hun oudere halfbroer. Anderzijds kan stiefvader Gillis Huijst zijn eigen kinderen jarenlang voorgetrokken hebben, waardoor Jan al van huis uit minder kansen kreeg om het net zo ver te schoppen. Echt slecht gingen de halfbroers en -zussen eigenlijk ook niet met elkaar om. Maar het is wel zo dat Jan Thomasz. slechts één keer (in 1653 bij een kind van Catharina Huijst) als doopgetuige is uitgenodigd.

Op 23-10-1684 wordt Jan Thomas van Wijk door zijn halfbroer Mathijs Huijst als enige familielid onterfd. In het testament van die datum wijst een toespeling op "niet willen lastig gevallen worden door mensen die op geld of goederen uit zijn". Het kan een gebruikelijke zinsnede zijn of slaat dit soms op Jan Thomas? Mathijs Huijst was in maart 1682 nog huwelijksgetuige bij het derde huwelijk van Jan Thomas. Heeft Jan Thomas zijn rijke jongere halfbroer daartoe uitgenodigd om hem te paaen? Wanneer Gillis Huijst (zijn stiefvader) en Marijtje Salomons (zijn moeder) overleden zijn, komen in oktober 1685 alle nakomelingen, behalve Jan Thomas bij de notaris voor (V.d. Eijke, nr. 60), en evenmin de kleinkinderen via Jan.

Jan en Jannetje Gillis de Keuwer staan met vreemde achternamen in het bonboek, respectievelijk J.T. Naet en J.G. Put. Afgezien van verbasteringen kon een achternaam nog wijzigen omdat die niet echt vaststond. Zo was het in Oost-Nederland gewoon om de naam van een boerderij waar iemand woonde en werkte als achternaam op te voeren. Pachtte men vervolgens een andere hoeve, dan wijzigde de "familiennaam". Bij deze generatie komt de naam "Van Wijk" pas voor wanneer enkele kinderen trouwen en onder die naam geregistreerd zijn. Blijft de vraag waarom zij de naam "Van Wijk" kozen. Zoals bij generatie 11 nog zal blijken, noemde Jan Thomasz. zich in 1656 en in 1657 al De Naet, naar Jan Aernaert, zijn grootvader.

In 1650 bevalt Jannetje van haar twaalfde en laatste kind. Mogelijk heeft ze nog een poos voor de kleintjes kunnen zorgen. Wanneer zij precies overlijdt, is onbekend; in elk geval voor juni 1663 op welk moment zij ongeveer zestig jaar oud zou zijn. Thomas blijft zeker met Thomas en misschien met Maria achter. Rond de datum van zijn volgende huwelijk is geen voogdijregeling getroffen. Intussen stapt stiefzoon Claes in 1661 wel met Jan Thomasz. naar de weesmeesters om zijn papieren op te halen. Het blijkt dat inmiddels al een broer en twee zusjes zijn gestorven.

Weeskamer Quit. volj. H95.

Wij Schepenen der Stadt Leijden hier ondergeteijckent, doen kond eenen ijgelicken dien 't behoort, dat voor ons gekomen & verschenen zijn, Claes Claes van Bavier, knoopmaker, voor hem zelfs ende als mede-erfgenaem van Gillis, Magdalena @ Jannetge, zijn overleden broeder @ susters; mitfgaders Jan Thomas, als getrouwt zijnde met Jannetge Gillisdr. de Keuwer, moeder @ mede erffgenaeme van de voors. hare overleden kinderen, zijnde alle gewonnen bij Klaes Davids

van Baviere, brillemaeker. (Ze bekennen alle papieren van de weesmeesters ontvangen te hebben en bevrijden de voogden van hun verplichtingen.)  
Akte twaalfden Meije van den jaere xvj C een en feftich.

De tweede vrouw van Jan Thomaszn.: Hester de la Grange heeft eveneens al een huwelijk en het verlies van haar partner achter de rug. Hester is weduwe van Jacob Wevel, wiens zoon Frederik hiervoor al bij het huwelijk van Thomas Janszn. van Wijk (de negende generatie) en de voogdij-regeling in 1701 opdook.  
Hester en Jacob trouwden eveneens te Leiden en kregen vier kinderen. Zij en Jan Thomaszn. waren ongeveer even oud.

KO 27-03-1648, O36.

Jacob Wevel, laeckenwercker, jongeman van Leijden, wonende op de Langegraft, geassisteerd met Frederick Wevel, zijn vader wonend mede aldaer, huwt met Hester de la Granche, jongedochter van Leijden, wonende in de Verruwerstraet, geassisteerd met Jenne de la Granche, haer moeije, wonende op de Bredestraet.

NH-doopboeken, kinderen van Jacob Wevel en Hester de la Grange.

- 06-05-1649 Frederik, HK, geen getuigen.
- 01-05-1650 Frederick, HK, geen getuigen.
- 14-09-1653 Maritje, MK, geen getuigen.
- 10-01-1655 Maria, HK, getuigen Neeltie Ceeres, Claesien Jacobs.

Het is vrij opmerkelijk dat er bijna geen doopgetuigen aanwezig zijn. Ook dit paar verliest al snel twee van de vier kinderen. Het laatste kind komt in januari 1655 ter wereld.

Jan Thomas en Hester huwen in juni 1663. Nu komt Hester's moeder Sara van der Walle mee. Misschien stonden Hester's verwanten afwijzend tegen haar vorige huwelijk en lieten zij zich eerder niet zien. Jan Thomas en Hester krijgen samen ook nog eens twee dochters waarvan er één blijft leven.

KO 09-06-1663, R184.

Jan Thomasz. [van Wijk], weduwnaar van Jannetje Gillis, wonende in de Veruwerstraet, geassisteerd met Claes Pietersz. Vernoijs, zijn bekende op de Oude Cingel, huwt met Hester la Grangie, weduwe van Jacob Wevel, wonende op de Binnevestgraft bij de Morschpoort, geassisteerd met Sara van der Walle, haer moeder mede aldaer.

NH-doopboeken, kinderen van Jan Thomasz. [van Wijk] en Hester de la Grange.

- 08-11-1663 Maria, HK, getuigen Maertie Salomons en Francijntie Thomas.
- 01-02-1665 Sara, MK, getuigen Sara Huijst en Lea Huijst.

Intussen is Jan's stiefzoon Claes van Baviere de deur uit. De kans bestaat dat hij sowieso al niet meer bij zijn moeder woonde toen deze in 1647 met Jan Thomaszn. trouwde. Claes was op dat moment vijftien jaar oud en heeft het ambacht knoopmaker vast als knecht bij een vakman onder de knie gekregen. Veel van zulke jongens woonden in Leiden bij hun ouders, maar een aantal trok bij hun leermeester in. Voor Jan was een weduwe met een klein kind tevens aanlokkelijker dan een vrouw met een misschien dwarse puber zoon die zijn eigen vader had verloren.

Claes Claesz. van Baviere met Catharina Jans van Heun                      16-04-1658                      Q122v

KO 1658.

Claes Claesz. van Baviere, knoopmaecker, jongeman van Leijden, wonende op de Langebrugge, geassisteerd met Jan Thomaszn. [van Wijk], zijn [stief-]vader mede aldaer, huwt met Catharina Jans van Heun, jongedochter van s' Hertogenbosch, wonende op de Coepoortsgraft, geassisteerd met Jannetgen Gillis, haar bekende, mede aldaer [?].

In de marge: in de Pieterskerck getrouwt den 5en mejj 1658.

NH-doopgetuigen bij kinderen Claes Claeszn. van Baviere en Catharina Jans van Heun (vanaf 1666 C.J. de Haen, geen apart KO-huwelijk gezien) zijn in:  
 1660 Jan Tomassen ten Ende, Jan Wilde, Neeltgen Wouters, Maertgen Salomons.  
 1661 Roland Gillis, Jannetje Gillis, Cornelia Rolants.  
 1663, 1666, 1668, 1671 en 1673 n.v.t.; 1665 geen getuigen.

Ook Hester heeft niet het eeuwige leven. In maart 1682 is Jan Thomaszn. wederom weduwnaar en huwt hij opnieuw. Zij volgende vrouw is nooit eerder gehuwd geweest en was waarschijnlijk een stuk jonger dan de vijfenvijftig jaar oude Jan Thomaszn. Nogmaals twee meisjes verschijnen in de doopboeken en ook zij zijn vermoedelijk jong overleden.

KO 13-03-1682, Y14vd.

Jan Thomasz. [van Wijk], weduwnaar van Hester de la Grange, wonende op de Oostwerstgraft, geassisteerd met Mathijs Huyst, fijn bekende op de Hogewoert, huwt met Catharina Frans, jongedochter van Leijden, wonende in de Camp, geassisteerd met Cornelia Hendricx haar nicht op de Zuijtingel.

NH-doopboeken, kinderen van Jan Thomas [van Wijk] en Catharina Fransdr.

- 13-09-1684 Maria, PK, getuigen David Reinaer, Cornelia Hendrikx, Sara Jans.
- 04-05-1688 Esther, HK, getuigen Christiaan Jansz. en Susanna Rebout.

Uiteindelijk huwen van de zes kinderen uit Jan's drie huwelijken alleen Thomas en Sara. Zijn stiefdochter Maria Wevel trouwt een perkamentmaker. Perkament wordt gemaakt van een opgespannen dierenhuid, zoals van kalveren, geiten of herten, waarvan alle haren, vet en dergelijke zijn afgeschraapt. Na diverse bewerkingen is een vel zo dun dat het kan worden gebruikt om op te schrijven. Ook is perkament geschikt om er boeken in te binden.

|                                                               |            |       |                |
|---------------------------------------------------------------|------------|-------|----------------|
| Sara van Wijk met Christiaan Jans van Nieuwenhuijsen          | 15-10-1687 | Z127v |                |
| Thomas Jansz [van Wijk] met Jannetje Cornelis [van der Leest] | 27-10-1690 | AA40v | 1 <sup>e</sup> |
| Thomas van Wijk met Rebecca Leenderts van Doornevelt          | 26-03-1694 | A276  | 2 <sup>e</sup> |
| Tomas Jansz. van Wijk met Grietje Leenderts Fijngeland        | 07-05-1701 | CC205 | 3 <sup>e</sup> |
| Marija Wevels met Gerrit Peper                                | 28-11-1681 | X301  |                |

KO 1687.

Christiaan Jans van Nieuwenhuijsen, jongeman van Leijden [beroep -] huwt met Sara van Wijk, jongedochter van Leijden, wonende op de Oostwestgraft, geassisteerd met Catarina Frans haer [stief]moeder mede aldaer.

KO 1681.

Gerrit Peper, parkementmaker, jongeman van Leijden, wonende op de Oude Vest, huwt met Marija Wevels, jongedochter van Leijden, wonende op de Oostwestgraft, geassisteerd met Margrieta la Grange, haer nicht op de Langegraft.

KO 1690.

Tomas Jansz. [van Wijk], lakenwr., jongeman van Leijden, wonende op de Orangegraft, geassisteerd met Jan Tomas fijn vader wonende in de Camp, huwt met Jannetje Cornelis [van der Leest], jongedochter van Delft, woont aende Prs kerck, geassisteerd met Cornelia Pieters, haar night op de Koepoortsgraft.

KO 1694.

Thomas van Wijck, weduwnaar van Jannetje [Cornelisdr.] van der Leest, wonende in de Langestraet, geassisteerd met Jan Thomasz van Wijck, fijn vader in de Camp, huwt met Rebecca van Doornevelt, weduwe van Willem Couwenhoven, wonende op de Langegraft, geassisteerd met Maria Wevels, hare bekende op de houck vand Nieuwe Loyerstraet & met Clasina van Twist, haer bekende op de Langegraft.

KO 1701.

Tomas Jansz. van Wijck, (1 kind) weduwnaar van Rebecca Leenderts van Doornneveld, woont op de Waartgraft, geassisteerd met Frederick Wevel zijn halve broeder woont bij de Witte Poort, huwt met Grietje Leenderts Fijngeland, jongedochter van Leijden op de Waartgraft, geassisteerd met Maertge Jans, haer moeder woont alfboven.

NH-doopgetuigen bij de kinderen van Gerrit Peper en Marija Wevels zijn onder andere in:

1686 Nicolaas Bont, Sarah van Wijk.

Zij krijgen hun laatste kind in juli 1688.

Geen NH-dopen van kinderen van Christiaan van Nieuwenhuijsen gezien.

Jan Thomasz. zelf ten slotte is waarschijnlijk rond de eeuwwisseling tussen 1693 en 1702 overleden en heeft een redelijke leeftijd behaald. Behalve dat hij driemaal huwde, kinderen kreeg en een huis kocht, is niet veel meer over hem bekend dan wat via een vermelding in het belastingkohier van 1674 tevoorschijn komt. Hij werd voor een bescheiden bedrag aangeslagen. De maatschappelijke en financiële verschillen tussen hem en zijn halfbroers en -zussen moeten vrij groot geweest zijn. Eén daarvan vergezelt Jan Thomas bij zijn derde huwelijk. Deze halfbroer: Mathijs Huijst was een man die redelijk wat aanzien genoot en een groot liefhebber/verzamelaar was van kunst. Daardoor is deze man één van de meest boeiende personen in de familie. Andere leden van de familie Huijst en Jan's stiefvader Gillis Gillis Huijst komen al voor als doopgetuigen bij Jan's kinderen. Bij de volgende generatie staan hun wederwaardigheden beschreven.

Leidse lasten, 2 belastingkohieren uit 1674.

Pagina 117, Havenbon, w.s. Verwerstraat, klein familiegeld, Jan Tomasz., kinderen; wolkammers, aanslag 0.1.0, decimaal 0.05, folio 156v, nr. 25039.

(De eerstvolgende is Maximilliaen van de Kellenaer, verver, zie generatie 11 Van Wijk.)

Het is interessant om eens te kijken hoeveel kinderen nu eigenlijk maximaal tegelijk bij de (stief-) ouders woonden. Ik ga ervan uit dat de meesten waarvan alleen bekend is dat zij voortijdig stierven, al in hun eerste levensjaar overleden. Als na een bepaald kind een kind van hetzelfde geslacht geboren is en dat laatste kind draagt niet de naam van het jongere kind, dan neem ik aan dat dat jongere kind nog leeft.

Gezin Jannetje Gillis de Keuwer en Claes Davidszn. van Baviere

| Kind / wijziging | Overleden /<br>uit huis | Geboren / in huis | Totaal | Jaar |
|------------------|-------------------------|-------------------|--------|------|
| Janneken         |                         | 1                 | 1      | 1628 |
| David            |                         | 1                 | 2      | 1629 |
| David            | 1                       | 1                 | 2      | 1630 |
| Magdaleentien    |                         | 1                 | 3      | 1631 |
| Claas            |                         | 1                 | 4      | 1632 |
| Magdalena        | 1                       | 1                 | 4      | 1636 |
| David?           | 1                       | 1                 | 4      | 1637 |
| Janneken         | 1                       | 1                 | 4      | 1638 |
| Gillis           |                         | 1                 | 5      | 1641 |
| David            | 1                       | 1                 | 5      | 1645 |

Gezin Hester de la Grange en J. Wevel

| Kind / wijziging | Overleden /<br>uit huis | Geboren / in huis | Totaal | Jaar |
|------------------|-------------------------|-------------------|--------|------|
| Frederik         |                         | 1                 | 1      | 1649 |
| Frederick        | 1                       | 1                 | 1      | 1650 |
| Maritje          |                         | 1                 | 2      | 1653 |
| Maria            | 1                       | 1                 | 2      | 1655 |

Gezin Jan Thomaszn. van Wijk en Jannetje Gillis de Keuwer

| Kind / wijziging                     | Overleden /<br>uit huis | Geboren / in huis | Totaal | Jaar |
|--------------------------------------|-------------------------|-------------------|--------|------|
| Inbreng Jannetje                     |                         | 5                 | 5      | 1647 |
| Thomas                               |                         | 1                 | 6      | 1648 |
| Maria                                |                         | 1                 | 7      | 1650 |
| Huwelijk Claas v B                   | 1                       |                   | 6      | 1658 |
| Gillis, Magdalena<br>en Jannetje v B | 3                       |                   | 3      | 1661 |

Gezin Jan Thomaszn. van Wijk en Hester de la Grange/Catharina Fransdr.

| Kind / wijziging                                              | Overleden /<br>uit huis | Geboren / in huis | Totaal | Jaar    |
|---------------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------|--------|---------|
| Bij Jan T. in huis                                            |                         | 3                 | 3      | 1663    |
| Inbreng Hester                                                |                         | 2                 | 5      | 1663    |
| Maria                                                         | 1                       | 1                 | 5      | 1663/64 |
| Sara                                                          |                         | 1                 | 6      | 1665    |
| David v B*                                                    | 1                       |                   | 5      | 1666    |
| Thomas v W*                                                   | 1                       |                   | 4      | 1669    |
| Frederik Wevel en<br>Maria van Wijk*                          | 2                       |                   | 2      | 1671    |
| Huw Maria Wevel                                               | 1                       |                   | 1      | 1681    |
| (Huwelijk Jan Thomas van Wijk met Catharina Fransdr in 1682.) |                         |                   |        |         |
| Maria                                                         | 1                       | 1                 | 1      | 1684/85 |
| Huw Sara van Wijk                                             | 1                       |                   | 0      | 1687    |
| Esther                                                        | 1                       | 1                 | 0      | 1688/89 |

\* Kind is 21 jaar oud geworden en ongehuwd uit huis gegaan of in het geval van David van Baviere mogelijk inmiddels overleden.

Ongetwijfeld stierven de kleintjes eerder dan het jaar waarin het bewijs geleverd wordt voor die bevinding (zoals de weeskamer quitantie uit 1661). Daarom is het hoogste aantal thuis wonende kinderen (zeven in 1650) vermoedelijk nimmer bewaarheid geworden. Ik heb aangenomen dat de ongehuwde kinderen al voor hun eenentwintigste het ouderlijk huis verlieten, maar zeker is dat natuurlijk niet. Het samenraapsel aan gezinsleden is volgens deze redenering in absolute getallen het grootst tussen 1648-1658 en 1663-1665.

Begraafboeken op onder andere Davids, Baviere en verder op Wevel (1645-1654)

- Claes Davidszn., kind van Langebrug, PK, 10 oct. 1628,
- Idem 19 Juli 1629.
- Idem 1 oct. 1630.
- Idem 11 Jan 1633.

- Jacob Wevel, kind van 2 nov. 1654, Vest, HK.
- 16-22/02-1681 Hester de la Grange, -, HK.

Begraafboeken, alleen mogelijkheden op Jan Thomaszn. (de Naet van Wijk):

24-31/10-1693, 7-14/3-1699, 16-23/5-1699, allemaal op het Bolwerk.

Meldingen op Claes Davidts (van Baviere) zijn gezien de adressen vrij zeker niet van toepassing.

### *Stiefkinderen*

Van zoon David van Baviere geen passend KO-huwelijk gezien en geen NH-dopen van toepassing.

Van Jannetge van Baviere geen KO-huwelijk van toepassing. Magdaleentje van Baviere komt bij KO-huwelijken niet voor. De dochters zijn vrij jong overleden.

Niets in het bonboek op naam van Claes Davidts of Claes Davidts van Baviere gevonden.

Index RI-register vermeldingen David Baviere en Jannetge Baviere 1693 en 1694 zijn n.v.t.

Het enige huwelijk van een Frederik Wevel rond 1675 is: KO V109, in 1671. Waarschijnlijk niet van toepassing, NH-doopgetuigen zijn geheel onbekend.

---

### Generatie 11 Van Wijk en gezin Huyst

---

| <i>Gegevens</i> | <i>Man</i>                                              | <i>Vrouw</i>                                        |
|-----------------|---------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|
| Naam:           | <b>Thomas Jz. Aernaert [van Wijk]</b>                   | <b>Maertge Salomons de Clerq</b>                    |
| Geboren:        | ca 1600 te Colchester (Engeland)                        | ca 1600 te Colchester (Engeland)                    |
| Overleden:      | ca 1629 te Leiden [13-04-1630 te L.]                    | 11-11-1669 te Leiden                                |
| Geloof:         | NH                                                      | NH                                                  |
| Adressen:       | Colchester en Leiden: (1623)<br>[Nieuwe Volmolengraft ] | Colchester en Leiden: Oude Chingel<br>(1630 - 1668) |
| Beroepen:       | Saaiwerker (1623), ketenpapper (...)                    | Huisvrouw                                           |
| Vader:          | Jan Aernaert [van Wijk] [Ente?]                         | Salomon de Clercq                                   |
| Moeder:         | NN                                                      | Janneken van den Bosse                              |
| Huwelijk:       | 03-07-1623 te Leiden                                    |                                                     |

#### ***Kinderen***

1. Franchijntgen    doop 26-07-1624 te Leiden, overl. na 1661, voor 1680
2. Jan                doop 24-05-1626 te Leiden, overl. na 1693, voor 1702?

Kinderen van Gillis Gillisz. Huyst en Maeijcken S. de Clercq

1. Trijntie            doop 18-05-1631 te Leiden, overl. na 1684
  2. Sara                doop 13-03-1633 te Leiden, overl. voor 1644
  3. Maertge            doop 25-02-1635 te Leiden, overl. 26-07-1671 te Leiden
  4. Susanna            doop 26-08-1636 te Leiden, overl. na 1671, voor feb. 1685
  5. Claes                doop 23-01-1639 te Leiden, overl. voor 1640
  6. Nicolaas            doop 20-11-1639 te Leiden, overl. tussen mei 1681-juli 1681
  7. Mattheus            doop 14-04-1641 te Leiden, overl. 21-04-1719 te Leiden
  8. Sara                doop 01-03-1643 te Leiden, overl. 1699-1712 (15/22-2-1708 te L?)
  9. Anna                doop 29-04-1646 te Leiden, overl. na 1699 te (23/30-3-1709 te L.)
- 

Met de ouders van Jan Thomasz. [van Wijk] belanden we binnen dit verslag voor de eerste maal in het buitenland, in Engeland om precies te zijn. Zowel zijn vader Thomas Janszn Aernaert [van Wijk], als zijn moeder Maertge Salomons de Clerq komt uit Colchester, een plaats bij de oostkust. De echtelieden zijn beiden rond 1600 te Colchester geboren. Maertge is een dochter van naar Engeland gevluchte Vlamingen. Van Thomas is de afkomst lastiger te herleiden. Hij en zijn vader Jan Aernaert (welke naam mogelijk in Engeland heel anders uitgesproken werd) komen nergens op de vele lijsten van bewoners in het Dutch Quarter te Colchester voor. Misschien voerden zij de naam Ente/Ten Ende, maar wellicht is deze veronderstelling vergezocht. In 1660 staat tussen de doopgetuigen bij kinderen van Claes van Baviere namelijk een Jan Thomassen ten Ende. Deze achternaam komt echter veelvuldig voor bij in Leiden wonende immigranten uit Oost-Engeland. Daarentegen is de jongensnaam Thomas bij uitstek favoriet onder autochtone Britten, terwijl deze naam zelden bij Walen en Vlamingen voorkomt. Het meest logische is dan ook om voorlopig aan te nemen dat Thomas' wortels echt in Engeland liggen en niet op het Europese vasteland.

Thomas en Maertge zijn in hun jeugd naar Holland getrokken en huwen in juli 1623 te Leiden. De registratie van huwelijken in die tijd was vrij summier, vandaar dat getuigen en woonadressen ontbreken. Dit is jammer, want nu is het niet helemaal zeker of Thomas zonder familie de oversteek waagde. Dat is wel waarschijnlijk. De doopgetuigen bij zijn kinderen zijn uitsluitend relaties van zijn vrouw.

Thomas en Maertge krijgen een dochter en zoon Jan. Reeds na zeven jaar overlijdt Thomas en in juli 1630 volgt een voogdijregeling. Opmerkelijk is dat wegens een sterfgeval een straks nader beschreven voogd wordt aangesteld in 1648, terwijl zoon Jan dan al getrouwd is. De weesmeesters hielden blijkbaar strak vast aan de leeftijdsgrens van vijftientig jaar, op welk moment

iemand als volwassen werd beschouwd. Deze “peildatum” voor volwassenheid fluctueerde overigens door de eeuwen heen, en kon per gebied afwijken.

KO J174. 03-07-1623, (w.s. rond 1700 overgeschreven van een nog ouder register).  
Tomas Jansz. [van Wijk], saeijwercker, jongeman van Colcester in Engelandt, huwt met Maijcken [Salomons] de Klercq, jongedochter mede van Colcester.  
Waals fiche CBG: Maeijkcen de Klercq voyez - Jansz. Leijde anno 1623.

NH-dopen kinderen van Thomas Jans [van Wijk] en Maeijcken S. de Clerq (moeder: -):

- 26-07-1624 Franchijntgen, PK, getuigen Salomon de Clerck, Jaquemijntgen du Pon.
- 24-05-1626 Jan, HK, getuige Geleine Ente (tot 1636 enige Jan Thomasz. in het doopboek.)
- De rest is te vaag en hoogst waarschijnlijk niet van toepassing.

D38 voogdijboek.

Pieter de Creton, baeijtrapier & Andries Everaert baeijwercker, gebeden vrunden zijn voochden gestelt over Jan out vier @ Franchijntgen vj Jaeren out off daer omtrent naergelate weefkinderen van Tomas Jansz. Ketenpapper, za: gewonnen bij Maijcken de Clercq. Comp. hebben de voochdie aengenomen @ eedt gedaen aen weesmrn. Vermeij @ Warmont op ten xxij e Julij 1630. Marge: Gillis Gillis Huyst, stiefvader is tot mede voocht gestelt over de naergelate kinderen van Thomas Jansz. Aernaert, Ketenpapper, in plaets van Andries Everaert die overleden is, comparerende heeft de voochdij aengenomen @ eedt gedaen beij ... op ten xix s febr. 1648.

Uit Leidse bron geleverd. Lijst met mensen die naar Oost- of West-Indie zijn gegaan, o.a.:

Pieter de Creton, 1647 Oost-Indië, aan boord Rotterdam NA 480 en NA 483. Hij is een neef van Schildewaert generatie 13 en een vriend van deze Van Wijk-generatie.

In 1630 blijkt ook dat Maertge en Thomas een aardig bedrag aan spaargeld bezaten en de trotse eigenaars van een woning aan de Nieuwe Volmolengracht waren. De in de regelingen genoemde Pieter de Creton is waarschijnlijk dezelfde als degene die bij generatie 13 Schildewaert in het eerder verschenen deel Boekooy & Stouten voorkomt. In 1623 was Thomas een “saeijwercker” en volgens de voogdij was hij bij overlijden een ketenpapper van beroep.

Saai wordt nu niet meer geproduceerd, maar werd vroeger van grove kamwol gemaakt. Het was een gladde gewezen stof die iets voordeliger was dan laken en in de eerste helft van de zeventiende eeuw zeer in trek was. Ook het beroep ketenpapper (kettingpapper) hoort thuis in de textielfabricage. Omdat de kettingdraden (lengtedraden) op een weefgetouw door het schuren veel te lijden hadden, werden ze ter bescherming met een meelpapje of lijm ingesmeerd. Na het weven haalde men het goedje weer van de stof af.

Weeskamer Grote Bewijzen G169.

Thomas Jansz. ketenpapper.

Wij Weefmeesteren der stad Leijden hier ondergeteijckent doen cunt eenes ijegelicken dient behoort, dat voor ons in onfe vergaderinge ter weefcamere binnen der felver stede gecomen ende verfchenen is Maeijcken de Clercq moeder over Jan out iii ende Franchijntgen vj jaren off daer omtrent haer weefkinderen die fij gewonnen heeft bij Thomas Jansz. ketenpapper, geaffifteert mit Claes van der Meer onfen Secretaris, als gecoze voocht in defen ter, item Pieter de Creton baeijtrapier, ende Andries Everhaert baeijwercker, gebeden vrunden, in den name als gestelde voochden over de voorf weefkinderen ter andere zijde.

De moeder en de voogden zijn “in alle minne en vrundfchap overgecomen” dat de moeder ten behoefte van haar weeskinderen “sal opleggen ende betalen de somme van twee hondert guldens te xL groote stuck, als elck de gerechte helfte tot hondert guldens”. Ze belooft verder de kinderen goed en godvruchtig op te voeden en te verzorgen. Als borg heeft ze “eerst specialick haere huijsinge ende erve staende ende gelegen binnen defer stede vergrotinge aende weftfijde van de Nieuwe Volmolengraft, belent aend een zijde ten noorden Jean le Noy Lijndraeijs, ende aen d’ander zijde ten Zuiden Reijnier Pietersz. fufteijncaerder, streckende voor van de voorfchreven grafte tot achter aen Cornelis Meesz. Backer, ende wijders haer persoon ende generalick alle hare andere goederen, roerende, ende onroerende, (jegenwoordige ende toecomende, egeen uijtgefondert).” Akte vij en Augustij ano xvj C ende dertich.

Vijf maanden lang de weduwe uithangen vond Maertge wel genoeg. In september 1630 slaat zij haar nieuwe echtgenoot: Gillis Gillis Huijst aan de haak. Hij is een ondernemende man gezegend met een zakelijk vernuft. Hun kinderen krijgen ongetwijfeld zijn kennis en inzicht overgedragen en bereiken uiteindelijk een behoorlijk goede positie in de handel. Zij gaan dan ook om met meerdere voorname en welgestelde Leidse geslachten. Zeer standvast brengen Gillis en Maertge/Maeijcken hun kroost naar de doopfont in de Hooglandse kerk. Hun kinderen komen met vrij regelmatige tussenpozen ter wereld en "slechts" twee van de negen overlijden jong. Erg veel zin om voorouders te vernoemen heeft het paar niet. De gekozen voornamen zijn heel algemeen in hun tijd, waarbij de bijbel als voornaamste bron van inspiratie dient.

KO 12-09-1630, K205.

Gillis Gilliszn. Huijst van Limburch, laeckenwercker, jongman op de Oude Chingel, huwt met Maeijcken de Clercq, weduwe van Tomas Jansz. [van Wijk], mede aldaer. Staen hijre ... met haer getuijge.

NH-dopen kinderen Gillis Gillisz. Huyst en Maeijcken S. de Clercq (moeder: -):

- 18-05-1631 Trijntie, HK, getuigen Jacob Pacquet, Susanna Jans.
- 25-02-1635 Maertge, HK, getuige Balten Heijndrickx.
- 14-04-1641 Mattheus, HK, getuigen Gillis van de Borre, Maria Heijndricks.
- 01-03-1643 Sara, HK, getuigen Nies Willemsen, Philippine Banen [zie ook Schrijver 13].

NH-dopen Gillis Gilliszn. en moeder: -, geen dochter Lea:

- 13-03-1633 Sara (doorgehaald Gillis), HK, getuigen Frederijck Metselaer, Catelijntgen Jans.
- 26-08-1636 Susanna, HK, getuigen Joel Teijs, Louyseken Jeroens.
- 23-01-1639 Claes, HK, getuigen Pieter Kerton en Maertjen Jacobs (en/of:)
- 20-11-1639 Claes, HK, getuigen Samuel Wesfels, Anneken Wesfels, Trijntgen Jorisdr.
- 29-04-1646 Anna, HK, getuigen Cornelis Willemsz., Jaquemijntgen de Klerck.

In 1646 komt de jongste het gezin uitbreiden en slechts anderhalf jaar daarna trouwt halfbroer Jan van Wijk. Hij was toen al uit huis. Zijn zus Francijntje blijft wel tot aan haar huwelijk thuis wonen. De ouderlijke woning staat op de hoek van de Oude Singel en de Oostdwarsgracht. Gillis is de eerste eigenaar, en misschien ook de opdrachtgever tot de bouw ervan, want in het bonboek prijkt zijn naam als kopregel. Daarnaast bezit hij nog enkele panden die na de dood van de ouders in handen van hun kinderen komen. Overigens krijgt Gillis het in 1644 aan de stok met zijn burens en moeten de schepenen eraan te pas komen om de zaak te regelen. Aangezien zij een oplossing voorstellen waar de partijen niet tevreden mee zijn, krijgen ze de gelegenheid om naar justitie te stappen, maar het is onbekend of het werkelijk zover kwam.

Leidse Penningen 1621-1672

- Gillis Gillis Huijst 1654 f 3; 1667a met achternaam; 1672a zijn kinderen; -1672 ZYL.

Zijloord folio 22 Oude Chingell, hier wert de Oostdwersgracht overgesprongen.

- \* Kopregel: Gillis Gillisz., ketenpapper.
- \* 14:2:1646 is bij Gillis Gillisz. voornt. fp & b voor de voldoeninge van de custingpenn. bij hem belooft uijt coope van een huys op den houck van de voortste Santstraet aen de Langegraft. Marge: De gecaff. & bantb: is alhier vertoont den 28:6:1670.
- \* 7:9:1646 Is bij hem noch fp bel. met een rentebr van xxxvij gel xiv sfrs vallende den vij e September om de nagelaete soon van Mauris de Wit. [Dit is een lening die door de weesmeesters werd verstrekt.] Marge: de gecaff renteb: van 37 gl 10 st sjrs is alhier vertoont den 28/6 1670.
- \* gg 173, 4:7:1670 Is bij Nicolaes Huyst cum focys kinderen en erfgenamen van Gillis Gillis Huyst sp. belast met een wefr: van xxij gl x sts sjrs vallende den iiij e july om 't minderjarige weeskint van Jan Le Bruine gewonnen bij Jannetge Agache lofb: met vc gl., de gecaf rentebr. van 22:10 sjrs is alhier vertoont den 25:5:1690.
- \* W JJ 17 24:11:1673. De helfte in een achtste part van dese huysinge en van noch een huys is bij Reijnier Berch als getrouwt gehadt hebbende Maria Huyst is een dochter & erfgenaem van Gillis Huyst sp. belast met een wefr: van v gl xv J iix 3 sjrs vallende den 29 novemb. om Abraham x Leonard Fatsoen, twee minderjarige naegelate weefkinderen van voors. Maria

Huyst gewonnen bij Lenard Fatsoen hare eerste man, was bet. de za: gedn: lofb: met cxxviiij gl i st xxj.

Marge: de gecaff renteb: van 5:15:2 sjaar is alhier vertoont den 8:6:1690.

- \* Deze custinge is bij scheijdinge verleden voor de notaris Johannis van Dijke & seeckere getuygen op ten 27:10:1685 tusschen de kinderen en kintskinderen van Gillis Gillisz. Huyst & Marijtge Salomons echteluyden, aenbedeelt Davidt Renaer als getrouwt hebbende Sara Huyst volgens copie autentijck alhier overgelevert den 19:5:1690.
- \* 21:6:1690 Is onder anderen bij David Renaer en Sara Huyst echteluyden sp: belast met xc gl spruytende van geleende penn. daer van jaarlijx interest betaelt zal werden jegens 4 ½ ten hondert om Catharina van Campen.
- \* 2:5:1711 Is bij Daniel Renart, mitsgaders Philip van den Bergh, als in huywelijck hebbende Maria Renard kinderen en enige erfgenamen van za: Davit Renard en Sara Huyst vercoft aen Sacharias Vennekool mette belasting van Vc gl. aencomende Mr Pieter van Campen aff te lossen ende te voldoen met payen van C gl sjaers den 1 meij 1712 tjr. telckens metten intrest vant onbetaelde jegens 4: ten hondert, ende wijders met een somme van ij C guldens gereet geld. (Marge: ontslagen van sp. verbant.)

Zijloord folio 153 Langebracht.

- \* Kopregel: Gillis Gillisz. Huyst.
- \* ...:5:1635 Is met het volgende bij Gillis Gillis Huyst in plaetse van ander hypotheek bij weesMrs ontflaegen sp: bel: voort bewijs opbrengen ende uijtsetten van Maeijcken de Clerck fijne Jegenwoordige huysvrou kinderen die fij gewonnen heeft bij Thomas Jansz. ketenpapper haer za: man was ende bij haer geconstieneert den 7:8:1630. (marge: de bewijsbrief is vertoont.)
- \* In 1647 en in 1653 Gillis belast het pand met leningen via boedels van weeskinderen.
- \* ...:5:1658 Is bij hem mettet volgende vercoft aen Johannes Otten Winckelier vrij om xviiij C L gl te betaelen met iiij C gl gereet [en ij C per jaar].

Zijloord folio 153v. Dezelfde eigenaars.

Zijloord folio 154. In de voorste Santstraet oostfijde Suytwaerts aes.

- \* Kopregel: De WeefMrs. van de Huyfarmen defer Steede.
- \* ... 1646 Is bij Meesteren ende Regenten van de Huyfarmen alhier vercoft aen Gillis Gillisz. Huyst voor xiiij CLv gl te betaelen met iiij C gel. gereet ende ij C gl sjrs mejte 1647 tjr telcken met den interest vant onbetaelde des penninge *patich* .  
Marge: De gecaff: custingbr: van 1455 gl is alhier vertoont den 28/6 1670.
- \* Latere eigenaars zijn de kinderen voor elk een deel. Reinier Berghs x Maria Huyst, zie Oude Chingel. Dezelfde notariële akte wordt genoemd, zie daar verder.

Zie GAL groene boek bij 508 inventaris oud rechterlijk archief:

*Bij resolutie d.d. 24 november 1583 werd vastgesteld dat men bij twist tussen burens over erf-scheiding of servituten, zgn. "buurquesties", de zaak niet onmiddellijk voor de gewone rechter zou brengen, doch eerst voor twee schepeneesters, namelijk de oudste en de jongste van de schepenen, die na een onderzoek ter plaatse zouden trachten de partijen te verzoenen. Eerst als dit mislukt was, zou de weg van justitie geopend worden.*

Buurtkwestieboek GA 48F, 11-08-1644, folio 156.

Op huijden den elffden Augufti xvj C vjerende veertich fijn de E Adriaen Jansz van Staveren ende Mr Willem Goes schepenen der stad Leijden met ende nevens de vjer gefworen roijmrs der felver stede ten verfoecke van Fijtgen Cornelisdr van Bouft cum focijs geweest in feeckere gange uijtcomende aende oostfijde van de Ooftdwerfgracht, aenwijfende dat Gillis Gillisz Huijft over de felve gange boven om hooch op fijn folders hadde opengaende vensters. Verfoeckende dat hij defelve foude wechnemen. Dewelcke daer op gehoort feijde dat de eijrs door het hangen van de vensters geen hinder conden hebben ende dat tfelve de gangh hem mede gemeen toebehoorende vermochte te doen. Schepenen hebben partijen aengefeijt, dat de vensters daer fouden blijven hangen onvermindert ijders gerechticheijt. Ende bij aldijen de eijrs dair geen contentement mede wilden neemen is haer de wech tot de uistitije geopent. Acti ut f.  
[Niets hierover in het gerechtsdagboek 1644.]

In het bonboek kwamen al enkele aangetrouwde personen voor. Catharina, de oudste van de Huijst-telgen huwt kort na Jan in 1648. Vervolgens valt er vier jaar niets te vieren, maar dan barsten de feesten en partijtjes goed los. Sterker nog, er lijkt zelfs geen eind aan te komen.

|                                                 |            |       |                |
|-------------------------------------------------|------------|-------|----------------|
| Jan Thomasz. [van Wijk] met Jannetgen Gillisdr. | 20-12-1647 | O23   | 1 <sup>e</sup> |
| Jan Thomasz. [van Wijk] met Hester la Grangie   | 09-06-1663 | R184  | 2 <sup>e</sup> |
| Jan Thomasz. [van Wijk] met Catharina Frans     | 13-03-1682 | Y14vd | 3 <sup>e</sup> |
| Franchijntge Tomas de Naet met Gaberel de Hagel | 08-03-1652 | O268  |                |

Op ongeveer drie na staan hieronder alle bruidegommen Huyst voor 1700.

|                                             |            |        |                |
|---------------------------------------------|------------|--------|----------------|
| Trijntje Huyst met Jacob Masseu             | 25-02-1648 | O30    | 1 <sup>e</sup> |
| Trijntje Huyst met Jan Jans van Halteren    | 08-05-1665 | S101   | 2 <sup>e</sup> |
| Catharina Huijst met Hendrick Reijniers     | 31-12-1671 | V180   | 3 <sup>e</sup> |
| Catharijntie Huyst met Abraham Schipman     | 20-12-1681 | X305   | 4 <sup>e</sup> |
| Marija Huyst en Leendert Claesz. [Fatsoen]  | 20-06-1656 | P299   | 1 <sup>e</sup> |
| Marija Huyst en Reinier Berchs              | 13-07-1668 | T81vd  | 2 <sup>e</sup> |
| Susanna Huyst met Abraham Anthony           | 04-04-1658 | Q112v  |                |
| Sara Huyst en Davidt Reijnaer               | 25-04-1665 | S94    |                |
| Matthijas Huyst met Christina Luyneman      | 03-03-1667 | S230v  | 1 <sup>e</sup> |
| Matheus Huyst met Johanna van den Kellenaer | 07-03-1672 | V197   | 2 <sup>e</sup> |
| Mattijs Huyst met Susanna Linoklaen         | 27-02-1692 | AA123v | 3 <sup>e</sup> |
| Nicolaes Huyst met Anthonetta Raevens       | 09-01-1669 | T118   | 1 <sup>e</sup> |
| Nicolaes Huyst met Anna de Bucquoy          | 04-10-1674 | W109   | 2 <sup>e</sup> |
| Anna Huijst met Jan Gouverneur              | 15-07-1673 | W5v    | 1 <sup>e</sup> |
| Anna Huyst met Jan Lourens [= Gouverneur?]  | voor 1686? | ?      | 2 <sup>e</sup> |

Aangezien er over enkele kinderen in dit gezin uitzonderlijk veel bekend is geworden, is hierna een bescheiden levensbeschrijving per kind opgenomen, aangevuld met diverse akten die soms een zó beeldende en realistische visie verstrekken, dat het verleden bijna tastbaar wordt.

### Francijntje Thomas [van Wijk]

Francijntje huwt in maart 1652 met Gabriel de Hagel of Hoyel en wordt daarbij vergezeld door haar broer. Haar man is rechtstreeks afkomstig uit Calais in Noord-Frankrijk. Wanneer hun kinderen ter doop gehouden worden, zijn zowel kinderen van Thomas Jans Aernaert [van Wijk] als van Gillis Gillis Huijst te plaatse. Alleen al op basis van de aanwezigheid van die doopgetuigen blijkt dat Francijntje en haar man, die ook drapier van beroep is, goed met beide kampen overweg kunnen.

KO 1652.

Gaberel de Hagel, saaijtrappier, jongeman van Cales, geassisteerd met Jan Tomasz. de Naet, woonende opte Overwulfde Voldersgraft, huwt met Francijntge Tomas de Naet, jongedochter van Leijden, wonende opte Oude Chingel, geassisteerd met Maertge Salomons, haer moeder woonende mede aldaer.

NH-doopgetuigen bij de kinderen van Gabriel de Hagel en Franchijntge Tomas de Naet zijn in: 1654 Gillis Huijst, Maertje de Klerck.

1656 Jan Thomasz. de Naet, Marijtje de Clerck, Marijtje Gillis Huijst.

1657 Jan Thomasz. de Naet, Maertje de Clerq, Lijsbet van Santvoort.

1659 Abraham Anthony, Maritje de Klerck, Jannitje Gillis.

1661 (Hoiel, aant.: O268) Gillis Gillisz. Huijst, Leendert Claesz. Fatsoen, Maertje de Klerck, Susanneke Gillis Huijst.

1662 Matheus van Huijsen, Sara van Huijsen, Susanna van Huijsen.

Francijntje zien we voor het laatst in november 1663. Ze moet voor 1680 overleden zijn.

### **Jan Thomas [van Wijk]**

De volgende huwelijken van Jan Thomas [van Wijk] staan hier voor de volledigheid en zagen we reeds bij de het verhaal van generatie 10 Van Wijk.

KO 1647.

Jan Thomasz [van Wijk], laeckenwercker, jongeman van Leijden, wonende op de Langegraft, geasisteerd met Gillis Huyst, zijn stijfvader, wonende op de Ouwde Chingel, huwt met Jannetgen Gillisdr. [de Keuwer], weduwe van Claes Davitsz. [van Baviere], wonende op de Langebrugge, geassisteerd met Neeltgien Wouters, haer schoonfuftere wonende in 't Clooster van Nazareth.

KO 1663.

Jan Thomasz. [van Wijk], weduwnaar van Jannetje Gillis, wonende in de Veruwerstraet, geassisteerd met Claes Pietersz. Vernoijs, zijn bekende op de Oude Cingel, huwt met Hester la Grangie, weduwe van Jacob Wevel, wonende op de Binnevestgraft bij de Morschpoort, geassisteerd met Sara van der Walle, haer moeder mede aldaer.

KO 1682.

Jan Thomasz. [van Wijk], weduwnaar van Hester de la Grange, wonende op de Oostwerstgraft, geassisteerd met Mathijs Huyst, fijn bekende op de Hogewoert, huwt met Catharina Frans, jongedochter van Leijden, wonende in de Camp, geassisteerd met Cornelia Hendricx haar nicht op de Zuijtingel.

### **Catharina Huijst**

In 1648 huwt Catharina (Trijntje) met Jacob Masseu, een Vlaming die lakendrapier van beroep is. Zij is dan uitzonderlijk jong, namelijk pas zestien jaar oud. Jacob en Trijntje krijgen meerdere kinderen. Een drapier was een textielondernemer die lakense stoffen liet vervaardigen en ze verhandelde. Hij besteedde het werk uit aan thuiswerkende deelarbeiders.

KO 1648.

Jacob Masseu, laeckentrapier, jongeman van Godsfelde in Vlaenderen, huwt met Trijntgen Huyst, jongedochter van Leijden, wonende op de Oude Chingel, geassisteerd met Maertgen Salomons [de Clerq] haer moeder wonende mede aldaer.

NH-doopgetuigen bij de kinderen van Jacob Masseu met Trijntje Huyst zijn in:

1653 Jan Thomasz., Gabriel den Hajel, Maritje ...

1654 Gabriel Jansz. Susanna Huyst, Maria Salomons.

In 1665 hertrouwt Catharina met Jan Jansz. van Halteren. Het huwelijk wordt te Voorschoten voltrokken. Trouwen in een dorp in de omgeving van Leiden vond de gegoede burgerij vroeger chic en stijlvol. Daarnaast treft ze een voogdijregeling waaruit blijkt dat de boedel echter weinig voorstelde in 1665.

KO 1665.

Jan Jans van Halteren, weduwnaar van Aechgie Jaspers, wonende op de Maeren, geassisteerd met Sybault Jansz. van Strijvelt zijn bekende aldaar, huwt met Trijntgen Huyst, weduwe van Jacob Maffeus, wonende op de Oostdwersgraft, geassisteerd met Maertgen Salomons, haar moeder op de Oude Chingel. Consent verleent om tot Voorschoten te mogen trouwen. Fijn tot Voorschoten getrouwt den 22<sup>en</sup> Meij 1665 volgens d'attestatie van Daniel Ouzeel pred. aldaer.

(Getuignisboek Y11. Dit betreft Jan van Halteren laeckenbereijder, verklaring ten behoeve van Niclaes de Hondt coopman over twee balen turcx garen, december 1650. Zie generatie 14 De Hont, kleinzoon.)

Voogdijboek F339v

Zie voogdenboek H fo: 63-2.

Claas Faffeur gaarntwijner, stiefgrootvader @ Gillis Gillis Huijst, grootvader, zijn voogden gestelt over - 4 - weefkinderen van fa: Jacob Maffeus, lakenwerker, gewonnen bij Trijntje Gillis Huijst. Comparerende hebben den voogdije aengenomen en eedt gedaen op den xv meij anno 1665. Defelve boedel is ten dage voorf. bij Weefmeeften gerepudieerd.

Voogdijboek H63.

Zie voogdenboek F folio 339-1.

Niclaas en Matthijs Huijst, lakendrapiers, oomen van 's moeders zijde, zijn in plaatfe van Claas Faffeur @ Gillis Gillis Huyst, die beijde overleden zijn, tot voogden gestelt over de vier weefkinderen van za: Jacob Maffeus, lakenwr. gewonnen bij Trijntje Gillis Huijst. Comparerende hebben de voogdije aengenomen ende eedt gedaen ten dage alfvooren [xj Januarij 1672].

Weeskamer Gr.Bw. Q x 21.

Jacob Maffeus. Donatie in ter vivos.

Standaard begintekst. Voor de weesmeesteren verschijnt "Trijntje Gillis dr. Huijst moeder over - 4 - kinderen die fij gewonnen heeft bij Jacob Maffeus Laekenwercker haeren fa. man: te kennen gevende zij compte, dat alhoewel den naegelaeten boedel van des felven kinderen vader van foodanige onvermogen is bevonden dat den felven weefkinderen geene vaderlijke erffeniffe heeft konnen bewefen werden gelijk dienvolgende derfelver kinderen vaderlijke erffeniffe ofte laetenschap op den xv mij anno 1665 met advijs van voogden is gerepudieert fij compte haer egter genegen vindt omme haare voors. weefkinderen te doen gandeeren @ mede de deijlen van den legen haer federdt van Godt Almachtig goedertierlijcken verleent verklarende derhalven fij compte defelve haere kinderen vrijwilliglijke toe te voegen ende onweederlijcken als donatie in ter vivos te geven, gelijk fij dienvolgende te behoefte van de gemelde kinderen bij defen bekende fchuldig te wesen de fomme van hondert en vijftig gul. te xL groote t ftuck. Belovende defelve na eerfdaegs foo heeft haer def. doenl. fal zijn op te brengen. Behoudenf haer compte. de vruchten der felven fomme haer leven lang gedurende ende dat nae doode van defelve compte het jaerlijks innekomen van de gemelde gifte fal moeten werden geimployeerd tot onderhoudt @ fubfistentie der minderjaerigen van voorf. kinderen." (Het geld mag pas verdeeld worden wanneer de jongste 25 jaar oud is. De voogden Matheus en Niclaes Huijst gaan hiermee ook accoord. xiiij Januarij xvj tweentfeventig.)

Het paar Van Halteren krijgt geen kinderen. Opnieuw verliest Catharina haar echtgenoot en op Oudejaarsavond 1671 huwt zij voor de derde maal. In feite is zij nog steeds een betrekkelijk jonge vrouw, ze is dan namelijk veertig jaar oud. Haar kersverse echtgenoot Hendrik Reijniers is tot dat moment een vrijgezel uit Amsterdam en metselaar van beroep. Tijdens de Gouden Eeuw waarin deze mensen leefden kreeg een vakman als Hendrik voor metselwerk redelijk goed betaald. De beloning in Amsterdam, waar het ene gebouw na het andere uit de grond werd gestampt, was iets hoger dan in Leiden. Hendrik en Catharina laten in 1674 te Leiden een kindje dopen.

KO 1671.

Hendrick Reijniers, metselaer, jongeman van Amsterdam, wonende aldaar, [moet attestatie van Amsterdam overbrengen] huwt met Catharina Huyst, weduwe van Jan Jansz. van Halteren, wonende op de Oude Vest, vergezeld met Jannetje Willems haer beke. in 't Ste Catharina Gasthuijs ende met Franchijntge Marcelis, haer moeder [?], mede op de Oude Vest.

NH-doopgetuigen bij Hendrick Reijniers en Catharina Huyst zijn in:

1674 Matthijs Huijst, Anna Huijst, Maria de Hagel.

Leidse lasten, 2 belastingkohieren uit 1674. 200<sup>e</sup> Penning en Klein familiegeld.

- Pagina 115, Zijloord, klein familiegeld, Hendrick Reijniersz., metselaer, aanslag 0.0.6, decimaal 0.02, folio 150, nr. 24054.

Hendrik verdwijnt uit beeld, maar Catharina is zonder twijfel wederom alleen achtergebleven, want in 1681 trouwt ze voor de vierde en laatste maal. Al met al verslijt ze een uitzonderlijke

hoeveelheid echtgenoten. Catharina is met haar vijftig jaar nog steeds niet echt oud wanneer ze met Abraham Schipman trouwt. In hem heeft ze haar gelijke gevonden, want tegelijkertijd is Catharina zijn vierde vrouw. Zo te zien zijn ze aan elkaar gekoppeld door zwager Jan Gouverneur. Zij worden voor het laatst samen genoemd in een notariële akte uit oktober 1685, waarover later meer.

KO 1681 (4<sup>e</sup> en op een na laatste vrouw van Abraham).

Abraham Schipman, weduwnaar van Ammerentia Cloppenburgh, geassisteerd met Jan Gouverneur, zijn bekende wonende op de Oude Chingel, huwt met Catharijntie Huijst, weduwe van Hendrick Reijners, wonende in de Vestestraet, geassisteerd met Marijtje Ariens, haer schoondochter mede aldaer en Catharina van Vliet, haar bekende op de Have. (Abraham's eerste vrouw heet Marijtje Ariens van der Vliet.)

### **Maertge of Maria Huijst**

Maertge is op 25 februari 1635 gedoopt en huwt op 20 juni 1656 met Leendert Claeszn. Fatsoen. Ze krijgen enkele kinderen.

KO 1656.

Leendert Claesz. [Fatsoen], laeckenwercker, jongeman van Munbach, wonende op de Langegraft, geassisteerd met Jan Haseu, zijn zwager, Corte Oude Vest, huwt met Marija Huyst, jongedochter van Leijden, wonende op de Oude Chingel, geassisteerd met Maertgen Salomons, haer moeder mede aldaer.

NH-doopgetuigen bij de kinderen van Leendert Claes [Fatsoen] en Marijtje Huyst zijn in:

1657 o.a. Gillis Gilliesz. Huys, Maertje Salomons.

1658 o.a. Abraham Anthonisz., Maertje Salomons.

Blijkens het bovenstaande huwelijk is Leendert een lakenwerker. Waarschijnlijk heeft hij in die functie binnen betrekkelijk korte tijd een goed belegde boterham kunnen verdienen. Hij is na tien jaar huwelijksleven al overleden, zijn vrouw Maria met twee jongetjes achterlatend. Om te zorgen dat het erfdeel van die kinderen in de nalatenschap van hun vader onaangetast blijft, heeft Maria in 1668 een opsomming gegeven van de bezittingen die haar man ongeveer twee jaar daarvoor naliet. Deze inboedelinventaris werd zorgvuldig ter weeskamer bewaard. In geldwaarde bedraagt de nalatenschap ruim f 1.300,00.

Veel interessanter is echter de samenstelling van de goederen. Vrijwel alles van enige waarde is vermeld: het contante geld, goud- en zilverwerk, de doopgeschenken voor beide zoontjes, alle kledingstukken (die samen heel wat gekost hebben), meubels, schilderijen, potten en pannen en ander keukengerei.

Verder is Leendert voor zijn overlijden van lakenwerker opgeklommen tot reder. Reders namen in de tweede helft van de zeventiende eeuw steeds meer het werk van drapiers over. Ze investeerden zelf geld in ruwe wol en bouwden en eigen netwerk van thusiwerkers op. Reders specialiserden zich meestal in één soort stof.

Alleen al de lakens vertegenwoordigen een bedrag van f 1.400,00. Een deel daarvan ligt in Amsterdam, vanwaar het Leidse laken verder verscheept werd tot in Azië toe. Of misschien waren zijn lappen gewoon bestemd voor de Amsterdamse markt, dat kan ook.

Leendert had geen vorderingen uitstaan, maar was inkoop- en arbeidskosten verschuldigd aan enkele toeleveranciers die verschillende bewerkingen van de stof hadden verricht. Zoals aan een wolverkoper, een verver en een voller. Een zeer gebruikelijke andere schuldeiser is de brouwerij. Als mensen het zich ook maar even konden permitteren, dronken ze bier, want dat was aanzienlijk hygiënischer dan water. De laatste schuld bestaat uit huur voor het huis waarin Maria woont. Vaak werden uitstaande rekeningen slechts éénmaal per jaar vereffend in mei of november, of hooguit één keer per kwartaal.

Weeskamerarchief, boedels nr. 1160 a. T. Moerman 1669.

Om de weeskinderen ter camer. Met reliëfstempel: Clein leges 6 st., midden een leeuw in schild.

Staat ende Inventaris van den boedel ende goederen van Lenerd Fatsoen laeckenreeder, ende Maria Huyst echte-luijden waren, fulkz ende in der voegen zij luijden die in 't gemeen befeten hebben ende bij den voornoemden Lenerd Fatsoen omtrent drie jaaren geleeden binnen defe stadt Leijden met de doodt ontruijmt zijn; nalatende tot fijne erfgenaamen Abraham oudt elf ende Lenderd drie jaaren ofte eck daer omtrent, fijne weefkinderen verwekt bij de voornoemde Maria Huijst. Gemaekt ende bij gefchifte gestelt op den negentienden July anno xvj C achten-festig op 't aan ende te kenne geven van de voorsch. Maria Huyst ten verfoeke van Matthias Huyst, Lakenreeder, ende Jacob Fatfoen, Lakenwerker beijde *oome* in den naame ende als geftelde voogden over de voorf. weefkinderen.  
Gebragt in guldens tot veertig grooten 't stuk, ftuijvers en penningen naer beloop van dien als volgt.

Gereedt geldt.

'T gereed geldt ten fterfhuijfe bedraagt xvij gl.

Goudt= en Silver=werk

met onderling genoegten ten prijfe gestelt als volgt.

|                                                             |           |
|-------------------------------------------------------------|-----------|
| Een goude bouble loop=ring, op                              | xv gl     |
| Een filvere flotel=keten en tafcij                          | xxiiij gl |
| Een filver foutvat met een kleijn filver kommetje, t' famen | xv gl.    |

Pillegiften om de weefkinderen

Om Abraham

Een filvere bel met een penning & keten

Drie filvere lepelen

Om Lenerdt

Een filvere vorck en een filver mes=hecht

Drie filvere lepelen

Een brandewijnfchaaltje

Huijsraadt, Imboedel

Kleederen ende anders, met genden genoegten ten prijfen gefelt als volgt

|                                                                     |                 |
|---------------------------------------------------------------------|-----------------|
| Seventien soo vrouwe als mans=hembden, goedt en quadt               | xvij gl         |
| Noch zes vrouwe hembden                                             | vj gl           |
| Vierentwintich servieten                                            | vij gl iiij st  |
| Twaalf kusfe floopen                                                | vij gl iiij st  |
| Alle het kindergoedt tot de luurmamde behoorend                     | vij gl          |
| Drie en twintich flaa=lakens                                        | xxxiiij gl x st |
| Vier tafellakentjens                                                | i gl x st       |
| Een tours manteltje                                                 | xviiij gl       |
| Een tourse rock                                                     | xxv gl          |
| Een coleurd=greijne rok                                             | xv gl           |
| Een roode kuffdlaars rock                                           | xij gl          |
| Een rood=lakenfche rok                                              | xij gl          |
| Een swart=greijn @ een bourat, manteltjens                          | xx gl           |
| Een noy pareille manteltje                                          | v gls           |
| Een oude tourfe mantel                                              | v gls           |
| Twee fwarte wachten                                                 | v gls           |
| Een blauw=saije keurs                                               | iiij gls        |
| Een fwart=greijne vlieger                                           | vi gls          |
| Eenige meerstikken mutfen, nachtmantels, etc                        | x gl            |
| Een bed, een peuluw, twee oorkussens                                | xxiiij gls.     |
| Twee dekens                                                         | xv gls          |
| Twee paar guardijnen                                                | x gls           |
| Een groen=lakens tafelkleedt met zes groen=lakenfche zitkusfens     | vi gls.         |
| Een bijbel in folio met eenige andere boeken                        | xxv gl          |
| Herfst tafereelen foo groot als kleijn, een fpiegel ende kerk=ftoel | xij gl          |
| Een eijckel kast met vier deuren                                    | xviiij gl       |
| Een eijke trek tafel                                                | xij gls.        |
| Een eijke linnen kafje                                              | ij gls          |
| Een beddeken, drie oude dekens                                      | xv gls          |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
| Noch een als vooren                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | xv gls.                        |
| Tien ftoelen, goed en quaad                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | iiij gls                       |
| Het aardewerk in de pottebanck                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | ij gls                         |
| Een kafje met een kleijn rond tafeltje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | iiij gls.                      |
| Een kanneberd, twee lampen, en eenige verder rommeling door 't huys hangende ende gebruikt werdende, t' famen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | v gls                          |
| Eenige porceleijne fhotelen, kommetjens en anders, foo heel als gebroken                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | v gls.                         |
| Een copere fmoorpot                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | v gls                          |
| Alle 't verdere kooperwerk op                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | vj gl vj st.                   |
| Vier tinnen fhotelen, twaelf tailleuren, ende voorts ander kleijn tin=werk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | x gls                          |
| Eenige blauwe fhorten en eenig vuijl linnen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | xx gl                          |
| Een most                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | x gls.                         |
| Een webbe linnen lang vijftigh ellen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | xxv gls                        |
| Twee tourfche fhortekleeden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | vj gls                         |
| Tien ellen geel faay a feftien ftuijvers d' ell                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | viiij gls.                     |
| Summa van de voorgaenden huysraadt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | iiij C Lxxxix gls xiiij st.    |
| Laken=rederije=goederen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                |
| Met gemeen goedt=vinden, ten prijfen gestelt als volgt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                |
| Tien witte halve lakenen foo ten sterfhuyfe als tot Amsterdam bevindende                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | xiiij C gl                     |
| Twee laken=getouwen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | L gls                          |
| Twee ijferen kachels                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | xL gls                         |
| Eenige kammen fchaalen en andersz.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | xij gl                         |
| Summa t' famen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | xv Cij gl                      |
| Inneschulden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                |
| Alfoo defen boedel van niemandt iits te eijffchen heeft komt hier                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | nihil                          |
| Alle de voordelen des boedels bedragen t'samen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | ij M Lxiiij gl xiiij sts.      |
| Schulden ende laften des boedels                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                |
| De wedue ende Erfgenaamen van Daniel van de Velde komt over leverantie van wolfe, per refte                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Lviij gl viij st viij pen      |
| Niclaasz. vande Velde komt ter faecke voorelseijt bij twee bijfondere fpecificaties t' samen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | v C xiiij gl xvij st           |
| Johannes Pouterioij komt over t' vernwen van eenig laeken                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | xxxiiij gl ij st               |
| Jan van Walwijk komt ter faecke voorseijt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | x gls.                         |
| De respective boedels van Jan Cornelisz. ende Jan Gerritsz., komt over vol=looij, t' famen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | xvj gls                        |
| In de brouwerije van de Paauw ftaet te betalen over gehaalde bieren                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | xix gls.                       |
| Staat te betaalen over huure van de huyfinge waarinne de Inventariante woont sedert meije dage anno xvj C achtenfestig, tot hondert zes guldensz. in 't jaar, genomen op een vierendeel jaarsz.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | xxvj gl x st                   |
| Summa van de lasten                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | vij C Lviij gl ii sts viij pen |
| Ende de voordelen bedragen gelijk vooren                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | ij M Lxiiij gls xiiij st       |
| Bijver=effeninge komt fuijversz over te fchieten                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | xiiij C vj gl xj st viij pen.  |
| Overgelevert bij Maria Huyst in 't hooft van defen genoemt, ende heeft bij folemnelen eede haar wettelijcken geftaet ende affgenomen, geaffirmeert ende verklaart in 't maecken van den voorgaenden staat ende Inventaris gehandelt ende gewandelt te hebben op rechtelijcken ende ten goeder trouwe, fonder willensz ofte wetensz daar=uijt ietsz verfweegen ofte achtergehouden te hebben. Belovende niettemin indien haar deefen aangaande naer maals iets meer te voorfchijn mogte komen oft bekent werden, dat fij alle 't felve hier op getrouwelijcken fal doen amplieren ende verenloogen als naar behooren. |                                |
| Gedaan ter weefkamere der ftad Leijden voor ende bij Mr Wouter van Lanfchot ende Pieter van Affendelft, in abfentie van Mr Willem Paatzs @ Mr Joachim van Wevelinckhaven op den fevenen-twintigsten July anno xvj C achtentfeftig.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                |
| T merck van                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                |
| Maria Huyft                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                |
| mij iegenwoordig                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                |
| R. Gravendijck.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                |

Van 1671 dateert een hypothecaire lening die aan een zekere Maria Staats verstrekt is van het geld dat de kinderen toekomt. Tijdens de Gouden Eeuw zijn heel wat van dergelijke leningen afgesloten en de weeskamer was daardoor één van de grootste kredietverschaffers in die periode.

Weeskamerboedels, akte van bewijs 1160 b.

Stukken van Maria Staats die f 300,00 leent van de weeskinderen van Leendert Fatsoen in 1671. Matthias Huys geeft in 1671 toestemming voor deze uitlening als voogd. Aan de akte zit een stuk dun perkament waarop aan de binnenkant heel klein een verklaring geschreven is. Ook een papiertje (briefkaartformaat) met de tekst: "Memorie Noortweft E4. Dat wegens deefe kinderen van Leendert Fatsoen Laeckenreeder, onder weesmren beruft de brief van haer vaderlijck bewijs groot f 300:0:0 - zijnde, gedateert den 27:7:1668 - ende in 't regifter geteijckent met nr. 353." Verder een perkamenten stuk waarin staat dat Maria Huys het bewijs voor de f 300,00 ten behoeve van haar weeskinderen overgeleverd heeft. Hier heeft misschien een zegel aan gehangen, want er zitten onderaan twee gleufjes in het perkament. Juli 1668.

Weeskamer Voogdijboek G88v.

Matthias Huijs, lakendrapier en Jacob Fatfoen lakenwerker, beide oomen, zijn voogden gesteld over - 2 - nagelate weefkinderen van fa: Lenerd Fatfoen, lakendrapier gewonnen bij Maria Huijst. Comparerende hebben de voogdije aengenomen @ eedt gedaan aen Affendelft ende Lanfchot, op den xvje julij anno 1668.

Marge: Niclaes Huijch is in plaetse van Jacob Fatfoen, die overleden is tot mede voogdt gesteld over de twee kinderen van Leendert Fatfoen @ Maria Huijch in regard van derfels kinderen vaders goederen. Compar. heeft de voogdije aengenomen @ eedt gedaan aen Crimpen @ Schotenbos op den 27 julij 1671.

Weeskamer Gr.Bw. P313v.

Lenerd Fatsoen, lakenreeder.

Standaardakte. Voor weesmeesteren verschijnen Maria Huijst, geassisteerd met een medewerker van de weeskamer, en Matthias Huijst, lakenreeder @ Jacob Fatfoen, lakenwerker, als voogden. Maria levert een staat der inventaris in en zal f 300,00 brengen ten behoeve van de kinderen. Zij zal goed voor hen zorgen, hen voeden, kleden, onderwijs en goedsdienstondericht laten geven. Datum 27 juli 1668.

Quit. volj. K163v.

Zoon Abraham Fatsoen neemt op 30-11-1683 de papieren ter weeskamer in ontvangst.

Zoals te verwachten was, zijn deze regelingen niet zomaar getroffen. Maria hertrouwt in juli 1668 met een nog "jongeman" die net als haar vorige echtgenoot buiten Leiden is geboren.

KO 1668.

Reijnier Berchs, laekenwercker, jongeman uijt Berchslant, wonende op de Oostdwersgracht, geassisteerd met Matthyas Huyst, zijn bekende op Heeregracht, huwt met Marija Huyst, weduwe van Leendert Fatfoen, wonende op de Oude Heeregracht, geassisteerd met Maertgen Salomons, haer moeder op de Oude Chingel.

Ook Reijnier is een lakenwerker. Misschien was hij een werknemer van haar vorige man en stelde Maria het voortbestaan van diens rederij veilig door middel van dit huwelijk. Een nog redelijk jonge en enigszins bemiddelde weduwe was geen slechte partij voor een (iets) jongere man. Zij krijgen nog een dochttertje. Intussen zijn Maria's ouders overleden. Uit de boedel nemen zij en Reijnier de volgende stukken over op 27 december 1669:

Map met quitanties en briefjes die als bijlagen van de weeskamerboedel dienen. 1745 f.

Reijnier Bergh is schuldich aen den boedel of erve van za: Gillis Huijs en Marija de Clerck van gekofte meuble op 27 xbr 1669 Als volgt.

1 hemt van vader

£ 1-5-

2 hemde van moeder

£ 3-12-

|                                                  |                          |
|--------------------------------------------------|--------------------------|
| 2 dito                                           | £ 4—                     |
| 2 hemde van vader                                | £ 5-15-                  |
| 1 dito                                           | £ 2-17-                  |
| 3 kuffe floopen                                  | £ 1-10-                  |
| 4 dito                                           | £ 1-19-                  |
| 2 slaeplakens                                    | £ 13-6-                  |
| 2 dito                                           | £ 7-1-                   |
| 2 tafel lakens                                   | £ -15-                   |
| 2 servetten                                      | £ 1-11-                  |
| 6 dito                                           | £ 2-17-                  |
| 5 dito                                           | £ 2-11-                  |
| 6 dito                                           | £ 1-11-                  |
| 12 spinde doeken                                 | £ 1-12-                  |
| 12 mussen                                        | £ -14-                   |
| 9 floppen                                        | £ 1-15-                  |
| 6 mesdocken                                      | £ -18-                   |
| 9 paer voor mouwen                               | £ -14-                   |
| 1 filvere leepel a 1-9 het loot                  | £ 3-18-                  |
| Een silvere ketting                              | £ 12-5-                  |
| Een silver messie                                | £ 1-10-                  |
| 30 filvere koopen                                | £ 3—                     |
| Een klauw ring                                   | £ 3-10-                  |
| 2 ¾ @ fwart laken                                | £ 14-7-                  |
| 4 3/8 @ fwart laken                              | £ 22-6-                  |
| 1 1/8 @ fwart laken                              | £ 5—                     |
| twee lappies laken famen @                       | £ 1-13                   |
| 2 ¼ @ bons laken                                 | £ 10-3-                  |
| 2 1/8 @ swart laken                              | £ 9-16-                  |
| 1 3/8 @ swart laken                              | £ 6 —                    |
| 2 water emmers                                   | £ 1-18-8                 |
| Een bijl fonder heel                             | £ -10-                   |
| Een favoh                                        | £ -14-                   |
| Een rooster een schuijmspaen                     | £ 1-8-                   |
| 1 tinne beeker                                   | £ -16-8                  |
| 4 tinne tafel borde                              | £ 1-7-12                 |
| 1 koopere lamp                                   | £ -7-4                   |
| 1 boek met filvere floaten                       | £ 8—                     |
| 1 hengelis een leepel een goot                   | <u>£ -19-8</u>           |
| Fomma                                            | £ 154-2-8                |
|                                                  |                          |
| Een tree kaggel                                  | £ 16-5-                  |
| Aen fchut van pappen                             | £ 6-6-                   |
| Aen 12 ¼ floop wijn                              | £ 8-11-8                 |
| Aen 9 ton turf                                   | £ 2-18-8                 |
| 4 schorten                                       | £ -14-8                  |
| 1 aerde tot 1 kan                                | £ 1-3-                   |
| twee mussen                                      | £ -16-                   |
| Aen de boeck meester een rekening bet.           | <u>£ 9-1-12</u>          |
|                                                  | £ 45-16-4                |
| Van d ander fij gebracht                         | <u>£ 154-2-8</u>         |
| Fomma                                            | £ 199-18-12              |
|                                                  |                          |
| Op dese rekening heeft Reijnier aen gelt betaelt | £ 26—                    |
| Wt dese rekening heeft hij een part van          | £ 78-12                  |
| Noch heeft hij een part van een rest gelt        | <u>£ 6-17</u>            |
| Foo is op dese reekening betaelt fomme           | £ 111-9 <u>£ 111-9-1</u> |
|                                                  | £ 88-9-12                |

Noch is fijn part van defe fom eens

£ 11-1-4

Rest noch een fomma

£ 77-8-8

Wij onderges. bekenne van dese ftaende fomme voldaan te fijn op 23 9br 1671. Niclaas Huijs, Mathijas Huijst. [De tekst is geschreven door Nicolaas.]

Een deel bestaat uit kledingstukken, die desnoods versteld, maar niet snel weggegooid werden. Men deed kledingstukken pas weg wanneer ze tot op de draad versleten waren. Verder komt allerlei huisraad, een voorraadge wijn en brandstof (turf) op de lijst voor. Maar ook hier zit het meeste geld in de handelswaar: stukken zwart en bont (gekleurd) laken. Op 23 september 1671 wordt de rekening voldaan.

Reeds drie jaar na het huwelijksfeest van Maria en Reijnier overlijdt zij al. Ze is drie maanden ziek geweest en kreeg in die periode ten minste 27 maal de dokter op bezoek.

Weeskamerboedels 2074 f. Het mapje bevat o.a. het volgende briefje:

Gedaen ten dienste van Marietje Huijch salr. van den 12<sup>e</sup> mej tot den 26<sup>e</sup> julij 1671.

27 Vifiten £ 8-12-0

Aen medicamenten geleverd voor 11-12-0

£ 19-14-0

Fred. Deckers, med. Doctor.

Hier van te danck voldaan van Sr. Matheus Huijz. den 23<sup>e</sup> novemb: 1671.

Weeskamer 12<sup>e</sup> Penningboek.

Lenert Faften, lackenbereijders weefkinderen.

Op den xx maertij 1669 heeft Simon Drollenveau ter camere opgebracht een somma van drie hondert gul. voor Reijnier van den Berg getrouwt hebbende Maria Heus moeder van de kinderen van Lendert Faffoen in voldoening van haer vaderlijck bewijf in dato den 27 julij xvj achtenfiftigh.

Dus hier ij C gul.

(Dit geld wordt op 20-08-1671 tegen 3% rente belegd via uitlening aan Marijtje Staat. De verdere afwikkeling loopt door tot in 1674.)

Voogdijboek H38.

Nicolaes Huijsch @ Mattheus Huijch, beide lakendrapiers, oomen zijn voogden gestelt, over - 2 - kinderen van Maria Huijch gewonnen bij Leenerd Fatfoen, beide za: ge: als mede over Margaretha oudt omtrent 2 jaren nagelate weefkindt van d' voorn. Maria Huyfch, gewonnen bij Reijnier Berg, laeckendrapier haer laaste man was. Comparerende hebben den voogdije aengenomen ende eedt gedaen op den xxvij julij 1671.

Marge: Abraham Antony, laekendrapier, oom, is in plaetfe van Nicolaes Huijs, die overleden is, tot voogt gefelt over t weefkint van Leendert Fatfoen. Comp. heeft de voogdije aengenomen ende eedt gedaen op xx xbr 1684.

Nu is de nalatenschap aanzienlijk uitgebreid. Een deel van de met naam en toenaam gespecificeerde goederen stond al in de vorige opsommingen.

### **Akte Boedel en inventaris van Maria Huyst en Reijnier Bergh**

Ook Reijnier Bergh is opgeklommen van lakenwerker tot lakendrapier. Na het geld, goud, zilver en de pillegiften staan de twee erfdelen in door Gillis Huijst en Maertgen de Clerq nagelaten huizen die we reeds eerder tegenkwamen.

Vervolgens krijgen we een rondleiding door het huis waarin Maria leefde. Per vertrek benoemt Reijnier de daar aan te treffen voorwerpen.

Wat nu misschien vreemd overkomt, is iets wat vroeger heel normaal was. In de keuken staan een groot en een klein bed, of waarschijnlijker: er is een ingebouwde bedstee waar groene gordijnen voor hangen en er staat een kinderledikantje.

De (uit riet gevlochten) bakermat waarin moeder en kind bij het vuur zaten, is ook in de keuken te vinden. Er hangen twaalf schilderijen van diverse afmetingen en een preekstoel (klapstoel) dient als reservezetel, wanneer die niet naar de kerk meegenomen wordt. Of er een kookboek voorhanden is, blijkt nergens uit, maar de onvermijdelijke bijbel is present. In het achter-

keukentje staat allerlei gereedschap en in de gang staan diverse emmers en tonnen. Op de achterkamer sliepen Reijnier en Maria vermoedelijk zelf. Dat in die ruimte voorzichtig omgesprongen moest worden met vuur, spreekt voor zich. Reijnier bewaarde daar bovendien zijn wapens en notabene een tonnetje met buskruit. Tussen de kledingstukken bevinden zich “een fchutters wambais met een broek en Eenige pluïjmen met linten”. Mannen die zich het bekostigen van wapentuig konden veroorloven, verrichten een soort broederdienst voor de stad in tijden van nood. Eén of meer zonen uit een gezin namen dan dienst. Katholieken en lidmaten van andere kleinere religies in Leiden betaalden vaak iemand om hun plaats waar te nemen. De echtelieden hadden een sterke voorkeur voor zwarte en rode kledij. Naast kleding bezaten ze een flinke hoeveelheid linnengoed. Vroeger waste men slechts een paar keer per jaar, dus had men wel een behoorlijk gevulde kast nodig.

Geen drapier zonder lakens, dus volgt eveneens een specificatie van de voorraad lakens en wol. Deze wol heeft al diverse deelbewerkingen ondergaan. (Aanbevolen literatuur: zie *Goed garen*.) Ook het gereedschap staat vermeld.

Tot slot is er een opsomming van vorderingen voor geleverde diensten en werk en wordt het geheel afgesloten met de schulden van de boedel. De eerste schuld is het totaalbedrag aan gekochte goederen uit de boedel van Maria's ouders. De volgende is een hypotheek welke via de weesmeesters is verkregen. Daarna staan diverse leveranciers van de draperie en het huishouden genoemd.

Verder heeft Reijnier reeds een aantal rekeningen voldaan. Het klappergeld heeft te maken met de nachtwakers/klapperlieden. Deze mensen liepen met een klepper rond en verkondigden de uren. Tevens hielden ze toezicht op de handhaving van rust en orde in de donkere uren van de onveilige nacht. Tussen de leveranciers staat een persoon die zowel de familie Huyst als de familie Martijn én de reeds eerder genoemde Coenraad Dagovos goed kende. De bindende factor was hun gezamenlijke adres: de Oude Singel/Oude Vest. Zijn naam is François de Lobel.

Een deel van de boedel wordt eveneens op 4 augustus 1671 via veiling verkocht.

Weeskamerboedels 1745 b.

Boelhuijs op de Oude Heregracht ten versoeke van de Hr. Weesmeesters wegens den boedel van Marij Heust den 4 august 1671 op de Oude Heeregracht.

Betreft verkoop van huisraad met prijzen per artikel. Het meeste brengt de “zilveren sleutel ragh” op, namelijk: f 21-10-. Het totale bedrag aan opbrengsten (exclusief kosten) is f 799-12-.

In de volgende jaren regelen de voogden nog allerlei zaken voor de weeskinderen. Vermoedelijk heeft Reijnier Berghs zelf een tijdje voor hen gezorgd, maar later nam tante Anna Huyst hun samen met haar man Jan Gouverneur onder haar hoede. Zie bijvoorbeeld de rekening van ontvangsten en uitgaven die in 1684 wordt afgesloten.

Een ander opmerkelijk stukje dat door de weesmeesters werd bewaard, was een vel papier waarop de taxatiewaarde van Maria's een/achtste deel in het onroerend goed genoteerd. De prijzen zijn in vijf jaar tijd enorm gekelderd.

Weeskamerboedels nr. 1745 a. Met stukjes perkament gebonden.

Inventaris van den boedel ende goederen van Reijnier Bergh laakendrapier ende Maria Huyst za; Geweefde echteluiden. 4-8-1671.

Inventaris van den boedel ende goederen, roerende onroerende geene uijtgefondert zulcks ende in der voegen die bij Reijnier Bergh laeckendrapier, ende Maria Huijst in t gemeen befeeten, ende bij defelve Maria Huijst op den feffentwintigten julij anno xvjX ende eenenfeventig, binnen de stadt Leijden metter dootd ontruijmt zijn nalatende tot haer erffgenamen ab intestato, haer twee voorkinderen, met naamen Abraham oudt xijj ende Leendert oud vj jaeren, gewonnen bij Leenderdt Fatsoen haer eerfte man was, ende noch Margareta oudt omtrent twee jaeren, haer eenig weefkindt t welk zij gewonnen heeft bij de voorfchreeve Reijnier Bergh haer nagelaten wedue-naar.

Gemaackt ende bij gefchifte gefelt ten verfoecke van Matheus ende Niclaas Huijst, beijde oomen ende gefelde voogden over de voorfchreeve drie kinderen ende dat op t aan ende te kenne geeven van de voorschreeve Reijnier Berch, alles gestelt in guldens te veertig grooten t stuck, fuijvers ende penningen naar beloop van dien als volgt.

### Gereede penningen

Eenentachtich zilvere ducats, ijder á drie guldens drie stuivers t'faamen      ij C lv gl iij st

### Ongemunt goud ende silver

Een goudt claanringetje  
Een ringetje met een flecht fteentje  
Een filver zoutvath  
Een mes met een filveren hechte  
Een silver vrouwe mefje  
Een filver kopje  
Een paar zilvere gefpen  
Twee filvere hechten met een vorck  
Een filver brandewijns schaalte  
Een teftament boeck met filverbeflag  
Twee zilvere lepels  
Een boekje met filvere floatjes  
Een filvere hooftijfer  
Een naalde  
Een filvere fleutelraags met twee haakjes fij filver met een riemptje  
Een paar filvere broek knopen

### Pillegiften

Om de kinderen in defen ende eerft om *Abraham*  
Een filvere bel met kettinch  
Een ketting met een filvere penningh  
Twee filvere leepels

Om *Leendert*  
Twee filvere hechten met een vourk  
Twee filvere lepels  
Twee paar filvere knopen

Om *Margareta*  
Een filvere bel met een leepel

### Onroerende goederen

Een achtste part in een huijs ende erve staende ende gelegen binnen dese stadt Leijden op de Oude Velt [= Singel!] op den hoeck van de Ooft Dwerfgracht belendt aen d'eene zijde Cornelis de Vrome, ende aen d'ander fijde de voorfchreeve graft streckende tot achter aan Cornelis Slingelandt.  
Werdt in huure gebruijckt bij ... [letterlijk].

Noch een achtste part in een huijs ende erve staende binnen de voorfchreeve stadt Leijden in de Santstraet belent aen d'eene zijde Johannis Otto, ende aan d'ander zijde ... Streckende voor van de ftraat tot achter aan ...  
Werdt in huure gebruijckt bij ...

### Huijsraadt, Imboedel cleederen ende wolle

|                                |                  |
|--------------------------------|------------------|
| <i>In de keucken</i>           | Een groene deken |
| Een bedde met een hooft peuluw | Een dito         |
| Twee hooft kuffens             | Een witte dito   |
| Een cleijn beddetje            | Een beddecleet   |

Twee groenen guardijnen met een  
 rabatje  
 Een schoorsteencleetje  
 Een eijckenden uijttreckende taeffel  
 Een eijcke kas  
 Noch een cleijn eijcke kafje  
 Een tafelleet  
 Een eijcke paarijfe banck  
 Een kler rackje  
 Een baeckermath  
 Vier stoelen  
 Ses fitkuffens  
 Twaalf taefferen foo groot als kleijn  
 Een fpiegel  
 Een preeckstoel  
 Een mantelhoutje  
 Een ijfere balans met blaen  
 Een poffeleijn kommetje  
 Ses aarde schotelen fo groot als kleijn  
 Vijf aarde flefjes  
 Een suijcker pot  
 Vier kommetjes  
 Tien tinne taeffelborden  
 Een dito  
 Een groot met een kleijn tin foutvatje  
 Een tinne beeker met een kroes  
 Een tinne tuijt  
 Een tin kommetje  
 Vijf tinne fchotels  
 Een tinne boterpoth  
 Vier kannen met tinnen leeden  
 Een ditto  
 Vijf tinne lepels  
 Een koper smoor pot  
 Een kopere aecker  
 Twee koopere kandelaars  
 Een broeder pan  
 Een boekwijte koekepan  
 Een kopere poth  
 Een fchuijmfpaan  
 Een koper pannetje  
 Een koper keeteltje  
 Een kleijn ditto  
 Een koopere blaeker met een boor  
 Een koper lepeltje  
 Een ijfere poth  
 Een ijfere roofer  
 Een bijbel  
 Een partij boeken

*In 't achter keukentje*

Een vuure etenskafje  
 Een pottabanck  
 Vier stoelen  
 Een vuure taeffeltje  
 Een tang  
 Een ditto

Een hengel  
 Een schop  
 Een hanget kafje  
 Een kaars lade  
 Een mandetje met een bennetje  
 Twee ftrijckijfers  
 Een koper blaakertje  
 Een deel aarde werk  
 Voorts eenige rommelingh

*In de gang*

Een rackje met aardeweck  
 Een cleerben  
 Een marct emmer  
 Een bennetje  
 Een fcharrebort met een fakmes  
 Twee tonnetjens met een vlootje  
 Een meel tonnetje  
 Twee water emmers  
 Een ijfere poth

*Op de achterkamer*

Een bedde met twee hoofd peuluw  
 Twee hoofd kuffens  
 Twee grouwe dekens  
 Twee witte deekens  
 Een ditto  
 Seeven stoelen  
 Een flaapbanck  
 Een eijcke kift  
 Een cleermante  
 Een kopere lantaarn  
 Een uuifketel  
 Een mormilioen  
 Een draagbant bandelier en een deegen  
 Een kruijt tonnetje  
 Een acht kant taeffeltje

*Cleederen*

Een damafte wagt  
 Een ro carmofijne lakenfe rok  
 Een tourfe mantel  
 Een fwarte toerfe rock met roode  
 voering  
 Een couleurde greijne rok met roode  
 voering  
 Twee sijden fhortcleeden  
 Een swarte lakenfe mantel  
 Twee fijde kapjens  
 Twee borftjens  
 Een fchutters wambais met een broek  
 Eenige pluymen met linten  
 Een paar coleurde mans kouffen  
 Een paar gebreijde handfchoenen  
 Een fwart greijn manteltje  
 Een fwart saeije mantel  
 Een ftrijpte rock

Een kaffa mantel  
 Een pak fwarte mans kleeren  
 Een roo lakenfe hembtrok, met een  
 chergie onderbroek  
 Een machajer mantel met bonte kanten  
 Een couleure greijne mantel  
 Een fwarte laeckenfe mantel  
 Een fwart wambais  
 Een couleure hembtrok  
 Een mof en moffekas  
 Een borat manteltje  
 Een fwarte greijne wagt  
 Een roo rollee rock  
 Een dito  
 Een geele borftrok met roode mouwen  
 Twee onder borftrocken  
 Een grauwe chergie wagt  
 Een fwarte faeije flenijer  
 Een geele borftrok  
 Een rijglijst  
 Een chergie mantel met bondt  
 Een roode kroplap  
 Een hoedt

#### *Linden*

Vijffentwintich flaaplaackens  
 Een ditto  
 Acht taeffelaeckens  
 Eenenvijftigh servietten  
 Seftien vrouwe hembden  
 Een ditto  
 Twaalff mans hembden  
 Vier ditto  
 Een halff hembt  
 Acht hand-doecken  
 Vier ditto  
 Een ditto  
 Elff fack neuf doecken  
 Sevenentwintig ditto  
 Vijftien ditto  
 Achttien groote floopen  
 Een ditto  
 Dertien kleijne dito

#### *Laeckens en wolle*

Een lap fwart laecken langh fes ellen en een halve  
 Twee halve witte laeckens gemerkt met numero 73 ende 74 lang, raauw twee- en twintigf meth  
 Noch een halff laecken geteijckent met numero 75 lang, raauw elff smeth veertig keeten ftreen  
 + Seventig pondt ende een vierendeel in flack  
 Hondert twee en veertig pondt gefchrobelde wol  
 Dertien pondt en een vierendeel geploofde wol  
 Negen pondt en een vierendeel wol, geploofde ende gevlaakt  
 Seven pondt en een vierendeel ongevlaakte wol  
 Nogh een rest van twee pondt wol  
 Vier mandens wol, uijtchot  
 Seftien pondt en die vierendeel witte blauwe en geele lijft  
 Drie pondt witte lijft

Twee lapjens katoen, tfamen lang, vier ellen  
 en drie vierendeel  
 Seven nagt half doecken  
 Achttien neer fticken  
 Twee ditto  
 Vijff witte schortecleen  
 Vier boefels  
 Twaalff fleppen  
 Twee flepmutfen  
 Seftien vrouwe mutfen  
 Twaalff ondermutfen  
 Twee paar handmouwen  
 Drie slechte mutfen  
 Vijf salcten  
 Een creckdafje  
 Twee andere dafjens  
 Een flaapmuts  
 Drie half neuf doecken  
 Een labaar  
 Een paar wirt gebreijde handtschoenen  
 Seven treck mutfjen  
 Drie dafjens  
 Seven flechte taeffelakens  
 Twee witte kappen  
 Drie croplappen  
 Kinder goet  
 Twaalff luuren  
 Een witte wolle luur  
 Acht bort hembdetjens  
 Twee linde cleen  
 Drie feijtels met kapdoeken  
 Ses mutfjens  
 Veertien flepjens  
 Ses bove mutfen  
 Vier borftrockjens  
 Een partije naaveldoeken  
 Een roode met een witt fwachtel  
 Een wit luur  
 Een geel ditto  
 Twee roden dito  
 Een roodt fpelde kuffen  
 Vier neuf doekjens

vijftien pondt pomerfe wol  
Twee lappen witte laeckens t faamen lang twee el en drie vierendeel

*Gereedtfchap tot de laeckendraperij behoorende*

Twee laecken getouwen met haer toebehooren  
Twee paar fchietfpoelen  
Een fcheer raam  
Een parthij kloffe  
Een houte balans met twee paar blaenen  
Feffentwintig ponden gewigt  
Een droog rack  
Een vlaak bord  
Een koper smout keeteltje  
Eenige mandens  
Tien kammen  
Vier kachels met een koopere pijp  
Een toonbanckje  
Een kruijwaage  
Een wasmanden met fijn, toebehooren  
Een tonnetje met dertien ftoop olie

Inneschulden

|                                                                                                   |                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
| ... spinder is fchuldig                                                                           | vj gl x st              |
| Nicolaas Fock is fchuldig over gedaen arbeidsloon                                                 | xLvij gl ij st viij pen |
| Jan Houffelaar is fchuldich per reste                                                             | ij gl xvij st           |
| Gerrit Gerrits is fchuldig, over 't geene hij te veel ontfangen heeft op overgeleverde reekeninge | xij gl.                 |

Schulden en lasten des boedels

|                                                                                                                                                                                                     |                         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
| Deefe boedel is fchuldich aan de erfgenaamen van Gillis Huijst, over coop van meuble                                                                                                                | Lxxxvij gl ix st        |
| Met den interrest van dien sedert den ... novembris anno xvj ende negenenfestig                                                                                                                     |                         |
| Noch is den felven boedel fchuldig, een achtste part in vijffhonderdt guldens hooftoms, t welck t weefkindt van Jan La Prince fpreekende heeft op de twee huijfen vooren in den Inventaris gemeldt. |                         |
| Met t verloop federt den vierden Julij anno xvj C ende t seventich                                                                                                                                  |                         |
| Claas Schouten comt over t pappen van vier keetens, a eene gulden vier stuivers t stuck comt t'faamen                                                                                               | iiij gl xvj st          |
| Dr. Frederick Decker, comt over gedaane vifiten ende geleverde medicamenten de somme van                                                                                                            | xix gl xiiij st         |
| Reijnier Reijnvis brouwer in de Paauw, comt over geleverde bieren                                                                                                                                   | Lxxij gl.               |
| Leendert Fatsoen, schoolmeester comt over een halff jaar leergelt                                                                                                                                   | ij gl x st              |
| Sara Huyt comt over geleverde kruideniers waren                                                                                                                                                     | xiiij gl vj st          |
| Margareta de Forest, comt over t'verwen van een halff laken                                                                                                                                         | v gl                    |
| ... doctor int halff, comt over gedane vifiten ende geleverde medicamenten                                                                                                                          | v gl xiiij st           |
| Yda van der Poth, linne-nayster, comt over naeijen van eenig goet                                                                                                                                   | ij gl xj st vj pen      |
| Isack Smethe, comt over geleverde wijnen                                                                                                                                                            | vij gl iiij st          |
| Jacob van der Meuw, chirurgijn, comt over geleverde cure aan de overledene                                                                                                                          | xj gl iiij st           |
| Catalina Feij linne-naeijster comt over naeijloon                                                                                                                                                   | i gl xiiij st viij pen. |
| ... backer comt over geleverd broodt                                                                                                                                                                | ij gl v ft              |
| Jan de Meulijn, comt over een Jaar huijs huur verscheenen sedert mej xvj C t seventig, tot mej xvj C eenenfeventig, de somme van                                                                    | cvij gls                |
| ... komt ter faecke van een getrijpte wagt                                                                                                                                                          | iiij gl.                |

Den navolgende binne getrocke partijen te faamen ter fomme van ... sijn bij Reijnier Berg, weduenaar in deefen voldaan ende betaelt.

Als

|                                                                   |                           |
|-------------------------------------------------------------------|---------------------------|
| Aen clappergelt                                                   | i gl ij st viij pen       |
| Betaelt over de begraeffenis coften                               | xxxviij gl ij st          |
| Betaelt wegens verscheijde kleijnigheden, volgens specificatie    | xxxvj gl iij sts viij pen |
| Aen Andries Vergou, wegens geleverde schoenen volgens quitantie   | v gl xix st.              |
| Aen Francoijs de Lobel, wegens geleverd laeken, volgens quitantie | xLvj gl xv st             |
| Aen Cornelia Agache, over geleverde knopen, volgens quitantie     | x gl xvj st vj pen        |
| Betaalt aan Rouwkleederen voor de kinderen volgens specificatie   | viij gl xix st iiij pen   |
| Aen Barber van Amerongen, volgens quitantie                       | ij gl ij st               |
| Aen David Huijman, volgens quitantie                              | - - xv st                 |
| Aen waffen en bleijcken, mitfgaders twee stucken booter           | iiij gl xvij st           |
| Aen Willem Hermes over gemaekte cleederen, volgens quitantie      | xxj gl xiiij st viij pen  |
| Aen Amos Minne, volgens quitantie                                 | vij gl vij st. xij pen.   |
| Aen Adriaan Hennebo, volgens quitantie                            | ij gl x st.               |

Overgelevert bij Reijnier Berg voor in t hooft van defen genoemt, ende heeft bij folemnneelen eede hem wettelijck geftaelt ende afgenomen, geaffirmeert ... [verklaring niets verzwegen etc.] ... als naar behooren gedaan ter weefkaamer der stadt Leijden voor ende bij Pieter van Affendelft ende Cornelis Paadts, in abfentie van Quirijn van Crimpen ende Mr. Willem van Schoterbosch, op den vierden Augusti anno xvj C eenenfeventig.  
Getekend: Reinier Bergh.

Tussen de bovenstaande inventaris zit ook het volgende stuk:

Car: Heidanus.

Op huijden den derden Martij anno xvj C drie en feventig compareerde voor mij Engel van Haestenraet openb. nots. ... Niclaes Huijst, drapier alhier ter stede, ende verclaerde bij desen in der bester forme en op 't erachtigste hem eenigfints doenlijc, te constitueren ende magtig te maken Matthijs Huijst, mede drapier binenn de voorsz. stede [Leijden], fijnen broeder en mede voocht over de nagelatene weefkinderen van fa: Maria Huijst, respectivelijcke gewonnen bij Leenderd Fatsoen haren eerften man & Reijnier Berg haren tweeden man & nagelaten wedue-naer, fpecialijcken omme in fijn confituants naeme & van fijnen 't wegen, als geftelde meede=voogt over de voorsz. de weefkinderen, allomme daer t noodig zijn en behoren fal, te helpen voltrecken, fluijten @ opnemen de scheijdinge des boedels van Maria Huijst fijne fa: suster & Reijnier Berg @ anderen des aengaende te mogen liquideren @ accorderen ...  
[Dit is een machtiging voor de afhandeling van de verrekening van de boedel nalatenschap.]

Weeskamerboedels 1745 c.

Wij Roymefters der stadt Leijden hebben door ordere van de voogden en erffgenamen van Marija Huijst defe naer volgende huijfen fa. erffe.

Een huijs en erff staende op den hoeck van de Ooft Dwersgracht over de Brouwerij van de Franes genomen op twee dufent acht hondert vijff en twintich guldens f 2825.0.0

Noch een huijs aende ooftsijde van de Eerfte Fantstraat naerft den hoeck aende Langegracht genomen op seven hondert en tachtich guldens f 780.0.0

Actum den 15<sup>e</sup> Januarij 1672. Gerrit van Aerdenstoff, Arent Vullant en Jan van Acker.

Volgende blad:

Wij ondergeschreven roymeester defer stede Leijden hebbe door ordere ende verfoecke van de Here Weesmeesters gewardeert de huijsen van Gillis Huijst als volgt.

Eerst een huijs ende erf staende & gelegen op de Oude Cijngel op de hoeck van de Oostdwersgracht ende dat genomen op sestien hondert & vijftich gulden f 1650.0.0

Noch een huijs ende erf staende & gelegen in de Santstraet de tweedens van de Langegracht ende dat genomen op vijfthondert gulden f 500.0.0

Actum den 5 julij 1677. Jan van Acker, Jr. van der Linden, Jan Pety, A. Breuelt.

1745 d.

Maandag den 12 Decemb. 1672 weesmren onnes op't bewijff bij den voogden over de weefkinderen van Lenerd Fatsoen ter eenre: ende Reijnier Berg ter andere zijde, gedaan aan de heeren Weesmeesteren, is bij de felve heren voor uijt fpraake verklaart dat deselve weefkinderen, boven haar vaderlijk bewijs, over haare alimentatie, uijt den bodel van haar moeder genieten fullen hondert @ vijftig guldens.

1745 e.

Liquidatie en Scheijdige van de boedel ende goederen van za: Maria Huijst laatst huysvrouw was van Reijnier Bergh. 09-03-1673.

Bevat onder andere kanttekening: Niclaas Huijst heeft zijn broer Matthijs volgens akte van notaris Engel van Haestenraed op 3-3-1673 als zaakwaarnemer gemachtigd in verband met de afwikkeling door de voogden.

De pillegiften van de weeskinderen Fatsoen berusten onder Niclaas Huijst.

De meubels op de boedelcedule zijn publiekelijk verkocht. De quitanties zijn voldaan.

Ook onder andere quitanties van drank, van Cornelia Agache, van Amos Minne [Minne generatie 11/Van der Steen-tak?] voor lakengoed uit 1671 en een quitantie geschreven door Mathijs Huijst en door Francois de Lobel voor lakengoed [Martijn generatie 12]. Blijkbaar konden alle leveranciers zelf schrijven, want de briefjes staan in verschillende handschriften.

Weeskamerboedels 1161.

Overgeleverd ter weeskamer xij januari 1684.

"Reekening van den ontfange ende uijtgeeff, foo ter weefcamer, als bij Nicolaes ende Matthijs Huyst gehadt ende gedaen aengaende de goederen die Abraham en Leonard Fatsoen door doode en overlijden van Leendert Fatsoen, ende Maria Huyst hunne vader en moeder za ..."

Vanaf hier verkort; het boekje bevat het volgende overzicht.

Zie 12<sup>e</sup>, 13<sup>e</sup> en 14<sup>e</sup> penningboeken. Ontvangsten.

22-03-1669 Uijt handen van Simon Drolenvaux voor reekeninge van Reijnier Berch, getrouwt met Maria Huyst, de weefkinderen moeder f 300:0:0

Andere ontvangsten aengaende de moederlijke goederen.

Zie folio xLviii verfo ten lasten van Reijnier Bergh 24-11-1673 f 105:2:7

Ontvangen wegens Pieter Pieters Wecksteen's weeskind f 372:1:14

Andere ontvangsten uit beleggingen.

Ontvangen bij Nicolaes Huyst uijt handen van Maritge Staats, rente van f 300.00 dit is 2 ½ jaar weefrente f 30:0:0

Ontvangen uijt handen van Matheus Huyst, bij hem van de regenten van 't huysfittenuijst namens Maria Staats, aflossing 100 en rente 72 in 1678f 172:0:0

Idem i.v.m. hypotheek M. Staats, aflossing 200 en rente 41,5 in 1683 f 241:5:0

Ontfangen wegens Barent Pieters van der Heijden's boedel rente over lening van f 300,00 voor 2 jaar, folio xiiij verfo, 1674/75 f 24:0:0

Ontfangen wegens Dirk Leenderts van Broekhuysen's weefkinderen getransporteerd voor lening B.P. van der Heijden f 300:0:0

Uitgaven

20-08-1670 beleijt onder Maria Staats f 300:0:0

Overgedragen op B.P. v.d. Heijden f 300:0:0

Andere uitgaven ten particulieren dienste van Abraham Fatsoen een van de twee minderjarigen.

19-01-1674 een jaar kostgeld over 1673 f 50.00

19-01-1674 een jaar kostgeld over 1674 f 50.00

18-02-1675 een jaar kostgeld over 1675 f 50.00

15-01-1676 een jaar kostgeld over 1676 f 50.00

Uitgaven ten behoeve van Leendert Fatsoen een van de twee minderjarigen.

28-02-1673 een jaar montkost over 1672 f 75.00

19-01-1674 een jaar montkost over 1673 f 50.00

18-02-1675 een jaar montkost over 1674 f 60.00

15-01-1675 een jaar montkost over 1675 f 50.00

21-02-1677 een jaar montkost over 1676 f 50.00

21-01-1678 verscheijde nootfaeckelijkheden in de fieckt van de gefeijde  
minderjarige gebruijck f 30:14:0  
20-01-1682 aencoop van eenige hembden f 15:15:0  
26-07-1683 i.v.m. ziekte verscheidene behoeften f 25:0:0  
18-08-1679 door Matthijs Huyst aen Jan Gouverneur, kostgeld voor 1679 f 69:6:0  
(en diverse overige kleine uitgaven)  
De voogden (nu na overlijden Matthijs [= Nicolaes?] Huyst en Abraham Anthony) willen geen  
vergoeding voor hun diensten aannemen. In 1684 wordt het boekje in folioformaat, zonder kaft  
afgesloten.

Weeskamerboedels 1745 g.

Verklaring van Matthias en Niclaas Huijst dat zij de weeskinderen Abraham en Lenerd Fatsoen  
zullen verzorgen, voeden en kleden tegen een vergoeding van f 50,00 per kind per jaar. 01-08-  
1671 voor weesmeesteren gedaan.

Op 08-03-1684 (KO Y155v) hertrouwt Reijnier Bergs als weduwnaar van Maria Huyst, zijn nieuwe  
bruid ligt ziek op bed.

### Susanna Huijst

Susanna is de volgende dochter die volwassen werd. Zij huwt "slechts" éénmaal en wel met  
Abraham Anthony. Het huwelijk is voltrokken in de Pancras- ofwel Hooglandse Kerk.

KO 1658 Waals.

Abraham Anthony, jongeman van Leijden, wonende op de Oude Chingel, huwt met Susanna  
Huyst, jongedochter van Leijden, woont alfoven, geassisteerd met Maertgen Salomons, haer  
moeder mede aldaer. "In de marge: Getrout in de Pancraskerk den 23:4:1658."

NH-doopgetuigen bij de kinderen van Abraham Anthony met Susanna Huyst zijn in: 1662?

1665 o.a. Maertie Salomons.

1669 o.a. Ravens.

1672 Jean de Lannoy, Coenraad Dagevos [zie Martijn generatie 12 en Schrijver generatie 13, hij is  
hun buurman op de Oude Chingel], Sarah Huyst, Johanna Kellenaar.

Bonboek Zijloord folio 15 Oude Chingell.

- \* 2.8.1670 Is bij ... curateur over de boedel van Barent Jansz van Alphen en defelfs wede.  
vercoft aen Abraham Anthonij vrij om vij C L gl gereet ende noch een cuftingeb. van iij M v C gl  
te betaelen mit ij C L gl firs meije 1671 tje telckens metten intereft vant onbetaelde jegens vijff  
ten hondert bij overstellinge aen d heer Mr Johan Meerman burgemr defer stede en is bij  
willich decreet defer vierfchare geleverd den 23.4.1670.
- \* 11.3.1689 Is bij Johannes Paffchiers als getrout hebbende Margrieta Antonij die een dochter  
en eenige erffgen. was van za: Abraham Antonij vercoft aen Willem Sterckeleij vrij om ij M viij  
C gl gereet gelth.

Abraham komt geregeld bij kinderen van zwagers en schoonzusters op de doopplechtigheid als  
getuige voor. Anderzijds nodigt het paar in 1672 een zekere Coenraad Dagevos voor hun eigen  
kind uit. Dit zal nog een zeer bekende verschijning binnen dit boek worden. Diverse leden van de  
familie Huijst wonen aan de Oude Singel. Dit was met name het domein van lakendrapiers en  
anderen die flink wat geld aan de textielindustrie verdienden. De kring zogenaamd beter gesitu-  
eerde Leidenaren waartoe zij behoorden was tamelijk klein. Men had niet alleen als burens of  
buurbewoners met elkaar te maken, maar ging ook veelvuldig met elkaar om tijdens zakelijke  
ontmoetingen. Zo was de lakenhal een plaats waar men bijeenkwam. De dames werkten uiter-  
aard niet. Tenminste, wilden ze er helemaal bijhoren en geen ruzie met manlief krijgen dan  
hoorden ze dan niet te doen. Zij hielden zich bezig met de zorg voor de huishouding (het perso-  
neel instructies geven) en met de opvoeding van de kinderen. Uiteraard verveelden intelligente  
dames zich te pletter tijdens de theevisites van en bij andere vrouwen uit dezelfde stand. Zij  
mochten zich namelijk niet met zakelijke, politieke of wetenschappelijke aangelegenheden bezig

te houden en kunstuitingen werden al gauw als te frivoool verketterd door de kerk, dus bleven er volgens de regels der etiquette alleen eenvoudige en neutrale gespreksonderwerpen over. Hun belangrijkste rol was vooral die van moeder en echtgenote, vrouwen stonden in dienst van hun eega en werden niet geacht zelf een carrière na te streven. Anderzijds konden liefhebsters zich naar hartelust met de mode van het moment bezighouden. Of dat nu om kleding of de inrichting van een woning ging, de mooiste en fijnste spullen waren te koop voor wie het zich kon permitteren. Verder kwamen ongetwijfeld potentiële huwelijkskandidaten voor de kinderen tijdens de bezoeken over en weer ter sprake. Ideaal gezien was zo'n kandidaat of kandidate afkomstig uit hetzelfde milieu, welgemanierd en sociaal vaardig, lid van hetzelfde kerkgenootschap, had hij een goede baan of had zij een passende opvoeding voor het bestieren van een huishouden genoten, en was hij/zij bij voorkeur erfgenaam/ erfgename van een welgestelde familie. Maar tijdens de Gouden Eeuw kregen ook mindere goden een kans om een hoge positie te bereiken. Was het niet door een slim gearrangeerd huwelijk, dan was dat wel door de mogelijkheden die iemand met een sterke handelsgeest kreeg. Enkele leden van de familie Huijst drongen uiteindelijk tot de kring van de plaatselijke elite door, terwijl hun vader Gillis eigenlijk een vrij gewone ambachtsman is geweest. De eerder genoemde Coenraad woont in 1671 op de Oude Singel en huwt in dat jaar met Annetge Anthony. Zijn bruid wordt geassisteerd door: "... Susanna Huijst, haar schoonzuster [wonende op de Chingel]". Coenraad zal verder nog verschijnen bij de families Bonte, (De Lobelle), Martijn en Schrijver, die verderop aan de orde komen.

Susanna is zeker al voor haar vijftigste verjaardag overleden. Haar man stapt in november 1684 naar de notaris om zijn testament te bespreken. Dit was zeker niet voorbarig want binnen anderhalve maand overlijdt hij. Hun enige overgebleven dochter krijgt Marquaretha Anthony heeft twee uitstekende beschermheren mee. Coenraad Dagovos en Mathijs Huijst zullen haar financiële zaken regelen en goed toezicht op haar houden. Het eerste wat zij officieel doen, is de voorraad goederen en de gereedschappen van haar vaders lakenhandel te gelde maken. Het gereedschap bestaat onder meer uit (wol-)kammen, een apparaat voor het noppen van geweven stof, weefgetouwen, een vlaak en een spoelwiel. Ze verkopen ook wol en kant en klaar gemerkte lakens. Zoals te verwachten is, komen er diverse bekenden op de verkoop af. Verschillende lakens blijken trouwens kleiner dan eerder gedacht werd, nadat ze opnieuw gemeten worden. Daarom gaat er ook een bedragje van de prijs af. De hele verkoop levert, na aftrek van allerlei declaraties en kortingen relatief weinig op. In februari komen eveneens de gehele inboedel en de overige bezittingen van haar ouders tevoorschijn. De reeds jong gehuwde dochter kan gemakkelijk haar hele huis inrichten met de nalatenschap. Op haar ouders woning aan de Oude Vest rust nog wel een hypotheek van f 1.250,00. Tussen de gebruikelijke spullen die typerend zijn voor enigszins welvarende mensen, bevinden zich ook "1 musket yurck en degen". Abraham had zo zijn verplichtingen en liep vast mee met andere burgers als stadswacht.

De woning bevatte verscheidene vertrekken en de zaak werd aan huis gedreven. Er was een voorhuis, gang, keuken, zomerhuis, (binnen-)plaats, werkhuis, voor bovenkamer, "hangkamer" en achterkamer. Een dienstmaagd woonde waarschijnlijk in. Meestal kon dergelijk personeel in de keuken slapen.

ONA 506, inv. 1510, nots J. Blocquau, akte 05-11-1684.

Den testateur verclaerde onder de 4000 gl in den 200 penn: getaxeert.

In den naeme des Heren amen kennelijk sij eene ygelyck dient behoort dat inden jaere onfes heeren xvc Vierentachtich den v dach der maent november des avonts de clocke ont. tien uyren voor mij Johannes Blocquau nots pub: ... ende voor de naerbes getuygen in eigener perfoone gecompereert is Sr Abram Antony laeckendrapier woonende binnen deser stede op de Oude Vest, ont: de Lant Bregge mij nots bekent sieckelijk te bedde leggende niettemin sijn verstant redenen @ memorie volcoomentlijck gebruyckende gelyck uijtterlijck bleeck, de welcke verclaerde van voorneemen ... [te sijn sijn wil vast te leggen, teniet doen oude overeenkomsten]

... Verclaerde dienvolgende hij testateur tot sijn eenigen @ univerfeelen erfgenaem gemaect genoemt @ geinstituteert te hebben, gelyck hij doet bij desen, Marquereta Antonia sijne dochter, en dat in alle de goederen soo roerende als onroerende actien @ crediten geene uytgesondert waer die geleegeen @ wat natuyr die mogen sijn ...

Stelde voorts hij testateur tot absoluyte voogden over sijn minderjarige kindt @ erfgenaem Coenraet Daegavosse @ Matthijs Huyst sijne swaegers ...

ONA 506, inv. 1510, nots J. Blocquau, akte 20-12-1684.

Conditien ende voorwaerden waer naer SSrr. Coenraet Daegevos ende Matthijs Huijst als voogden over het minderjarich kint ende erffgenaem van sa: Abram Antony alhier van meeninge sijn, int openbaer te vercoopen.

Een partij soo bereijde als onbereijde laeckenen als mede de laecken drapiers gereetschappen hier naer breder verclaert.

Men doet de vercoopinge alhier bij guldens ten xL grooten stuck, soo met verhogen als verlagen bieden off mejnen ten believen van de vercoopers, ende sal de meestbiedende, off die jngevalle van affslag eerst sal hebben gemeijnt, coper sijn, jndien hij dese voorwaerden voldoet, ende anders niet.

Den copers sullen gehouden sijn van ijder coop gulden een halve stuyv: tot rantsoen te betaelen ende voorts haer uijt te loven cooppenn: moeten voldoen uytterlijck binnen drie maenden naer dato defes precijs in vrijen ende suyveren gelden sonder eenigen hande cortinge, doch den geene die binnen acht daegen naer dato comt te betaelen sal in plaetse van rabbat het voors. rantsoen vermogen te corten, den copers van de resfective laeckenen sullen hun moeten vergenoegen enden te vreden houden, met de lengte ende de maete die op de respective wtgedrukt staen, ten waere der copers die tot haren costen woude laeten hermeten t welck haer vrij sal staen ende sal moeten geschieden soo wanneer deselve uyt den huysse van de vercoopers werden gehaelt, sonder dat die nat gemaect off andersints mishandelt sullen werden, ende mitsdien soodanich geconditioneert als die jegenwoordich sijn.

Ende in cas van tarra sullen de copers hare gecochte partijen aen laeckenen tot haeren costen vermogen te laeten tarren, op de twee eerften tarre daegen naer defe vercoopinge, bij tarra meesteren van de laecken hall defer stede, sulcx dat de voorst twee eerften tarra dagen overstreecken sijnde, de copers dienaengaende geen cortinge sullen vermogen te doen.

Indien tusschen twee off meer questie om het treckgelt, off op vejlder sich mochte comen te abseeren alle t selve sal bij de vercoopers werden gerecht naer haer wel gevallen ende believen sonder tegen seggen van ymandt.

Sullen wijders de copers soo van der laeckenen, als laecken drappiers gereetschappen gehouden sijn, tot voldoeninge van haere cooppenn: ende voort lichten van haere gecochte partijen t welck uytterlijck binnen 24 uyren naer dato defes sal moeten geschieden, te stellen twee subsisante borgen, welcke borgen sullen staen als principael mitsdien verstaen wert dat deselve hebben gerenuntieert de beneficien ordinissen excussionis et divisionis, van de crachten vandien sij haer bij desen houden voor onderrecht.

Dat mede de copers ene haere borgen hebben geconsenteert ende vrijwillich overgeeven dat sij tot haeren costen jnden jnnhouden defes voordien vierschaere deser stede werden gecondemneert, daer toe onwederroepel. constitueerende ende machtig maeckende bij desen, soodanige procureurs voor de vers. Vierschaere occuperende; als dese jegenwoordige ter hand sal werden gestelt, namentelijck den eenen omme den condemnatie te versoecken, ende dandere omme daerjnn te consenteren met volcomen ratifiatie van alle t gunt bij de voors. procureurs uyt crachte deses gedaen ende verricht sal werden, hier onder verbinden sij alle haere goederen geene exempt subject alle rechten en rechteren, ende specialijk den hove van Holland met verhael van costen.

Ende volgen de partijen hier naer.

[linkermarge: opsteecken, als voor ijder post in margine geteyckt staet. [Dat niet overgenomen]]

|                                                                           |         |
|---------------------------------------------------------------------------|---------|
| no 1 Een coppel schaften met drie rieden, gecocht bij Lambert Cruijf voor | f 2.5.- |
| no 2 Een kam en riet gecocht bij Lambert Cruijf voor                      | 4.7.-   |
| no 3 Een kam en riet gecocht bij sr Jean Bonenfant voor                   | 2.12.-  |
| no 4 Een kam en riet gecocht bij Arent Cruijf voor                        | 1.16.-  |
| no 5 Een kam en riet gecocht bij Arent Cruijf voor                        | 1.17.-  |
| no 6 Een kam en riet gecocht bij Jan Gouverneur voor                      | 2.1.-   |
| no 7 Een kam en riet gecocht bij Abram de la Place voor                   | 4.2.-   |
| no 8 Een kam en riet gecocht bij Adriaen Hemerick voor                    | 2.17.-  |
| no 9 Een kam en riet gecocht bij Adriaen Hemerick voor                    | 4.1     |
| marge: no 1 a 9 voor reecken. van Gouverneur.                             |         |
| no 10 Een kam en riet gecocht bij Jan Hosen voor                          | 1.12.   |
| no 11 Een kam en riet gecocht bij Jean Bonenfant voor                     | 1.10.-  |

|                                                                                                                                                 |          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| no 12 Een kam en riet gecocht bij Harmen Weijsman voor                                                                                          | 1.16.-   |
| no 13 Een kam en riet gecocht bij Jan Hosen voor                                                                                                | 1.14.-   |
| no 14 Een koppel schafften met een riet gecocht bij Adriaen Hemerick voor                                                                       | 1.6.-    |
| no 15 Een koppel schafften met een riet gecocht bij Arent Kruijs voor                                                                           | 1.8.-    |
| no 16 Een kam en riet gecocht bij Pieter Seij voor                                                                                              | 3.8.-    |
| no 17 Een kam en riet gecocht bij Jacob Kervel voor                                                                                             | 2.12.    |
| no 18 Een kam en riet gecocht bij Jacob Kervel                                                                                                  | 1.10m    |
| marge: no 15 en 18 voor reecke van Pieter Winthagen.                                                                                            |          |
| De nop pers gecocht bij Jacob Schelling voor                                                                                                    | 1.-      |
| Een ijsere balans en blaen gecocht bij Jan Jans (opgehouden) 18.10                                                                              |          |
| Een laecken getouw gecocht bij Jacob Paulusz                                                                                                    | 37.10    |
| Een laecken getouw t voorste niet vercoft.                                                                                                      |          |
| Een kachel op de achtercamer gecocht bij Harmen Schourren voor                                                                                  | 18.5     |
| Een Vlaeck horde met sijn bock gecocht bij Servaes Paulusz voor                                                                                 | 3.2      |
| Een losse vlaeck horde gecocht bij Harmen Weijsman voor                                                                                         | 1.12     |
| Een partij mandens gecocht bij Laurens Pieters voor                                                                                             | 1.2      |
| Een partij mandens gecocht bij Lambert Cruyf voor                                                                                               | 1.6      |
| Twee spoel wielen met een kroon gecocht bij Abram Heefe voor [Hese gen 10]                                                                      | 1.1      |
| Een draeg met een brouy ton gecocht bij Jan Haseu voor                                                                                          | 4.10     |
| Een olij ketel met een tinne mont gecocht bij Coenraet Daegevos voor                                                                            | 2.3      |
| Overgeset aen J: Gouverneur                                                                                                                     |          |
| Olij bij de stoop 20 stoop gecocht bij Lambert Cruys a 17 stfs de stoop                                                                         | f 17     |
| Een olij back gecocht bij Lambert Cruys voor                                                                                                    | 19.10    |
| Drie mandens met reste wol gecocht bij Adriaen Hemerick voor                                                                                    | 17.10    |
| marge: Voor reeke. van de B. Baljeuw.                                                                                                           |          |
| De scheer raem met de back ende closten daer in leggende gecocht bij Johannes Schoonwinckel de Jonge voor [zie gen 11 Martijn/gen 12 Schrijver] | 3.4      |
| Een ressie gaeren gecocht bij Jan Huyberts Schaer voor                                                                                          | 5.17     |
| Ontrent 64 streene met een rossie jnslag gecocht bij Jan Gouverneur voor                                                                        | 24.10    |
| Een partij wol bij de pont in de Waech te wegen amst. gew. gecocht bij Adriaen Hemerik a f 1.12 ½ t ll weegt nette 45 ll                        | 73.2.8   |
| Borge voor dese ende volgende partije sijn de twee halve en drie quarten lakens sege ... Elisabeth van Diepenbrouck                             |          |
| Een partij gewasse wol bij de pont als boven gecocht bij Harmen Wijsman voor f 1.11.3/4 t ll weegt netto 139 ll                                 | 220.13.4 |
| marge: Borge voor Harmen Wijsman Poulus Kervel d: Oude                                                                                          |          |
| Een partij reste couleure wol gecocht bij Jan Badon voor                                                                                        | 9.11     |
| Een lappie coule laecken sijnde 2 ellen gecocht bij [doorgehaald] opgehouden                                                                    |          |
| Een lappie dito 1 5/8 el gecocht bij Bastiaen Clinqers                                                                                          | 3.12     |
| Een lappie dito 3 el scherp gecocht bij Gilles van den Insulen                                                                                  | 8.-      |
| Een lappie swart laeken 4 ellen gecocht bij Jan Bonte voor [Bonte gen 13]                                                                       | 15.3     |
| marge: De 4 lappies hierboven voor reeck. van Gouverneur                                                                                        |          |
| Een lappie coult laecken 1 ¾ el gecocht bij Jacob Starreman voor                                                                                | 4.10     |
| Een lappie coult laecken 6 ¼ el gecocht bij Servaes Paulusz voor                                                                                | 23.-     |
| Een quart coult no 111 bij d'el 24 el gecocht bij Coenraet Daegevos voor f 3.1 d el opgehouden                                                  |          |
| Een quart dito no 112 26 el bij d el vermeetten op 25 ½ el gecocht bij Jan Clinquet                                                             |          |
| hend. voor f 3.3 d el                                                                                                                           | 60.6.8   |
| gaat aff voor tarre ¼ el                                                                                                                        |          |
| Een quart dito 271/2 el no 82 gecocht bij Willem de Vogel, vermeetten op 27 ellen voor 3.1 d el                                                 | 82.7.-   |
| gehaelt dese @ volgende partijen, marge: voor reecke van Ab: Clinquet.                                                                          |          |
| Een quart swart no 74, 18 ¼ el gecocht bij Adriaen Hemerick voor f 3.6 d el                                                                     | 60.4.8   |
| gehaelt dese en de volgende partijen, marge voor reecke van Gouverneur.                                                                         |          |
| no 139 Een quart coult lang 28 ¾ el bij d el gecocht bij opgehouden                                                                             |          |
| no 136 Een quart coult lang 28 ¾ el bij d el vermeten op 28 ¾ el gecocht bij Willem de Vogel voor f 3.3 d el                                    | 88.19.12 |
| no 134 Een quart coult lang 29 el bij d el vermeetten op 28 ¾ el gecocht bij                                                                    |          |

|                                                                                                  |             |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| Willem de Vogel voor f 3.6 d el                                                                  | 93.4.8      |
| no 113 Een quart dito lang 31 ellen gecocht bij Gerrit Vromans voor 3.1 d el                     |             |
| vermeeten op 30 ¼ el                                                                             | 92.5.4      |
| no 116 Een quart dito lang 27 ¾ opgehouden                                                       |             |
| no 138 Een quart dito 25 ¾ el gecocht Johannes Schoonwinckel voor f 3.8 d el ontvangen           | 85.17       |
| no 137 een quart coult lang 28 ellen gecocht bij Adriaen Heemerick voor f 3.7 d el               |             |
| vermeeten op 27 ½                                                                                | 92.2.8      |
| no 115 een quart dito lang 28 ½ el gecocht bij Joh Muyskens vermeeten op 28 ellen                |             |
| voor f 3.5 d el                                                                                  | 91.-        |
| Overgeset aen sr Coeraet Daegofos                                                                |             |
| no 131 een quart dito lang 28 ellen vermeeten 27 ½ el gecocht bij Pieter Suyder voor             |             |
| f 3.19 d el ontvangen                                                                            | 108.10.8    |
| no 114 een quart dito 26 ½ el gecocht bij Willem de Vogel voor f 3.2 d el vermeeten              |             |
| op 26 ellen                                                                                      | 80.12       |
| no 338 Een halff swart 53 el gecocht bij Adriaen Hemerick vermeeten op 51 ¼ el                   |             |
| voor f 4.2 d el                                                                                  | 208.11.8    |
| marge voor reeck van Ab: Clinquet                                                                |             |
| no 116 een quart coult lang 27 ¾ gecocht bij Gilles van d Meullen voor f 2.19 d el gehaelt       | 81.17.4     |
| no 139 een quart coult lang lang 28 ¼ el vermeeten op 27 ¾ el gecocht bij Adr. Hemerick          |             |
| voor f 3.6 d el                                                                                  | 91.11.8     |
| no 111 Een quart dito lang 24 ellen opgehouden                                                   |             |
| no 632 Een halff swart lang 54 ellen vermeeten op 51 ¼ el gecocht bij Adriaen                    |             |
| Hemerick voor f 4.5 d el                                                                         | 217.16.4    |
| no 645 Een halff dito 53 ½ vermeeten op 52 ¼ el gecocht bij Jan Bonenfant                        |             |
| voor f 4.4 d el gehaelt                                                                          | f 219.9.-   |
| marge: no 632 en 645 voor reecke van J. Muyskens.                                                |             |
| No 10 Een quart dito opgehouden.                                                                 |             |
| No 150 Een half wit opgehouden                                                                   |             |
| no 149 Een half wit opgehouden                                                                   |             |
| Marge gerestitueert aen monsr Coenraet Daegevoss f 17.12                                         |             |
| Somma van de vercoffte partijen twee duysent drie hondert vierendertich guldens twee styvs       |             |
| twaelff penn., segge                                                                             | f 2334.2.12 |
| Aldus gedaen ende vercoft ter presentie ende overstaen van mij Johannes Blocquau nots pub bij    |             |
| den Ed hove van Hollant geadmitteert binnen de stadt Leijden resideerende mitsgaders Andr.       |             |
| Pernes. Baljeuw van de laeckenhallen deser stede ende Sr Jan Gouverneur als getuygen op ten      |             |
| 20xber 1684.                                                                                     |             |
| [Onderaan staan diverse recapitulaties van voor rekening van andere personen verkochte           |             |
| goederen, tara en dergelijke. Achteraan staat:] Vercoft voor reecken. van den boedel van sa: Sr. |             |
| Abram Antony als aen dander sijde voor                                                           | f 1466.13.- |
| Gaet aff over opsteeckgelt als in margine van ijder post genoteert staet voor den voors boedel   |             |
| verschooten                                                                                      | f 13.6      |
| Voor soo veel gecort bij Jan Clinquet over tara op t ¼ no 112 ¼ el a f 3.3 d el                  | f 15 3/4    |
| Noch gecort bij Servaes Paulus ¼ el a 4 qt d el                                                  | 1.0         |
| Voor administrat el t a 2 ½ prto                                                                 | 36.12       |
| Totaal                                                                                           | 51.13.12    |
|                                                                                                  | f 1414.19.4 |
| Hierop betaelt aen Sr Daegefoss in vijf diverse reysen volgens quitantien                        | 1191.1.-    |
|                                                                                                  | f 223.18.4  |
| Ontfangen over rantsoen van een somme van f 256.16 aen Adriaen Hemerick                          |             |
| vercofft a 3/m a ½ pr gl:                                                                        | 6.8.-       |
| Noch ontfangen van Sr Muyskens en Abram Clinquet over onkosten van om seggen                     |             |
| veijlen ad ½ pto van een somme van f 728.3 voor haer reecke. op dese vendue                      |             |
| vercofft                                                                                         | 3.13.-      |
|                                                                                                  | f 233.19.4  |
| Ontfangen uyt handen van den nots Blocquau dese bovenstaende somme van twee hondert drie         |             |
| endertich guldens negentien styvs vier penn tot voldoeninge van t resteeren van de vendue van    |             |
| laeckens als hier boven actum den 5 april 1685.                                                  |             |

Getekend: Johannes Paffschier als getrouwet hebbende Margarita Antony.

ONA 506, inv. 1510, nots J. Blocquau, akte 4.

Staet ende jnventaris van den boedel ende goederen schulden ende lasten van sa: Sr Abram Antony, weduenaer van sa: Susanna Huyst.

Sulcx ende inder voegen hij de selve beseeten ende op ten 6 novemb 1684 metter doot ontruymt ende achtergelaeten heeft, hebbende tot zijn universeelle erffgenaem ex testamento achtergelaeten Marquereta Antonij zijn eenige dochter out ontt 20 jaeren.

In geschrijfte gestelt bij mij Johannes Blocquau nots publ bij den Ed hove van Hollant geadmitteert binnen de stadt Leijden residerende ten versoecke van SSr Coenraet Daegafos ende Matthijs Huyst als met seclusie van de heren Weesmren defer stede testamentaire voogden over de voorn. Marquereta Anthony.

Ende dit alles op t aen ende te kennen geven van de voors Marquerita Anto. mitsgaders de gemelte voogden ende gestelt in guldens sts @ penn: als volgt.

Gereede penn

De gereede penn: ten sterffhuys bevonden op den anderen gereect sijnde comen te bedraegen een somme van t seventich guldens hier deselve Lxx gl.

Ongemunt gout @ silver

Eenige stucken silver werck de dochter voorn pillegiften serveert  
buyten t selve en is geen gout off silver in desen boedel bevonden hier ter getagteniffe

Onroerende goederen

Een huys ende erve staende @ gelegen op de Oude Vest in de tien huysen waer op noch over verlopen custingen reft te betaelen ten behoeven van dhr Meerman een somme van twaelffhondt. en vijftich gls capitaels @ den jntereft t sedr mej 1684.

Waervan de brieven bij den anderen gebonden sijn @ get: met de letter A.

t voors huys is bij den overleden selffs gebruyckt @ bewoont geweest.

Noch een achtste part in een huys @ erve staende op de hoeck van de oost dwerfgracht waarvan de brieven van dit @ van t volgende partij beruften sijn onder Sr Matthijs Huyst.

Noch een achtste part in een huys @ erve staende @ gelegen in de Corte Sant Straet, sijnde dit met het voorgaende beswaert met een rentebrief van vijffhondt gls spreekende ten behoeven van Sr Matthijs Huyst als voogt over de minderjarige kindren van Leenert Façon.

Rest de huij a f 80 en f 40 gl sjaers t sedt prmo 9ber 1684.

Huysraet ende imboedel

Een kap stok  
vier houte backies  
Twee beuneties

Int voorhuijs

6 schilderijen

10 printen

1 kaert

1 musket yurck en degen

1 ijsere balans met schaelen

1 kachel en copere pijp

1 hoeck banck en soldertje

10 stoelen

1 laecken banck

1 tafeltje

1 spiegel

1 nop pers

2 gordijnties en rocties voor de glaesen

4 schaelties en 3 kommeties porcelijn

Jnde keuke

9 schilderijen

1 spiegel

16 porcelijnne schotels

18 kommetjes, cleijn en groot

1 porcelijnne kan

2 tuijties

1 kas

2 gordijnnen 2 rabatten en een deecken

een paer gordijnnen voor de glaesen

4 stoelen een setel en 5 kussens

Een plaet en haert ijsen

4 tinne schotels

3 kandelaers

1 wieg schraeg

2 mantels

1 broeck en wambas met een rock

In de gang

Een rack met schotels aerdewerck

Drie kaerten

1 hembt rock met silvere knoopen

Jnt somerhuijs

8 kannetjes procelijn

2 procelijnne boer schoteltjes

een partij aerdewerck

een tinne schotel

een tinne waeterpot

een sout vat

een kannebort met ses kannetjes

drie stoven

een leepel huys met leepels

een rooster een hack mes

twee tangen

een schop

een lamp, een copere blaecker en

snuyster

een tin kommetje

twee kabassen met een lantaern

een kas

een paer gordijnnen met een rabat

4 stoelen

4 kussens

een taefeltje met een taefel cleet

een copere lepel

een spiegeltje

Op de plaets

Een tinne schotel met een bort

een copere vijsel

een partij aerdewerck

twee emmers

int werck huijs

Drie racken met schotels aerdewerck

vijff schotels voor de schoorsteen

twee kannen

twee kommen

een suijckerpot

een strijck ijsen

een koperen lamp

een geverfft kassie

een smoor pot

een kopere ketel

twee ijsere ketels

drie stoelen

een ijsere pot

Op de voor boven camer

Ses schilderijen

een kaart

een kannen bort

8 schotels

seven kannen en ander aerdewerck

een bedt twee kussens en twee

deekens

twee gordijnnen twee rabatten

drie stoelen

drie kussens

een bedde pan

een spiegel

een kas

een taefel

een kassie met kindergoet

een kist met een lessenaer

32 sloopen

6 mans hembden

14 vrouwe hembden

8 nachtmantels

een groot taefel laecken

vier dito minder soort

vier witte schortecleen

27 neusdoecken

26 slaep laeckens

30 servetten

Een webe Lijwaet lang ontrent 50 ellen

Noch 15 a 18 ellen linden

een bedde tijck

op de hang kamer een bedt met een  
peuluwe

Op de achter kamer

Een bedt met twee kussens

een deecken

twee gordijnnen

twee rabatten

een rackie

vijff schotels

een krebbe

een rack stoel

een taefel laecken

een schilderij

een lantaern

een klee mande

Laecken drappiers gereetschappen

Een scheer raem met sijn toebehooren

een partij droog stocken

een vlaeck horde

een partij rommeling

twee laecken getouwen

een kachel met een ijsere pijp en vier

waegen

vier kammen

een oly back

een krui waegen

een nog banck

een partij wol mandens

een draeg ton

een partij rommeling

Coopmanschappen

Een bael wol

Noch ontt 40 ll wol  
 laeckens berustende onder Jan Clinquet  
 op de Laeckenhalle  
 marge: vant jaer 1683  
 no 113 ¼ laecken lang 31 ellen  
 no 116 ¼ dito lang 28 ellen  
 marge: van t jaer 1684  
 no 134 ¼ laecken lang 29 ellen  
 no 127 ¼ dito lang 28 ellen

no 135 ¼ dito lang 28 ellen  
 no 133 ¼ dito lang 27 ¾ ellen  
 no 136 ¼ dito lang 28 ¾ ellen  
 no 138 ¼ dito lang 25 ¾ ellen  
 no 140 ¼ dito lang 32 ellen  
 no 142 ¼ dito lang 28 ellen  
 no 139 ¼ dito lang 28 ¼ el  
 no 141 ¼ dito lang 27 ½ el

Laecken en berustende onder Sr Jacques Pirot tot Amsterdam  
 no 112 ¼ laecken lang 26 ellen  
 no 114 ¼ dito lang 26 ½ el  
 Twee lappies couleurt laecken lang 6 el 1 ¾ el

Laecken en binnen s'huys bevonden  
 no 111 ¼ laecken lang 24 ellen  
 no 131 ¼ dito lang 28 ellen  
 no 115 14 dito lang 28 ½ el

Noch ses halve smal lijst laeckens waer onder vier halven gevolt ende twee haven ongevolt sijn.

#### Lasten des boedels

|                                                                                                                                                         |        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| Nicolaes van der Velde comt over twee baelen spaense wol geleverd den 5 august 1684 suijcx een somme van                                                | 328.10 |
| Nicolaes van der Velde comt noch over een bael wol geleverd den 28 octob 1684 suijver volgens reecken: een somme van                                    | 218.5  |
| Abram Clinquet comt over twee baelen wol geleverd den 3 meij 1684 t recht affgetrocken sijnde een somme van vierhondt: achtien gls 19 sts: hier deselve | 418.19 |
| Nicolaes van de Velde comt noch over een bael Spaense wol geleverd den 26 julij 1684 t rabat affgetrocken sijnde suijver een somme van                  | 205.9  |
| Juriaen Rouffack comt over geleverden olij een somme van                                                                                                | 30.18  |
| De Laecken wevers comen over arbijs loon t saemen een somme van                                                                                         | 13.6.8 |
| De doot schulden van den overleden op den anderen gereeckent sijnde comen te bedraegen een somme van                                                    | 211.-  |
| Sr Coenraet Daegefoss comt over bereijden van laeckens in de perse volgens aenteijckening van den overleden een somme van                               | 163.5  |
| Pieter Verbalck volder comt over vol loon van laeckens volgens overgeleverde reekn. een somme van                                                       | 76.10  |
| Creijntie Klaes comt over vol loon van laeckens een somme van                                                                                           | 72.-   |
| Pieter Tilburg verwer, comt over verff loon van wol van t jaer 1684 een somme van 16.-                                                                  |        |

De hr [blank] Meerman comt over verlopen custingen pr rest een somme van twaelf hondt. vijftich gls capitaels met den jntr sedr pmo 1684 spruijgende uijt coope van t huys op de Oude Vest in de tien huysen, hier de voorsomme van 1250.-  
 Desen boedel is schuldich aen Mattheus Huijst als voogt over de minderjarige kindren van Lendt Façon voor een achtste part in een rente brief van vijffhondert guldens sijnde gevest op de huysen staende t een op de hoeck van de oost dwers gracht @t ander jnde corte sant straet, hier voor memorie  
 Rest t verloop t sedert den ...

Maertgen Willems de dienstmaegt comt over twee jaeren huyr en anders de somme van 90.-

Op huyden den 14 februarij 1685 compareerden voor mij Johannes Blocquau nots pub bij den Ed. hove van Hollant geadmitteert binnen de stadt Leijden refideerende ende voor de naerbes. getuygen SSr Coenraet Daegefoss ende Matthijs Huijst als met seclusie van de Hren weesmren deser stede testamentaire voogden over Marquereta Antonij eenige naergelate dochter van sa: S'Ab: Antonij, int hooft deses genoemt mitsgaders de voorn. Marquereta voor haer selven, ende verclaerden sij compten jnt maecken @ opgeven van desen inventaris oprechtelijck @ ter goeder

trouwen gehandelt @ gewandelt te hebben, sonder willens off wetens ijts versweegen of achtergehouden te hebben t welck tot schaede off naedeel soude connen strecken, beloovende niet te min indien hier naermaels haer ijts meerder tot kenniffe mochte comen alle t selve hier soo getrouwelijck te sullen den verhoogen @ amplieren als naer behooren, onder verbant als naer rechten aldus gedaen binnen Leijden ter presentie van d'onderges. getuijgen.

### **Nicolaas Huyst**

Nicolaas werd op 20 november 1639 ten doop gehouden, tien maanden eerder was zijn oudere broertje en naamgenoot geboren en vrijwel direct gestorven. Hij is 29 jaar wanneer hij met Anthonetta Raevens huwt. Op dat moment is hij werkzaam als lakendrapier en woont hij in het ouderlijk huis op de Oude Singel/hoek Oostdwarsgracht.

KO 1669.

Nicolaes Huyst, lakendrapier, jongeman van Leijden, wonende op de Oude Chingel, geassisteerd met Gillis Huyst, fijn vader mede aldaer, huwt met Anthonetta Raevens, jongedochter van Leijden.

NH-doopgetuigen bij de kinderen van Nicolaas Huyst en Anthonette Ravens zijn in:

1669 o.a. Matheus Huist en Susanna Anthony.

1672 o.a. Matheus Huijst en Sara Huyst.

Nicolaas is het zesde kind van Gillis Huyst en Maeijcken de Clerq, maar wel de oudste zoon. Daarom is hij na het overlijden van zijn ouders rond 1670 de aangewezen persoon om diverse belangrijke zaken te regelen, zoals het afsluiten van een hypotheek op het pand aan de Oude Singel in 1670.

Anthonette Raevens overlijdt tamelijk snel en Nicolaas gaat een tweede verbintenis aan. Nu is Anna de Bucquoy de gelukkige. (P.S. Zij is geen familie van de tak Boekooy/Stouten.) Anna is niet bepaald de eerste de beste jongedochter, getuige de huwelijken van haar familieleden.

Zus Alyda de Bucquoy huwt op 15-01-1659 KO Q192 met Symon Vliethoorn, apothecaris op de Breestraat. Haar moeder is Claesgen Stoochius [gehuwd met Olivier Bucquoy, KO K163v, 1629].

Symon hertrouwt KO X149, 09-05-1680 als schepen der stad Leijden, wonende op de Steenschuur, geassisteerd met Cornelis Vliethoorn, kapitein van de burgerij deser stede, zijn broeder, als weduwnaar met Margrieta de Quien, op de Oude Chingel.

KO S259, 08-06-1667 huwelijk Frans Vromans, -, Bredestraat met Elysabeth du Bucquoy, Bredestraat, geassisteerd met Clasyna Stochius, haar moeder aldaar. Dit is dus de rijke tak.

KO 1674.

Nicolaes Huyst, weduwnaar van Anthonetta Ravens, wonende op de Hogewoert, geassisteerd met Matteus Huyst, fijn broeder mede aldaer, huwt met Anna de Bucquoy, jongedochter van Leijden, wonende op de Steenschuur, geassisteerd met Alyda de Bucquoy, haar zuster aldaar. Op 23 oktober 1674 consent verleend om te Leijderdorp te trouwen. Voor de armen -3-3-.

NH-doopgetuigen bij de kinderen van Nicolaes Huyst en Anna de Buquoy zijn in:

1675 o.a. Mathijs Huyst en Alida de Buquoy.

1676 Frans Vromans, Alida de Bucquoy en Johanna van de Kellenaar.

Leidse lasten, 2 belastingkohieren uit 1674. 200<sup>e</sup> Penning en Klein familiegeld.

- Pagina 45, Wolhuis, Steenschuur, Anna de Bucquoy, aanslag 17-10-0, decimaal 17.50, folio 29b, PG200: P02060. Vermogensklasse 3000-4000 gulden.

Ten tijde van zijn huwelijk woont Nicolaas vrijwel zeker bij zijn twee jaar jongere broer Matthijs en diens echtgenote in huis.

Waarschijnlijk zijn alle kinderen van Nicolaas jong gestorven. Zelf verschijnt hij nog in mei 1681 als werkgever van een bepaalde knecht (Getuignisboek Z 27). Voor het jaar 1681om is, is ook hij reeds overleden. Hij werd hooguit 47 jaar oud. Nicolaes laat verschillende aandelen in panden en

leningen na, waarover de 200<sup>ste</sup> penning geheven wordt. Het 1/5<sup>de</sup> deel in een huis aan de Breestraat komt vermoedelijk uit het familiebezit van zijn vrouw.

Collaterale successie, deel 2, pagina 174v.

Nicolaes Huijst za:

Solvit den xx en pen den 26:1:1682 &antwoort inden staet van p<sup>o</sup> october 1681 fo: 14vso.

Heeft ten behoeve van sijne erffgenamen van ... zijde naergelaten.

Eerst een vijfde part in een huijs ende erve staende @ gelegen binnen defer stede op de Bredestraet is getaxt op 400 gull.

marge: den xxe pen is f 20:0:0

Noch een vijfde part in een huijs ende erve staende ende gelegen in de Camp is getaxt. op 20 gl.

marge: den xxe pen is f 1:0:0

Een achtste part in een huijs ende erve staende ende gelegen op de Oude Chingel is getaxt op 75 gul. Ende

Een achtste part in een huijs ende erve staende ende gelegen in de Santstraet is getaxt op 37 gl.

10 stuij: Edoch fijn beijde specialijck belast voor ¼ geheel met een somme van 500 gull ende sulcx het achtste part met een somme van 2 gl 10 stuij. foo dat op beijde de voors. achtste parten comen over te schieten een somme van 50 gul.

marge: boven de laste 50 gl den xxe pen is f 2:10:0

Een obligatie ten laste van t gemeenelant ten comptoire van s Gravenhage jnhoudende 1000 gl capl.

marge: den xxe pen is f 50: 0: 0

Sa f 73:10:0

Deel T Wees en Armboek fol. 77 (zie idem T76v Anna du Buquoy).

Aende E.E. Achtb. Heeren die van de Gerechte der Stad Leijden.

Geeft met reverentie te kennen Uae Achtb. onderdanige Matthijs Huyst hoe dat de minderjarige erffgenamen van Nicolaes Huyst zijn overleden Broeder van voogden fijn onversien, door dien haer EE Achtb. hem supplt. ende d'heer Simon Vliethoorn zoo van de voogdij vande minderjarige Erffgenamen van Nicolaes Huyst als Anna de Bucquoy fijn overleden huijfe. hebben ontflagen. Maer alfoo de minderjarige van voogden niet kinnen blijven onverfien, zoo is hij supplt. te raden geworden, hem tot U EE Achtb. te keeren reverentelijk, versoukende dat defelve hem supplt. benefens Abraham Anthony als sijnde beijde oomen over de minderjarige erffgenamen van Nicolaes Huyst tot voogden over defelve minderjarigen believe te autoriseren. T welck doende etc.

(Is goedgevonden) xxje julij 1681.

Wees en Armboek V fol. 60.

Margaretha des Quiens wede van zalr. d'Heer Sijmon Vliethoorn.

Die van de gerechte der stadt Leijden hebben bij defen Mr Abraham van Gerwen adt ende Reijnier Bouwens gestelt @ gecommitteert tot voogden over de minderjarige erfgen. van Anna de Bucquoy in plaetse van de E.E. Simon Vliethoorn, die deser werelt overleden is ... 24-11-1689.

Getuignisboek Claes Huijst, lakenbereider Y177 (geen Claes, wel Coenraad Dagovos).

Z27 (mei 1681, leerknecht van Claes).

### Matthijs Huyst

Matthijs was een lentekind en werd op 14 april 1641 als Mattheus gedoopt. Tot 1667 blijft het rond zijn persoon stil. Dan verschijnt hij voor het eerst in het trouwboek. Omstreeks zijn zesentwintigste verjaardag huwt hij met Christina Luyneman, een jongedochter uit Leiden. Matthijs woont net als zijn oudere broer Nicolaas nog bij zijn vader en, als ze nog leeft, zijn moeder. Hij is eveneens lakendrapier.

KO 1667.

Matthijas Huyst, Laekendrapier, jongeman van Leijden, wonende op de Oude Chingel, geassisteerd met Gillis Huyst, fijn vader mede aldaer, huwt met Cristinae Luyneman, jongedochter van Leijden.

NH-doopgetuigen bij de kinderen van Matthias Huyst en Christina Luynemans zijn in:  
1669 Abraham Antoni, David Renaer, Maria Salomons, Antonette Ravens.

In 1669, hetzelfde jaar waarin hij voor het eerst vader wordt, mag Matthijs zich een volleerd lakenbereider noemen (Getuignisboek Y 210). Verder erft zijn vrouw van haar vader een huis in de Lange Nieuwstraat, dat Matthijs in mei 1669 verkoopt.

Bonboek Burgstreng folio 117 Lange Nieuwstraat.

- \* 9:6:1636 Aankoop van het pand door Gerrit Gerrits Luyneman, cleermaecker.
- \* 18:5:1669 Is voor ... bij Matheus Huys als getrouwt hebbende Christina Luyneman dochter ende mede erffgenaam van Gerrit Gerritsz. Luyneman vercoft aen Johannes Mocke, daarvan hem coper als getrouwt hebbende mede een dochter van voorsc. Gerrit Luyneman de wederhelfte competeert vrij om ix C xc gls gereet gelth.

Hij wordt al snel weduwnaar en in maart 1672 hertrouwt Matthijs met een weduwe uit een tamelijk welvarend geslacht. Dit paar krijgt kort na elkaar drie kinderen die allen jong overlijden.

KO 1672.

Matheus Huyst, weduwnaar van Christina Luynemans, wonende op de Nieuwe Heeregracht, geassisteerd met Nicolaes Huyst zijn broeder op de Oude Chingel, huwt met Johanna van den Kellenae, weduwe van Pieter Blondeel, wonende op de Oude Hogewoert.

NH-doopgetuigen bij de kinderen van Matthijs Huyst en Johanna van den Kellenae zijn in:  
1673 o.a. Nicolaus Huyst.  
1674 o.a. Niclaes Huyst, Sara Huyst.  
1675 o.a. Johanna de Beucooij.

Intussen gaat het hem ook zakelijk gezien goed. Het paar gaat op de Hogewoerd wonen. In die straat bezat de familie van zijn vrouw meer huizen. Op dat adres staan trouwens een paar belastingaanslagen waaruit blijkt dat in het jaar 1672 zijn vermogen nog vrij gering was. Het bedrag van de aanslag is 5% van het vermogen. In 1674 is zijn bezit al toegenomen tot iets minder dan f 6.000,00 (bij een vermogen van f 6.000,00 bedroeg de aanslag f 35,00).

Leidse Penningen 1621-1672

- Matthijs Heus 1654 Laeckendrapier, f 3; 1667b = Matthijs.
- Matheus Huysen 1672a getrouwt met de weduwe van Pieter Blondeel de jonge, f 1; -1672 HWO.

Leidse lasten, 2 belastingkohieren uit 1674. 200<sup>e</sup> Penning en Klein familiegeld.

- Pagina 59, bon Hogewoerd, Hogewoerd, Matheus Heusen, aanslag 33.6.10, decimaal 33.33, folio 123b, P11032.

200ste Penning SA II, inv. nr. 4233.1, jaar 1675.  
Bon Hogewoert Matheus Huijst 30:-:-.

1672 Was het rampjaar waarin de republiek door meerdere landen tegelijk werd aangevallen. Om een groot leger op de been te krijgen en te houden, was veel geld nodig. De zogenaamde Tweehonderdste Penning was een heffing op het vermogen, waaronder huizen, verstrekte leningen, handelsgoederen, meubels, juwelen en andere waardevolle bezittingen vielen. Zo droeg Matthijs dus een steentje bij aan de verdediging van zijn leefgebied.

Een deel van dit vermogen verkrijgt Matthijs zonder twijfel via zijn huwelijk met Johanna van den Kellenaar. Daartoe behoort ook het woonhuis op de Hogewoerd en enkele andere panden. Later verwerft hij nog meer huizen.

Bonboek op Huyst.

- Matthijs Huyst, koopman, koper 1688, verkoper 1704.  
Oost-Nieuwland fol. 457 t/m 459                      Oosterlingplaats e.a.  
Overmare Rijnzijde fol. 618                              Stommesteeg.

Nieuwmare folio 97 Maren.

(Familie Van de Kellenaere en enkele voorname personen zijn eerder eigenaar geweest.)

- \* Is bij Matthijs Huyst geïnstitueerde Erffgen. van zijn overleden huysvrouw Johanna van de Kellenaar dogter ende meede Erffgen. van Isabella Lotten wedue van Waraer Coesvelt vercoft aen Abraham Dozy vrij om Vj C gl gereet gelt (de datum is onleesbaar).

Hogewoerd folio 228v Hogewoert Noortzijde, AA455 [= code Oud-belastingboek SA II].

- \* Verkoop aan Pieter Blondeel, verwer voor ij M vijC L gl.
- \* Dit ende t volgende huijs is bij Frans van Cingelshoek ende Johannes Passchiers als executeurs van de testament van wijlen Mattijs Huijst, voortijts weduwnaar van de geïnstitueerde erffgename van Jannetge van d. Kellenaar de wedue ende boedelhoudster van Pieter Blondeel vercoft aen Lamberus van der Waert, vrij om eerst vij C vl [Vlaems] innehoudende ij M ix C gl te betalen met paeyen van iij C gl 's jaers dev mej 1721 d eerste paey, ende dat telkens metten intrest van ton betaelde jegens 4 ten hondert. 23:5:1721.

Hogewoerd folio 229 Hogewoert Noortzijde

- \* 4:9:1664 Is opgedragen aan Jannetje van de Kellenaar.
- \* Nu op Lambertus van Waert als opt voorgaende.

Hogewoerd folio 261 Hogewoerd, Vrouwensteeg oostzijde

- \* Is bij Jacob Boeckwey nots. als procuratie hebbende van de Heere Mr Johan van den Bergh, cum focio vercoft aen Matijs Huijst vrij om CLxj gl gereet gelt 3:8:1694.
  - \* 18:6:1707 Is bij hem vercoft aen Willem Tierens vrij om ij C L gl gereet gelt.
- Buurtkwestieboeken: Vrouwensteeg in het bon Hogewoerd is nu de Nieuwebrugsteeg.

Hogewoerd folio 306v Hogewoerd Crauwelsteeg oostzijde Suijtwarts.

- \* Dit ende de twee volgende partijen zijn bij hem [Pieter de Vet] vercoft aen Mattijs Huijst mette belasting van d voorsz. pacht om iij C L gl. gereet gelt. 23:6:1714.
- \* Is bij hem vercoft aen Pieter van Kluijs belast mette voorsz. pagt om ij C gl gereet gelt 3:11:1718.

*Pachten, al dan niet "met den houde" (vergelijkbaar met onze grondrenten en erfpachten): dit waren meestal zeer kleine bedragen, die jaarlijks verschuldigd waren, doorgaans aan grote instellingen als één van de gasthuizen of het H.Geest-weeshuis. (GAL rode multomappen.)*

Hogewoerd folio 307 Hogewoert Crauwelsteeg oostzijde

- \* Nu op Matthijs Huijst als opt voorgaend.
- \* 23:5:1720 Is bij Frans van Cingelshoek ende Johannes Passchiers als Executeurs van wijlen Mattijs Huijst vercoft aen Pieter van Cluijs vrij om iij C xxx gl gereet gelt.

Oost-Nieuwland folio 457v Oude Hoefstraet noortzijde jn de poort.

- \* Is bij ... op naam van de kinderen van ... Hendrik Kelder vercoft aen Matijs Huijst, coopman vrij om xxxv gl gereet gelt. 17:3:1700.

Oost-Nieuwland folio 459v Nieuwe Oosterlingplaats west zijde.

- \* Decreet. Is bij Anthony van Polanen bode met de Rode bij executie vercoft aen Matijs Huijst vrij om ij C xcv gl gereet gelt ende js bij onwilligh deser vierschare geleverd den 6:6:1692.

\* 23:1:1717 I bij hem met een huys in een poort op de hoek van de Hoeffstraet vercoft aen Pieter Bonte vrij om Cvxx gl. gereet gelt.

Bron: [http://academic.lexisnexis.com/documents/upa\\_cis/3385\\_%20Burlamacchi%20Archive.pdf](http://academic.lexisnexis.com/documents/upa_cis/3385_%20Burlamacchi%20Archive.pdf)  
Informatie over handel door Matthijs Huijst met een Amsterdams internationaal handelshuis.  
73-792 Ontvangen brieven met zakelijke inhoud uit diverse landen. Geografisch-alfabetisch geordend, 720 omslagen, o.a.  
149, 367, Huijst, Mattheus, 1684, 1 stuk.

Bron: [http://www.janvanhout.nl/walle/h17/h17\\_H.htm](http://www.janvanhout.nl/walle/h17/h17_H.htm). Buurthouden  
Middel Kaarskorf, Matthijs Huyst, benoemd 27-09-1691 voordracht: 1, reden vervang overlijden.

In zijn bedrijf, vroeger "winckel" genoemd, heeft Matthijs voortdurend één of meer jonge knechten rondlopen die bij hem het vak onder de knie krijgen. Het was voor de stad Leiden van belang om een kwaliteitsproduct af te leveren en de verworven goede naam te behouden. Daarom hielden het stadsbestuur en diverse gilden de naleving van normen en reglementen nauwlettend in de gaten. Als bewijs dat iemand zijn leertijd volbracht had, legde een werkgever ten behoeve van een knecht een verklaring af voor de schepenen. Dit soort diploma's werd geregistreerd in de zogenoemde getuigenisboeken. In Matthijs' zaak volbrengen zestien knechten hun leertijd. Regelmatig heeft hij tegelijkertijd twee mensen in dienst die voor het vak van lakenbereider leren. Vermoedelijk had hij ook nog andere medewerkers. Tussen 1679 en 1695 trainde Matthijs de meeste mannen (vrouwen kozen klaarblijkelijk nooit voor dit beroep).

In 1687 sluiten Mathijs en de vader van een leerling daartoe een arbeidsovereenkomst. Deze akte geeft een zeldzaam inzicht in de verhoudingen en belangrijkste afspraken. Overigens was het toen veel gebruikelijker dan nu om via bemiddeling door familie aan een baan te komen dan door op eigen houtje bij een onbekende werkgever te solliciteren. Mathijs zal de jongen in vier jaar tijd opleiden tot lakendrapier, wat wel iets meer in houdt dan alleen "laeckenbereijden".

ORA 506, inv. 1510 e.v. nots. J. Blocquau. Akte 34, 28-06-1687.

Op huyden den 28 junij 1687 compareerden voor mij Johannes Blocquau nots publ ad: ende voor de naerbes. getuygen Sr Charles Flamen coopm. binnen deser stede als besteedder ter eenre ende Sr Mattheus Huijst mede coopm. alhier als aenneemer ter andere sijde. Ende verclaerde zij compten over @ weeder over besteet @ aengenoomen te hebben respective den persoon van Jaques Flamen out ontrent 19 jaeren des besteeder soon, die mede voor mij nots @ getuygen compareerde sigh inde volgende dienst belooft te engageren ende dat op de naervolgende conditien als namentelijk:

Eerst gelijk dat hij Sr Flamen sijn voorsz soon in dienst van de voorn. Sr Huijst engageert voor den tijt van vier achtereenvolgende jaeren jngaen sijnde op ten eersten junij 1687 laestleden geduyrenden welcken voors tijt den besteeden persoon gehouden sal weesen sijn voors meesters dingen raeckende de laecken neering ende wat daer voorts aen dependeert getrouwelijk: @ sorgvuldig waer te neemen gaede te slaen, alles te verrigten versorgen ende els echtich aen t gunt hem van sijn voors. meester in stuck van de voors neering sal werden opgeleijt belast @ bevoollen, sijn schaede ende naedeel soo veel in hem sal sijn te verhoeden @ sijn profijt @ voordeel te betrachten @ generalijck sigh in @ over alles soodanig te comporteren @ gedraegen gelijk van een getrouw en eerlijck dienaer wert vereijst doch dat den besteede persoon des middags en des avonts ten huijse van sijn vaeder sal gaen eeten @ slaepen.

Waerenteegens den voors Sr Huijst gehouden sal sijn, gelijk hij belooft bij desen den besteeden persoon geduyrenden voors tijt soo in t droog scheeren, laecken bereijden als jnde laecken drapperije volcoomentlijck te jnstriueren @ hem van alles wegens de voors neeringen openinge te geven, tot soo verre dat hij ten eijnde de voors tijt bequam sal sijn, omme de voors neeringe selfs te kunnen doen.

Voor alle welcke jnstructie den voorn. besteedder, aen den meergemelte aenneemer belooft te voldoen en betaelen een somme van drie hondert vijffentseventich glds voor de vier jaeren te betaelen ijder jaer een gerecht vierde part van dien, doch jngeval het quam te gebeuren dat den besteeden persoon jegens alle vermoeden voor het expireeren van de gemelte vier jaeren tijt sijne dienst quam te vertrecken, dat den besteedder jn soodanigen cas gehouden sal sijn aen den aenneemer ten vollen te voldoen t loop @ jaeren waerjnne hij sal sijn getreden.

Vorders soo verclaerde den voorne Sr Flaman voor de getrouwicheijt van sijne voors. soon jnne te staen met beloffte van te voldoen ende te betalen alle de costen schaeden @ interesten die den voorn. Sr Huijst door ongetrouwicheijt van den besteeden persoon (:dat Godt verhoeden:) soude comen te leijden, stellende sich selve ten dien eijnde als borge @ mede principael en onder renuntiatie van de benefite ordinissen excussienis als sijnde van de cracht van dien onderricht. Eijndelijck is noch geconditioneert dat den aenneemer aende besteeden persoon alle twee jaeren laecken tot een pack cleemen vorderen sal waer en tegen den besteedder ten behoeven van des aenneemers huysv. sal schenken een dubbele goude ducaet die hij aenneemer op het onder-teijckenen deses bekende ontfangen te hebben.

Tot naercoominge vant gunt voors staet soo verbinden sij comten hare respective personen @ goederen soo roerende als onroerende geens exempt stellende deselve ten bedwang @ executie van alle s heeren recgte @ reqten @ specialijken den Ed hove van Holland met verhael van costen.

Aldus gedaen verleeden @ gepasseert binnen desen stadt Leijden ten presentie van de onderges. getuijgen. Getekend door: Mattheuz Huijst, Charles Flamen, Jacques Flamen, N. van Ravestijn, Johannes Rips, J. Blocquau nots publ.

Getuignisboeken Matthijs Huijst, lakenbereider

- Y210 Afloop leertijd van Matthijs Huijst bij Aelbert Schouten op 20 Meij 1669.
- Y364v Afloop leertijd van zijn knecht Gerrit Schot, 1679 (en Wijnant Harmans bij Anthoon Lobel, in zijn leven lakenbereijder.)
- Z28v Afloop leertijd van zijn knecht Jan Jans Morcas, 1681.
- Z45 Afloop leertijd van zijn knecht Carel Doyer, 1682.
- Z68 Afloop leertijd van zijn knecht Rofes Regeert, 1684.
- Z95v Afloop leertijd van zijn knecht Wigman Comen, 1685.
- Z133v Afloop leertijd van zijn knecht Jan Dusart, 1687.
- Z158v Afloop leertijd van zijn knecht Karel Doijin, 1688.
- Z161 Afloop leertijd van zijn knecht Willem Voos, 1688.
- Z201v Afloop leertijd van zijn knecht Johannes Joosten, 1690.
- Z234 Afloop leertijd van zijn knecht Gijsbert van der Nijn, 1692.
- Z237 Afloop leertijd van zijn knecht Cornelis Gerritsz., 1692 (niet in index).
- Z289 Afloop leertijd van zijn knecht Johan Leenderts van Toornvliet, 1695.
- Z295v Afloop leertijd van zijn knecht Hendrik Prins, 1695.
- AA81v Afloop leertijd van zijn knecht Hendrick van Gijfel, 1700.
- AA161 Afloop leertijd van zijn knecht Cornelis van Poot, 1707.
- AA192 (Weer, kopie?) afloop leertijd van zijn knecht Jan Leendertse Toornvliet, 1711.

Niet alleen had de stad er belang bij dat er goede lakens afgeleverd werden. Ook de vertegenwoordigers van de betrokken neringen zelf deden er alles aan om hun stevige concurrentiepositie te behouden. Voor het gerecht verschijnen dan ook om de haverklap drapiers, reders en andere mondige personen die allerlei zaken tot in de kleinste details willen regelen en laten verordonderen. Zo worden bepaalde werkwijzen, de te gebruiken grondstoffen en gereedschappen dwingend voorgeschreven en worden prijsafspraken vastgelegd. Bij dit soort kwesties is Matthijs verschillende keren pleitbezorger. Soms ondertekenen wel zo'n dertig mensen een petitie. Blijkbaar werd dan de halve buurt opgetrommeld. Ook hierbij verschijnen nogal wat personen die op de Oude Singel wonen, en die onderling weer verwant zijn aan elkaar, zoals verderop in dit verhaal duidelijk zal worden.

Bronnen tot de geschiedenis van de Leidsche Textielnijverheid verzameld door Mr N.W. Posthumus, zes delen, uit deel V: (zie ook generatie 12 Martijn, generatie 12 De Hese en generatie 12 en 13 Schrijver).

Nr. 467.

Verzoek van de lakendrapiers aan het gerecht de lakenventhal te handhaven met nevengaand advies van de gouverneurs der lakennering. 1669, julij - 1670, December 27. [lange tekst]  
Ondertekenaars zijn onder andere Koenrad Dagovos, Jean de Vivy, Jan Badon, Nicolaes Huyst, Matijs Heus.

Nr. 492.

Verzoek van een aantal kooplieden en lakenreeders aan het gerecht de venthal weer te openen. November 1675. [Tekst] Ondertekend door o.a. Koenraed Dagefos, Abraham Anthony, Francois de Lobel, Jacob Heesen, Jan Martin.

Nr. 486, pag. 615.

Verzoek van Willem van Velden, ex-makelaar in lakens, benevens een aantal kooplieden en drapiers 2), aan het gerecht hem weer als makelaar toe te laten, daar de afschaffing van het ambt [zie 480] een nadeel is voor arme drapiers, die geen bequaemheijt hebben om selfs haer goet te komen veijlen op de venthal. 1673, maart 16. Afgeslagen rekestes no. 2, fol. 30. 2) o.a. getekend door Kounrad Dagovos en Matthijs Huijst.

Nr. 512.

De gemeene verversgasten geven het gerecht te kennen, dat zij voor spoelgeld genieten, buiten het loon van hun meesters, van een halff laecken alleen blauw 3 stuyvers, item mede van alle de andere koleuren 3 stuyvers; van een halff bay blauw en swart 2 stuyvers, van een enkele blauw ofte swart 1 stuyver, welk geld door hen van de meeste kooplieden werd ontvangen en waartegen nooit werd geprotesteerd, zooals blijkt uit het mede-onderteekenen van dit rekest door de kooplieden 1). Daar er echter eenige onwilligen zijn, verzoeken zij het gerecht een regeling te maken, waarbij hun het spoelgeld wordt toegekend. Toegestaan. 8 September 1695, gerechtsdagboek JJ, fol. 161vd.

1) onder andere door Mattijs Huyst en Hendrick Groffy (generatie 12 Martijn) ondertekend.

In oktober 1684 heeft Matthijs echter wel wat anders aan zijn hoofd. Hij is dan zo ziek dat hij voor de zekerheid zijn uiterste wil door een notaris laat vastleggen. Daarbij herroepen hij en zijn vrouw de huwelijksvoorwaarden die ze eerder besproken hadden. In plaats hiervan zijn ze voortaan in gemeenschap van goederen getrouwd. Verder laten zij uitgebreid noteren hoe ze hun nalatenschap verdeeld willen hebben wanneer de één voor de ander zal sterven. Zijn vrouw behoudt het recht op de waarschijnlijk door haarzelf ingebrachte kleren, haar goud, zilver en juwelen, plus een bestaande vordering van f 2.500,00. Ten tijde van het testament is zo te zien geen van hun kinderen nog in leven. Tot mede-erfgename benoemt het paar Margaretha Anthony, dochter van Abraham en Susanna Huyst.

Weeskamerboedels 2074 a.

Copij. De minute defes is geschreven op een gezegeld papier van Twaelff guldens.

In den naemen des Heeren amen kennelijck fij een ijder dient behoort dat in den jare nader geboorte onfliefe heeren, ende eenige saligmaker Jefu Christi xvj C vierentagtigh, in de maend october op den xxij dag der felver maend, des naemidags de klokke omtrent vier uijren, voor mij Johan den Blauwen, nots. publ. ... in eijgene persoonen gecomen ende verschenen zijn Er. Mattheus Huijst, koopman, & Juffr. Johanna van den Kellenaer, echtman, ende vrou, woonende binnen defe stad, mij notaris wel bekend, den voorn. Er Mattheus Huijst, siekelijck van lichaem, ende de voors: Juffrouw Johanna van den Kellenaer, kloek ende gezond, beijde gaende en staende hare redenen, memorie, ende verstand wel magtigh.

[Zij stellen testamentaire dispositie op, uitvoerige standaard beschrijving ... wegens onzekerheden des levens, maar zekerheid des doods ...]

... ende te niet doende bij defen eerstelijck de Huwelijksvoorwaarden die sij compten voorbanden van huwelijck hebben opgezeght, ende voorts alle, ende foodanige testamenten ... [Er wordt geen datum genoemd. Ze benoemden de langstlevende tot erfgenaam, standaard tekst.] Als ze zonder kinderen mochten komen te overlijden: "... ende de langstlevende van hun compten niet moght komen te herhuwelijcken, mitsgaders in cas de vrienden & erffgenamen van hun compten hier naer genoemt de langstlevende van hun beijden geruftelijck, ende ordelijck laten fitten, fonder defelve eenigfints moeilijck off lastigh te vallen, t zij om eenigen inventaris, cautie, off andefints, in zodanige gevallen verklaerd id. fij compten te willen, ende begeren, alle de goederen die de langstlevende (soo die selver uijt den hoofde van de eerststervende fal komen te erven) voor d' eene helfte op de vrinden, ende erfgenamen van de eerststervende @ voor de wederhelfte op de vrinden ende erfgenamen van de langstlevende beijde hier naer genoemt uijtgefeijdt off t gebeure dat hij testateur de langstlevende was in soodanige cas fullen bij fijne

erffgenamen hier naer genoemt, voor uijt getrocken moeten werden alle ende zodanige klederen foo van linne, zijde, wolles als anders tot zijne lijve @ gerijve als dan behoord hebbende ende soo sij testatrice de langstlevende mochte wesen, dat in alfulken gevalle bij hare erffgenamen voor affgetrocken ende genieten fullen werden zodanige klederen foo van linnen, zijde @ wolles, item goud @ silverwerk, mitsgaders juwelen, als jnsgelijcx tot haren lijve rugge, ende gerijve mitsgr. vercieringe bevonden fal werden te behoren off behoord te hebben almede noch alfulcken rentebriefff jnnhoudende een capitaal vijff en twintig honderd gulden ten lafte van Jan Adriaensz. Hennelop als hier naer mede werd genoemt met fulcken verstande nochtans, dat daer onder niet verstaen word mede begrepen te wesen de renten die alfdan op de voorsz. rentebriefff noch te betalen fou de mogen wesen, maar fullende voorsz. renten moeten komen ten proffijte van haere wederfijdfte erffgenamen hier naer genoemt. Maar off 't geviel de langstlevende sich weder ten huuwelijcken state mocht komen te begeeven, jn zodanigen gevalle fal de langstlevende gehouden zijn, op zijn off haer hertrouwen, aan sijn of haer erffgenamen uittekeren @ te laten volgen, naementlijk foo hij testateur de langstlevende mochte wesen, een somme van drie duijcent car: gulden te xL grooten 't stuk, mitsgaders de voorsz. rentebriefff jnnhoudende een capitaal van vijffentwintigh hondert guldens ten laste van de voorn. Jan Adriaens Hennebo, fullende de verschene renten die op sijn testateurs hertrouwen noch onbetaald sijn, komen moeten ten proffijte ende voordeel van hem tefteateur alleen.

Ene foo sij testatrice de langstlevende mochte wesen, mede een gelijke fomme van drie duijsend car: gulden mitsgaders de portie in alfulke huijfen als hem tefteateur door doode @ overlijden van deffels vader opbeftorven ende de boure gevallen is ...

[Ze benoemen tot mede-erfgename Margaretha Anthony.]

... Ende belanghde de portie die Jan Thomasz., sijn tefteateurs halve broeder foude komen te erven wil, ende begeert hij testateur dat den eijgendom van dien komen, @ blijven fal aan sijn testateurs voorsz. erffgenamen, waaronder hij testateur mede verstaat begrepen te wesen de voorsz. Margarieta Huijst, doch mede zodanige laft en reftrictie, als in haar reguard hier boven is gefegt

...

Ze stellen tot voogden: hij: David Renaer en Jan Gouveneur en zij: Maximiliaan van de Kellenaer en Johannes Blondeel d'ouden, alle koopluijden binnen dese stad.

Verder sluiten ze de weeskamer uit.

Als zelfstandig ondernemer kreeg Matthijs, die zijn kwalen blijkbaar te boven komt, verder te maken met iets wat van alle tijden is: wanbetaling. Ook nu is er reden om naar de schepenen te stappen. Matthijs verzoekt hen in 1688 een officiële volmacht op te stellen voor een procureur in Arnhem om bij een zekere heer Van Megen f 405,00 los te peuteren. Voor een gewone arbeider vertegenwoordigt dit bedrag al meer dan een heel jaarsalaris. Matthijs zal vast wel eens wakker gelegen hebben van deze vordering. Daarnaast ontstaat er een paar maal verschil van mening over geleverde goederen.

Scheidingen A10.

Alfoo questie was ontstaan tuffchen Pieter Overhave requirant ter eenre en Mattijs Huijst en Abraham Cliquet, beide coopluijden, mitsgrs Cornelis Lodewijckfe schipper, gerequireerdens ter andere zijde, ter fake van feeckere bael wol aenden voorne: Overhave onder meer andere balen geaddresseert fijnde, door den voorsz. Cornelis Lodewijckfe abusivelijck aenden gemelten Huijst bestelt was. Ende alfoo geschapen stont daer uijt verdere verwijderinge te refulteren, so waren partijen te rade geworden alle de voorsz. hare questien geheel ende al te submiteren ende verblijven aende desifie van de H.H. Dr. Cornelis van Groenevelt en Mr Jacob van Marcken schepenen der stadt Leijden als comiffariffen ten fine van accordt met belofte van derfelver te doen uijtspraecke onverbreeckelijck te fullen naercomen ende agtervolgen, sonder daer jegens in reductie, relief, appel of reformatie ter fullen komen, als daer van wel expreffelijck renunciërende bij defen, alles onder verbant ende bedwanck als naer regten.

Soo ist dat welgemelte H.H. schepenen de voorsz submiffie aennemende naer datse partijen verscheijde malen hadde gehoort, ende alles gefien en geexamineert hebbende dat in desen eenighsints mogte bewegen voor uijtspraecke hebben verklaert gelijk haer agtb doen bij desen, dat den voorne Huijst aen den gemelte Overhagen fal betalen een fomme van fessenvijftigh gl. Abraham Cliquet twaelff gl en Corns Lodewijckfe agt gl. twee stuijvs uijtmakende te famen een fomme van fessentseventig gls twee stuijvs ende dat daermede de voorst questie fal aff, doot,

ende te niet sijn met compenfatie van kosten. Aldus gedaen ende uijtgesproocken onder refen van de interpretatie van alle duijsterheden off ommiffien, die buijten vermoeden, in defe uijtspraeck foude mogen refideren. Actum den 30 en Augusti @o 1687.

Groot Procuratieboek, ORA inv. 84, deel K. Pagina 355.

Compareerde voorde onderges: h:h: Schepenen der Stadt Leiden Matthijs Huijst coopman binnen dese stadt; dewelcke verclaarde in der bester forme des doenlijck sijnde te constutueren en volmagtigh te maken gelijk hij doet bij desen, den E. Rijck Niuijs procureur tot Aernhem, specialijken omme uytten name van hem comparant, te innen, heffen, beuren en ontfantten, van heer Landtschrijver van Megen tot Aernhem, soodanige somme van vierhondert vijff gulden, als het compt. van den voorn. heer van Megen alsnoch is competerende; quitantie van sijne ontfangh te passeeren, en voor alle namaninge te caveren; en bij wanbetalinge den gemelten hr: van Megen daar over in regten te convenieren, sententie te versoecken, ende horen promintieren, die te approberen, ofte daervan te appelleren of te reformeren, ende de voorf. sake ten uyteijnde te vervolgen, en waar te neimen wijders alles te doen en niet naar te laten als off hij compt. selffs present sijnde soude kunnen ofte mogen doen, ende dat in omnibus ablites cum potestate substituendi in commune forma, belovende voor vast en volle waarden te houden 't geene bij den geconstitueerden off desselffs gesubstitueerde hier inne sal wesen gedaan en verrigt, onder verbant alsnaar regten; des den geconstitueerde gehouden blijft, van deffelfts ontfangh te verantwoorden, alsnaar behoren. Actum den 9<sup>e</sup> dec. 1688.

Civiele zaken, RA 86, deel G akte 165.

Twee personen bij Mathijs Huijst in dienst, getuigen voor notaris Johannes Blocqueau betr. te geringe inhoud van en mand met kaarden, door Huyst gekocht van Paulus Kervel jr. (zie aldaar) in 1692. 26/27-12-1692 en 03/05-09-1693. [De akte van 1692 gezien, ongeveer acht personen vertellen uitvoerig hoeveel kaarden in de manden aanwezig waren na openmaking. De goederen zijn per schip uit Amsterdam aangekomen. Hendrik Jans is meester knecht bij Mathijs Huyst.]

Twintig jaar na het huwelijk met Jannetje van de Kellenaar (die in 1683 nog leeft) is Matthijs opnieuw weduwnaar geworden. Hij is een man van middelbare leeftijd; heeft behalve twee echtgenotes vrijwel zeker al zijn kinderen reeds naar het graf gedragen, heeft een goed lopend bedrijf en doet nogmaals een poging om een gezin te stichten. In februari 1692 hertrouwt hij met een vrijster uit Amsterdam.

KO 1692.

Mattijs Huyst, weduwnaar van Johanna van de Cellenaar, wonende op de Oude Hogewoert, geassisteerd met Simon van der Werf, sijn bekende op de Nieuwe Rijn, huwt met Susanna Linoklaen, jongedochter van Amsterdam. Marge: Consent verleent om tot Leijderdorp te mogen trouwen den 15:3:1692. Voor den armen f 6:6:0, Weefh: f 5:0:0.

(Trouwboek Leiderdorp bevat de huwelijken van Matthijs en Nicolaas Huijst; geen nieuws.)

(In 1697 is Matheus Huijst doopgetuige bij Jacobus van der Eijcke en Anna Rosetta van Bilderbeeck.)

Als het hem om nakomelingen te doen was, dan is de hele onderneming tevergeefse moeite geweest. Ofwel Susanna was al te oud om nog kinderen te krijgen, ofwel ze blijven door een andere oorzaak kinderloos. Zij overlijdt reeds in mei 1699.

Begraafboek

- 23-30/5 1699 Mattijs Huijst, vrouw van [S. Linoclaen], Hoogewoerd, PK (JL).

In 1700 wandelt Matthijs gezond en wel naar notaris Van Cingelshoek en laat hij het volgende testament vastleggen.

Notaris I. van Cingelshouck.

Op 02-09-1700 “des nademiddags de clocke omtrent drie uijren” verschijnt “den Eersame Sr. Mathijs Huijst, coopman, wonende binnen deser stede, ... cloeck ende gesont van lighaem, gaende ende staende, sijn verftant redenen en memorie wel magtig.”

Hij stelt uit vrije wil zijn testament op, doet teniet eventuele vorige testamenten (standaard tekst) en

“...Verclaerde mitfden hij testateur in cas hij sonder kindt ofte kinderen int leven comt agtert laten ende anders niet, tot fijnen eenige ende algehele Erffgenaemen te hebben gemaekt, genoemd, ende geïnstitueert gelijk hij doet bij defen, Leendert Fatsoen, Margareta Anthony, Daniel Renaerd, Marija Renaerd, Anna Gouverneur, ende Abraham Gouverneur fijne sufters kinderen elcx voor den geregt selfde part ...”

Speciale voorwaarden: Als zijn zus Sara na zijn overlijden nog leeft, moet zij de rente en opbrengsten van haar kinderens erfdeel haar resterende leven lang genieten. Dezelfde voorwaarde geldt voor zus Anna. De akte is door Mathijs zelf getekend.

De volgende akte is ook van hem. Hierin wijst hij de executeurs van het vorenstaande testament aan, namelijk: “Sijmon van der Werff, mijn swager, ende Frans van Chingelhoek, mijn neeff ...”

(Frans van Cingelshouck, notaris, huwt in 1656 met Jannetje Bennings, dochter van Maeijcken van de Kellenaer. Symon van der Werf huwt in 1668 met Catharina Linckelaen.) De bepalingen zijn zo opgesteld, dat het bezit vooral in handen blijft van *bloed*verwanten en niet bij aangehuwde familie, zoals zijn zwagers, terecht komt.

De genoemde executeurs en hun echtgenotes komen uit welvarende geslachten. Matthijs is weer alleen, maar inmiddels is hij wel een gerespecteerd man. Zo hebben aangehuwde verwanten hem verzocht de voogdij over enkele kinderen op zich te nemen. Hij heeft het soms haast druk met diverse zaken rond het voogdijschap. (Zie ook tekst boedels 1745 g bij Maria Huijst.)

Civiele zaken, RA 86, deel H akte 243, 1e comp.

Matheus Huijst, voogd over kind van Maximiliaen van de Kellenaer, was gehuwd met Jannetje van de Kellenaer, zij is overleden. Haar legatarissen treffen een regeling inz. gerezen geschil inz. betaling 100<sup>e</sup> penning, collaterale successie, etc., 04-04-1698. [Akte gezien. Mathijs heeft het geld voorgeschooten en de gelegateerden moeten dat nu aan hem vergoeden.]

(De volgende 2074-serie komt uit de Weeskamerboedels.)

2074 b. Een verzoekschrift van Matthijs Huijst in verband met de voogdij over kinderen van Maximiliaen de Kellenaer uit 1697.

2074 c. Bordreel tot de Liquid. van den boedel van Maximiliaen van de Kellenaers kind.

Overzicht van ontvangsten en uitgaven. o.a.: Matthijs Huijst voogd over Jacobus van de Kellenaer comt mede over 1/3 part in de deelbare effecten f 921:5:3 1/3.

2074 c tweede blad. Berekening ontvangsten en uitgaven.

2074 d. Het betreft de familie Van de Kellenaer. Bevat een rekening van Matthijs Huijst voor zijn activiteiten als voogd in 1697.

Weeskamerboedels 2074 ...

Daarnaast zit er een ongeveer A4-formaat briefje in die dubbelgevouwen en dicht gevouwen is geweest met verbroken zegel, geadresseerd aan de Heer Mathijs Huijst in Leiden van Abrah. van der Vind, gedateerd 18-11-1705, verzonden vanuit Amsterdam, betreffende voogdij Van de Kellenaer.

Weeskamerboedels 1745 h. Memorie (berekening) in verband met de weeskinderen Fatsoen.

Wees en Armboek. Deel V, folio 90.

Betreft een verzoek van: “Matthijs Huijst, coopman binnen dese stede” om in verband met het overlijden van eerder aangestelde voogden (volgens testament 28-10-1684 voor notaris Johan den Blauwen) wegens Maximiliaan van de Kellenaer, nu Michiel Caljenij tot voogd aan te stellen, 14 februari 1691.

Wees en Armboek. Deel V, folio 368.

Idem aangezien: “Michiel Callenee, die alfnu infolvent & fulks onbequaem is komen te werden” zijn de kinderen van Maximiliaen van de Kellenaar nu voogdeloos en heeft Michiel Callenee de beslommingen aan Matthijs Huijst overgelaten. “ ... Dat de Ued Groot Agtb. gelieven te confentieren dat de voorf. goederen alhier ter weeskamer fullen mogen werden gebragt, ende hem fuppl. beneffens den notaris Jacobus van der Eijcke (als fijnde de naefte bloetvrinden over defelve weeskinderen) tot voogden” aan te stellen. Dit wordt goedgevonden, 05-12-1697. (Er is nog minimaal één ander verzoek van mensen om een andere voogd dan M. Callenee aan te stellen vanwege zijn insolventie rond dezelfde tijd.)

In zijn testamenten denkt Matthijs aan de kinderen van zijn broers en zussen. In 1712 wijst hij zelfs uitsluitend kinderen aan als erfgenamen. Verder schenkt hij tweemaal f 400,00 aan het Leidse Weeshuis en de Hervormde Armen binnen de gemeente.

Testamentaire dispositie 30 oktober 1712 gepasseerd voor notaris Pr. van Deningen.

Testament van Matthijs Huijst, coopman.

Standaardtekst, met de volgende stukjes:

- “... Hij comparant tamelijck gesont van ligame ...”.
- Herroeping testament 2 september 1700 voor notaris Isaac van Cingelshoek verleden.
- Matthijs stelt als erfgenamen: “de kinderen van sijne resp. susters @ dat bij klufte ofte staken, bij representatie in haar ouders plaetse als namentlijck Margaretha Anthony, nagelaten dogter van Susanna Huijst, voor een derde part, Daniel Renaard @ Marie Renaard nagelaten kinderen van Sara Huijst, te samen voor een derde part, item Anna Gouverneur @ Abraham Gouverneur, beide nagelate kinderen van Anna Huyst, te samen voor t’ resterende derde part.”

Voor Maria Renaar geeft Matthijs speciale instructies.

Het Arme Weeshuis alhier ter stede krijgt een legaat van f 400,00.

De Nederduitse Huijsarmen krijgen een legaat van f 400,00.

- Als executeurs van zijn uiterste wil wijst hij “Frans van Cingelshoek, coopman, zijn neef en Johannes Passchiers meede zijn neef” aan.

### **Nagelaten boedel & inventaris van Matthijs Huijst**

In 1719 ten slotte sterft Matthijs kort na zijn zevenenzeventigste verjaardag. Dan pas komt de volle omvang van zijn kunstcollectie en bezittingen in beeld. Om zoveel stukken bij elkaar te brengen en te krijgen, heeft hij vast jarenlang aan zijn verzameling gewerkt. Op 30 mei 1719 stelt notaris Van Deningen de boedellijst samen.

Na de aanhef, waarin de erfgenamen bestaande uit kinderen van zijn overleden zussen genoemd worden, volgt ten eerste een specificatie van een aanzienlijk bedrag aan contant geld. Er gingen en gaan zoals heden ten dage twintig stuivers (sts) in een gulden, maar behalve munten ter waarde van twintig stuivers kwamen ook stukken van bijvoorbeeld 22, 28, 30, 50 en 60 stuivers voor. Al naar gelang het zilver of goudgehalte in een munt, was de waarde die het stukje metaal vertegenwoordigde hoog of laag. In Matthijs’ tijd werd betaald met geld uit diverse landen, steden en gebieden. Het enige waar mensen echt op letten, was de hoeveelheid edelmetaal. Tenminste, voor zover ze in staat waren om dat goed te kunnen beoordelen. Bedrog door handelaren en gesjoemel door munters kwam geregeld voor.

Boven (op zolder?) bewaarde Matthijs zijn kapitaal in een kist. Als dieven toch eens vermoed hadden dat daar ruim f 1.100,00 te halen viel ... Er was echter toen geen bank waar iemand zijn geld in bewaring kon geven. In plaats daarvan kon men onder andere investeren in onroerende goederen, obligaties ten laste van één der Hollandse provinciën kopen, zelf hypotheeken tegen rente verstrekken en geld beleggen in kunst of andere waardevolle bezittingen aanschaffen. Elke mogelijkheid droeg een zeker risico met zich mee, maar vroeger waren er sowieso minder zekerheden dan nu.

Behalve contant geld, heeft Matthijs enkele stukjes goud in huis. Wie weet verkreeg hij deze in ruil voor een mooi laken. Verder bezat hij enige gouden en zilveren siervoorwerpen.

Tot de onroerende goederen horen zijn woonhuis aan de Oude Hogewoerd dat hij via zijn tweede vrouw Jannetje van de Kellenaar in bezit kreeg, evenals het huis daarnaast. Matthijs heeft tijdens zijn leven meerdere panden gekocht en weer verkocht. Bij zijn overlijden op 21 april 1719 heeft hij verder nog twee huisjes in de Crauwelsteeg waarvan hij huur ontvangt, en een zogenaamde speeltuin. Welgestelde stadsbewoners hielden er als liefhebberij vlak buiten de singels graag een tuin met tuinhuisje op na waar ze sierplanten lieten groeien en ze onder het genot van een hapje en een drankje van de gezonde buitenlucht konden genieten. De stadslucht was beduidend minder fris.

Andere bezittingen zijn vorderingen op verschillende mensen en instanties in de vorm van hypotheek, obligaties en schuldbrieven. Meerdere obligaties verkreeg Matthijs via zijn derde huwelijk met Susanna Linoklaen. Staatobligaties waren in de zeventiende eeuw een populaire beleggingsvorm waarbij het mes aan twee kanten sneed. Enerzijds had de Republiek tientallen miljoenen guldens nodig om de oorlogen die onder Willem III werden gevoerd te bekostigen. De overheid kon voor haar bestaansrecht niet zonder het geld dat rijke burgers beschikbaar stelden. Zijzelf kochten via een zeer betrouwbare belegging relatieve rust en vrede in de Republiek. Daarentegen waren handel en nijverheid overigens veel riskanter en die brachten lang niet altijd het beoogde profijt.

Uiteraard ontbreekt een beschrijving van de huisraad en inboedel niet en wordt de lijst afgesloten met gewone vorderingen en (begravenis-)schulden. Met name de inboedel is zéér interessant. De inventarisatie nam twee dagen in beslag. Voordat ik verder ga met een nadere toelichting, volgt nu eerst de volledige notariële tekst.

Weeskamerboedels 1745 b. Notaris Pieter van Deningen.

Copie

Inventaris van den boedel en goederen van wijlen Matthijs Huijst sulx en gelijk hij die beseten & op den 21e April deses Jaars 1719 binnen dese stad metter dood ontruijmt en nagelaten heeft, hebbende na wegmakinge van eenige legaten en pralegaat; tot sijne erffgenamen geinstituteert sijne resp. susters kinderen, en dat bij kluften of staken bij representatie in haar ouders plaetse, als namentlijk Margaretha Anthony nagelaten dogter van Susanna Huijst voor een derde part Daniel Renaard & Maria Renaard nagelate kinderen van Sara Huijst, 't samen voor een derde part, Item Anna Gouverneur en Abraham Gouverneur beijde nagelate kinderen van Anna Huijst, te samen voor 't resterende derde part, behoudelijk en onder conditie in requarde van de voorne Maria Renaard nagelaten dogter van Sara Huijst, dat defelve Maria Renaard van haare Erfportie, alleenlijck sal mogen trecken & genieten de jaarlijxe vrugten & innekkomsten, welke naar aftreck en betalinge van de 100<sup>e</sup>, 200<sup>e</sup> ofte andere & diergelijke penningen suiwers geprovenieert sullen werden, en dat haar leven langh geduurende, & dat op het overlijden van de voorne Maria Renaard desselfs erfportie in't geheel en sonder aftreck van Trebellia inque of andere portien in regten bekend sal moeten koomen ervan en devolveeren op de wetteige descendentes van deselve Maria Renaard bij representatie in haar ouders plaetse off sonder wettige descendentes na te laten komende te overlijden op de verdere geinstituteerde erffgenamen van hem Matthijs Huijst, soo en indier voegen die als vooren geroepen sijn, hebbende voorts gesteld tot executeurs van sijne Testamente en voogden over sijne minderjarige, uijtlandige & andere toesigt behoevende erffgenamen met seclusie van D' Heeren Weesmeesteren DHr Frans van Cingelshoek & Johannes Passchierse soo nogthans, dat soo ... den boedel sal sijn gered & de scheijdinge des boedels sal weesen gedaan de voorsz. executeur en voogdijschap sal koomen te cesseeren en dat als dan de portien en goederen van de minderjarige, uijtlandige & andere toesigt behoevende, als mede die van de voorne Maria Renaard sullen moeten werden overgebracht ter Weescamer deser stad, om aldaar geregeert en geadministreert te worden. Alles breder blijckende bij de testamente van de overledene in desen voor mij Notaris & getuijgen op den 30<sup>e</sup> October 1712 verleden. Gemaekt en in geschrifte gesteld bij mij Pieter van Deningen, notaris publicq, bij den Ed: hove van Holland geadmitteert binnen de stad Leijden residerende ten versoeke van de voorne executeurs DHr Frans van Cingelshoek en Sr Johannes Passchierse en dat op t aan en te kennen geven, soo van de voorne Johannes Passchierse en desselfs huijsvre Margaretha Anthony, als ook van de huijs-houster van de overledene met name Anna Patbergh en haar dogter Francijntje de Clercq, mits-

gades in agtervolgh de aantekeninge van de overledene van sijne effecten gehouden. Ende gesteld in guldens te XL groten het stuk, als volgt.

#### Gereede Penningen

|              |               |
|--------------|---------------|
| 270 @ 20 sts | 270:0:0       |
| 10 @ 28 sts  | 14:0:0        |
| 3 @ 60 sts   | 9:0:0         |
| 4 @ 50 sts   | 101:0:0       |
| 50 @ 28 sts  | 70:0:0        |
| 63 @ 20 sts  | 63:0:0        |
| 29 @ 60 sts  | 87:0:0        |
| 7 @ 60 sts   | 21:0:0        |
| 10 @ 20 sts  | 10:0:0        |
| 7 ½ @ 50 sts | 18:15:0       |
| Paijement    | <u>1:18:0</u> |
|              | f 574:13:0    |

#### Boven in de Kist

|                               |               |
|-------------------------------|---------------|
| In een sakje 60 worp a 22 sts | 66:0:0        |
| Een sakje a                   | 275:0:0       |
| 22 ¼ worp a 22 sts            | 25:0:8        |
| 101 a 20 sts                  | 101:0:0       |
| 1 a 30 sts                    | 1:30:0        |
| 18 a 28 sts                   | 25:4:0        |
| 4 a 63 sts                    | 12:12:0       |
| 24 ¾ worp a 22 sts            | 26:2:8        |
| Payement                      | <u>0:12:0</u> |
|                               | f 1107:14:0   |
| 1 stukje Schots geld a        | 1:5:0         |

#### Goud geld

Vijff goude ducats  
 Een groot stuk goud  
 Een dito kleijnder  
 Nog heeft Johannes Passchierse op 't overlijden van de overledene, van desen boedel per reste van meerder penningen ondersigh gehad, de s<sup>a</sup> van 48:0:0

#### Ongemunt Goud & Silver

Een bijbeltje met goude slooten en goud beslagh  
 Een goude ringh met 3 groote en 4 kleijne diamantjes  
 Een goude ringh met een diamant steen  
 Een goude wapen ringh  
 Een silvere hangblaker  
 Een dito gedreeve schenkboord  
 Twee silvere Zoutvaten  
 Vier silvere lepers  
 Agt dito Vorcken  
 Een mes met een silver hegt  
 Een sack horlogie met een silvere kas  
 Een silvere Tandstokertje  
 Een dito broekknoop.

## Onroerende Goederen

Een huijs en erve staande en gelegen binnen deser stede aan de Noord sijde van de Oude Hogewoert, belend aan de eene zijde ... van Tol, en aan de andere zijde 't volgende huijs, streckende tot agter aan den Rijn, sijnde op den 4 september 1664 opgedragen aan Jannetje van de Kellenaeer wede en boedelhouster van Pieter Blondeel.  
Is bij den overleden bewoont geweest.

Nogh een huijs en erve staande en gelegen naest het voorgaende, belend aan de eene zijde het voorgaende huijs en aan de andere zijde Claas.  
Word in huure gebruikt bij Hendrik van Heems om 45 gls in 't jaar, er rest de huure sedt po. Novemb 1718.

Nogh twee huijsjes en erven staande en gelegen naest den anderen, aan de Oostsijde van de Crauwelsteegh belend aan de eene sijde Johannes Snijder, en aen de andere Willem Genon, sijnde aan den overleden opgedragen op den 23 Junij 1714.  
Werden in huure gebruikt het eene bij Jan van Duuren om 50 gls s Jaars, en rest de huure sedt po Febr. 1719. En het andere om agt sts s weecx

Nogh een speel thuijn met een speelhuijsje, potinge en plantinge daarinne, staande en gelegen buiten de Hogewoerts poort deser stad in de eerste Laan in de Waart onder Leijderdorp, belend aan de eene sijde ... van Zee en aen de andere sijde ... streckende tot agter aan ... sijnde vrij, is aan den overleden opgedragen op den 21 maart 1676.  
Is bij den overleden selfs gebruikt geweest.

## Schultbrief & Handschrift

Een schuld brief gepasseert voor de H.H. Schepenen deser stad op den 13 October 1703 bij en ten lasten van Arij Govertz. Venendael, groot 200:- Cape gevestigt op een huijs en erve in de Duijsent Raadsteegh, lopende ter intresse a 4 per cento hier 200:0:0  
Rest den Intrest sedt po meij 1718.

Een briefje ten lasten van Pieter Bosschaart groot f 100:- cape daar onder verpand staat eenigh ongemunt silver, hr. 100:0:0

## Grafstede

Een kelder Grafstede gelegen in de Hogelandsekerck in de Zuidzijde get. Nr 124 sullende in de tijd van 25 Jaaren niet geopent nogh vercocht nogh werden volgens de begeerte van de overledene & als dan toebehooren aen Margaretha Anthony off haare ... hier Gedagtenis.

## Obligatien

Een obligatie ten lasten van 't gemeeneland van Holland en Westvrieslant ten comptoire van Amsterdam op den naem van Johannes Lincklaan groot 1200:- cape in dato den 12 febr. 1642 geaggt den 20 maart 1642 geregt bij den ontfr folio 535 en ter finantie Rega fol. 267 hr 1200:0:0  
Rest den Intrest sedt 12 febr. 1719

Nogh een dito ten lasten en comptoire, mitsgaders op den naem als de voorgaende groot 800:- cape in dato den 6 aug: 1653 geaggt den 22 octob. 1653 geregist bij den ontfanger folio 263 en ter finantie rega fol. 237 hier 800:0:0  
Sijnde den intrest bij avans betaeld den 6 aug: 1719.

Nogh een obligatie ten lasten van t gemeeneland van Holland en Westvrieslant ten comptoire binnen Leijden, ten name van Do. Ambrosio Theunemans tot Warmt als voogd van de kinds-

kinderen van Catharina Theunemans groot f 550:- cape in dato 17 noveb: 1655 geaggt 8 Januarij  
1656 geregt bij den ontfr. N: 3 folio 30 en ter finantie rega folio 342, hr. 550:0:0  
Rest den intrest sedert 17 november 1718.

Nogh een dito ten lasten @ comptoire als vooren op den naem van Jan Hespeel, groot 600:- cape  
in dato den 28 Dec: 1702 geaggt 12 julij 1703 geregt bij den ontfr No. 9 folio 168 en ter finantie  
No. 5271 rega fol. 539, hr. 600:0:0  
Rest den Intrest sedr 28 December 1718.

Nogh een dito ten lasten en comptoire als vooren in blanco groot f 300:- cape in dato 1 octob:  
1688 geaggt 1 april 1689 geregt bij den ontfr No. 7 fol. 84 vso en ter finantie No. 3127 rega fol.  
339, hr. 300:0:0  
Rest den Intrest sedr 1 october 1718.

Nog een dito ten lasten @ comptoire als vooren op den naem van DHr Zuiringh van Crimpen,  
schepen der stad Leijden groot f 300:0:- cape in dato den 2 Junij 1675 geaggt ... 1675 geregist bij  
den ontfr Leijden No 8 fol. 19 en ter finantie in blanco hr. 300:0:0  
Rest den Intrest sedt der 2 junij 1718.

Nogh een dito ten lasten @ comptoire als vooren op den naem van Maria Jansz. Dr op de kant  
Cornelis van Scharpenbrand groot f 300:- cape in dato 4 junij 1650 geaggt 14 sept. 1650 geregt bij  
den ontfr. No. 1 folio 145 en ter finantie folio 289 vso., hr 300:0:0  
Rest den intrest sedt 4 junij 1718.

Nogh een dito ten lasten en comptoire als de voorgaende op den naem van Mr Clemens van  
Baarsdorp groot f 1000:- cape in dato den 1 novemb: 1655 geaggt den 12 julij 1656 geregt. bij den  
ontfr N 3 fol. 21 vso en ter finantie rega folio 215 vso, hr. 1000:0:0  
Rest den intrest sedt 1 nov. 1718.

Nogh een dito ten lasten @ comptoire als vooren op den naem van Johannes Link Laan groot  
f 2000:- cape in dato den 19 maart 1672 geaggt 31 maj 1672 geregt. bij den ontfr No. 4 fol.  
176 vso en ter finantie rega folio 33 No 211, hr. 2000:0:0  
Rest den Intrest sedr 19 Maart 1718.

Nogh een dito ten lasten @ comptoire als vooren op den naem van de Aelmoesseniers tot Leijden  
groot 1200:- cape in dato den 9 febr. 1689 geaggt den 22 maart 1689 geregist bij den ontfr No 4  
folio 223 vso en ter finantie No 2863 rega folio 316, hr 1200:0:0  
Rest den Intrest sedt 9 febr: 1718.

Nogh een dito ten lasten en comptoire als vooren ten name van Mattijs Huijst, groot 1125:- cape  
in dato den 8 septemb: 1706 geaggt den 10 novemb. 1706 geregt bij den ontfr No 10 folio 204  
vso en ter finantie No 6985 rega fol. 687, hr 1125:0:0  
Rest den intrest sedt 8 september 1718.

Nogh een dito ten lasten @ comptoire, mitsgaders ten name als de voorgaende, groot 500:- cape  
in dato den 9 sept. 1710 geaggt. den 10 november 1710 geregt bij den ontfr No 11 foli 281  
en ter finantie No 8974 rega fol. 873, hr 500:0:0  
Rest den intrest sedt. den 9 september 1718.

Nogh een dito ten lasten @ comptoire, mitsgaders ten name als de voorgaende groot f 3075:-  
cape in dato 28 julij 1708 geaggt den 21 novemb.: 1708 geregt bij den ontfr No 11 fol. 99 vso en  
ter finantie No 7894 rega fol 773, hr 3075:0:0  
Rest den Intrest sedt den 28 julij 1718.

Nogh een dito ten lasten @ comptoire, mitsgaders op den naem als de voorgaende, groot  
f 1375:- cape in dato 20 febru: 1706 geaggt 31 maj 1706 geregt bij en ontfr No 10 fol. 181 en  
ter finantie nol. 6849 rega fol. 675, hr 1375:0:0

Rest den intrst sedt. 20febr. 1718.

Nogh een dito ten lasten @ comptoire, mitsgaders op den naem als de voorgaende groot 800:-  
cape in dato 12 febr. 1704 geaggt 4 julij 1704 geregt bij den ontvanger No 9 fol. 231 en ter  
finantie No 5645 rega fol. 575, hr 800:0:0

Rest den intrest sedt 12 febr: 1718.

Nogh een dito ten lasten @ comptoire, mitsgaders te name als de voorgaende, groot 1050:- cape  
in dato den 11<sup>e</sup> Januarij 1710 geaggt 26 mej 1710 geregt bij den ontvanger No 11 fol. 236 en ter  
finantie No 8707 rega fol. 850, hr 1050:0:0

Rest den intrest sedt en 11 januarij 1718.

Een twintigh Jarige rente obligatie ten lasten en comptoire van Leijden voorsz. op den naem van  
Matthijs Huijst, groot f 1300:- cape in dato 12 mej 1711 geaggt 21 novemb: 1711 geregt bij den  
ontfr. No 11 folio 315 vso en ter finantie No 9285 rega folio 906.

Daar op ontvangen sijn 7 termijnen, sulx rest nogh te ontvangen 13 termijnen tot f 117:0:- s jaars.

Nogh een dito ten lasten en comptoirs, mitsgaders ten name als vooren, groot 1500:- cape in  
dato 3 gbr 1711 geaggt 20 febr: 1712 geregt bij den ontvanger No 11 folio 319 vso en ter finantie  
No 9332 rega folio 912.

Daar op ontvangen sijn 7 termijnen tot 3 gber 1718 incluijs, sulx rest nogh 13 termijnen tot f 135  
gl's in t jaar.

#### Huijsraed & imboedel

##### Int Voorhuijs

4 Heele porceleijne lampetten  
Vijff halve dito  
Vier flessen  
Vier porceleijen kopjes  
En hang horlogie  
Een steen tafel met een houte voet  
Twee geele stoelen met een zetel  
Een soldertje met een tapijt kleetje  
Een geridor  
Een spiegel  
Een tekeningh van Willem van de Velde  
En tafereel van Thomas van Wijck  
Een familie stuck van Looter  
Een tafereel sijnde een zeetje van Vroom  
Een tafereel sijnde een copijtje van Wouwerman  
Een dito van van der Sluijs  
Een dito van Jordaens  
Een dito van Caarl de Moor  
Een dito sijnde een kind in de kakstoel van Slingerland  
Een tafereel sijnde het Oordeel van Paris  
Een tafereel van Ouden rogge  
Een dito sijnde een fruijtje van de Ringh  
Een dito sijnde een wintertje van Beerstraaten  
Een dito van Palamedes

##### In de Zijdel Camer

|                                    |                          |
|------------------------------------|--------------------------|
| Twee geele stoelen                 | Twee witte kopjes        |
| Een zetel                          | Voor de schoorsteen      |
| Een olijve cabinetje daar op seven | Vier porceleijne flesjes |
| porceleijne flessen @ een kom      | Twee dito kannetjes      |

Een dito kom  
 Een dito bootersshoteltje  
 Een halve Chinese lampet  
*Op de Bedstede*  
 Twee porcelejne kopjes  
 Vier dito kannetjes  
 Twee delfse kannetjes  
 Een sackerdane houtte tafel  
 Een schilppadde koffertje  
 Een stroo coffertje  
 Een kap spiegeltje  
 Een oliepot

Twee geele gordijnen, rabat en  
 schoorsteenkleet  
 Een dito spreij  
 Een bed @ peuluwe  
 Vier hooft kussens  
 Twee wolle dekens  
 Een catoene deken  
 Een geverft beelt  
 Een bonte zabel  
 Eenige lapjes  
 Een citse spreij  
 Drie kante beffen  
 Een paar kante poujetten

Een tafereel sijnde een slapent venusje door Nagtegael  
 Een dito sijnde een vioolspeelder door Eduard Colier  
 Een dito sijnde een dronck boertje door van der Sluijs  
 Twee ditos sijnde landschappen door van Goijen  
 Een dito sijnde een zeetje door Arnoldus Anthonius  
 Een dito sijnde een tempeltje door van Beek  
 Een dito sijnde een blipeintje door van Goijen  
 Een dito sijnde een landschapje door Pieter Cosijn

#### In de Gangh

Een tafereel sijnde een visverkopertje door van der Sluijs  
 Een dito sijnde een boere geselschap van Ostade  
 Vier ledige racken

#### In de Goude Leers Camer

Agtien porcelejne drielingen  
 Vier halve lampetten  
 En groote porcelejne kom  
 Agtien dito Booter schotelen  
 Twintigh dito boterschaaltjes  
 Twaalf dito borden  
 Twee porcelejne coffi kannen  
 Twee dito bekers  
 Een dito bierkan met een silver lith  
 Een porceleijn kannetje met een tuijtje  
 Een dito kannetje sonder lith  
 Twintigh porcelejne clapuinsjes  
 Negen groote ditos  
 Ses agtkante porcelejne koppen  
 Twaalf dito wat kleijnder  
 Vier porcelejne bekertjes  
 Agt dito kopjes  
 Vier dito wat grooter  
 Vier porceleijen moster schoteltjes  
 Twee dito schaaltes  
 Drie porcelejne olij kannetjes  
 Twee dito moster potjes  
 Twee dito kleijne kannetjes  
 Vier dito Doofpotjes, en twee dito  
 pulletjes  
 Twee dito pulletjes met oortjes

Vier dito flesjes  
 Drie dito flesjes en twee bekertjes  
 Een porcelejne treckpot met henglis  
 En dito sonder henglis  
 Een dito scheerbecken  
 Een dito com  
 Twaalf dito kleijne pulletjes  
 Twee Japanse treckpotten  
 Vier dito confituur schoteltjes  
 Ses dito kopjes en 6 dito bakjes  
 Ses dito kopjes en 6 dito bakjes  
 Vier dito spoelcommen  
 Vier Japanse beelden  
 Een dito doofpot  
 Twee dito flessen  
 Twee dito kleijnen flesjes  
 Twee verlakte houtte doofpotten  
 Een roo treckpotje  
 Twee Chineese beeltjes  
 Een olijve cabinetje  
 Een sackerdane houtte tafel  
 Ses stoelen  
 Drie witte albaste beelden  
 Een rustbank met een matras  
 Twee hooftkussens  
 Een kopere vleys ketel

Een dito vis ketel  
 Een dito keteltje met pootjes  
 Een dito blaker met vier pijpen  
 En dito taart pan  
 Een roo kopere ketel  
 Een kopere pijp balker  
 Een dito bedde pan  
 En dito cantoor blaker

En blicke coffijkan  
 Een juine bierkan  
 Een dito waterfles  
 Twee aarde kannetjes met tinne litjes  
 Een ijsere tangh  
 Een cruid blick  
 Een blicke tregter

#### In de Geschilderde Camer

Een groot porceleijn stelsel van vijff stucken op de kas  
 Een sackerdane houtte kas & een tafel  
 Ses geele stoelen  
 Twee spiegels met vergulde lijsten  
 Het portrait van den overledene  
 Twee witte glas-gordijnen  
 Een blompotstuck om in de schoorsteen te setten  
 Twee tinne quispedooren op ijsere voeten

#### *In de kas*

Twee en dertigh slaap lakens  
 Elff tafel lakens  
 Een hondert een en tfeventigh servetten  
 Vijff en twintigh Damaste dito  
 Twee kleijne tafel lakentjes  
 Twee Damaste schorsteen kleetjes  
 Een servette dito  
 Drie kas-kleetjes met kant  
 Een stukje Neteldoek lang 16 ½ elle  
 Twee sloopen  
 Een peuluw laken

#### In de Beste Camer aen 't Water

Een tafereel sijnde een druijve pluckertje door van der Sluijs  
 Een dito sijnde een landschap door Jacob Ruijsdael  
 Een dito sijnde een zeetje door Percellis  
 Een dito sijnde een lierman door Ostade

Een spiegel met een vergulde lijst  
 Een steene tafel met een houtte voet  
 Vier bekleede stoelen met een zetel  
 Agt porceleijne heele lampetten  
 Drie halve dito  
 Ses dito Drielingen  
 Twee dito boter schoteltjes  
 Agt dito koppen  
 Ses dito flessen  
 Twee Japanse dito  
 Drie porceleijne kannen met silver litten  
 Een delfse kan met een silver lit  
 Een porceleijne beker  
 Twee dito suijkerpotten met dexsels  
 Veertien porceleijne tee kopjes  
 Dertien dito backjes  
 Een Japanse trekpoth  
 Een porceleijen spoelcom

Een dito trekpot  
 Drie ledige tabeletten  
 Een porceleijnen doofpot  
 Negen tinne schotelen  
 Twee dito asschetten  
 Vier en twintigh dito borden  
 En copere tee comfoor met 1 juine ketel  
 Twee kopere candelaars  
 Een dito tafel schelletje  
 Drie tinne eijer lepeltjes  
 Drie tinne lepels en 1 vorck  
 Een kopere hang blaker  
 Een dito hand blaker  
 Een dito pannetje met een steel  
 Een suijker blick  
 Een blicke teedoos  
 Vier glase boeteltjes daar onder twee met  
 silvere stopseltjes

Een tin kannetje  
Eenigh aardewerk  
Eenige glazen  
Een vloer tapijtje  
Een tee blaedje  
Een kopere tangh

Een bed en peuluwe  
Een catoene deken  
Twee linde bed gordijnen, rabat @ schoorsteenkleet  
Twee witte glasgordijnen  
Een hoed met een hoedekas

#### In de Eedzaal

Een tafereel sijnde een geselschap door Naveu  
Een dito sijnde koijen door Roeland Savreij  
Een dito sijnde en stil leven door Heda  
Een dito sijnde en kaart speeldertje door van der Sluijs  
Een dito sijnde een citer speeldertje door van der Sluijs  
Een dito sijnde een schilder door den selven  
Een dito sijnde een batailje door Verhoeven  
Een ledikant met een filemort behangsel

Een bed en peuluwe  
Twee wolfe deken  
Twee bedde cleden  
En catoene deken  
Een matras  
Vijff groote porceleijne beekers  
Vijff dito commen  
Een albast beelt  
Een spiegel met een vergulde lijst  
Een dito met een sware lijst  
Twee houtte vergulde armen met blicke  
blakers  
Een verlakt cabinetje

Een boetelje met een silver lith  
Een kopere tabax doos  
Een gevefde tafel met een sackerdane voet  
Een tafel  
Een tee tafel  
Ses trijpte stoelen  
Twee leere stoelen  
Een groene zetel  
Een catoen schoorsteenkleet  
Twee damaste glas gordijntjes  
Twee ijsere tangen  
Eenige matten

#### In 't Cantoortje

Een lessenaar  
Twee tafereelen  
Een prentje  
Eenige leesboeken  
Een koper schaalte  
Een matrasje en een zitkussen  
Een kasje met eenige rommelingh

#### Op de Voorkamer

Twee tafereeltjes door de Bois  
Een dito sijnde een copije na Jan Steen  
Een dito sijnde twee oude luytjes door Brekelincamp  
Een dito sijnde een zeetje door de Vlieger  
Twee kleijne tafereeltjes door de Bois  
Een tafereel sijnde een slapent melk meijse door Beeldemaker  
Een dito sijnde een valkenier door den selven  
Een dit sijnde een landschapje door Molijn  
Een dito sijnde en copije na Rubens  
Een dito sijnde een Vrouwe Trouw  
Een dito sijnde een geselschap door van der Sluijs  
Een dito sijnde een schoenlappertje door Ostade  
Een dito sijnde een geld teldertje door Q: Brekelincamp

Een swarte lakense mantel  
Een paarse dito  
Twee swarte lakense rocken & camisoolen  
En dito broek  
Twee hembt rocken daar onder een met  
silvere knopen  
Twee gezond heden  
Twee paar swarte koussen  
Een satijne Japonse Rock  
Een Attlasse dito  
Eenige paruijken en hoeden  
Een kas met 4 deuren  
*Daar:op*  
Een tee fles, twee kandelaartjes en ses  
beesjes alle van steen  
Twee porssen  
Ses stoelen

Een lessenaer en een bijbel  
Drie zit kussens  
Een vloer tapijt  
Eenige rommelingh  
Een kaars-kist  
Een hangh kleeer kas  
Een reijs sack  
Twee lantaarns  
Een stelsel Delfs aardewerk  
Een tafel  
Een spiegeltje  
Een kleeerbakje  
Een kleeer banck  
Een slaapmus met en kant daar aan  
Twee kleeer racken  
Twee scherpen

#### Op de Dienstmaags-camer

Twee roode lakense bedgordijnen  
Rabatje en spreij  
Een vierkante tafel  
Een rack met aardewerk en twee kleijne portraitjes

#### Op de Agter Kamer

Twee tafereeltjes sonder lijsten door Beeldemaker  
Twee dito door den selven  
Een dito sijnde een blipeintje door Percellis  
Een dito sijnde een zee door Arnoldus Antonis  
Een dito sijnde boertjes door Ostade  
Een dito sijnde een zeetje  
Een dito sijnde en batailje door Palamedes  
Een dito sijnde een belle blasertjes door Bloemert  
Een dito sijnde een boerinnetje  
Een dito sijnde een landschap door Pieter Denijn  
Een tafereel door Droogh sloot  
Een dito sijnde twee boeren door Molenaar  
Een dito sijnde Maria & de Hovenier  
Twee prenten  
Een half swart laken drab de homme van 2 ½ elle breed  
En lapje dito  
Eenige lugten  
Een lapje militie laken van ontrent 3 elle  
Een quart root drab de berrie langh 29 ¼ elle  
Seventien stucken rouw linden  
Een uijt-treck-tafel  
Een kisje  
Twee stoelen met 2 sitkussens  
Twee pistoolen  
Eenige planckjes

### Op de Vlieringh

Eenige klerstocken  
Een kleertafel  
Een cleer planck

### Op de solder boven de Eedzael

Een scheer-raem  
Een vlaek-bord  
Twee oude kammen  
Een schutje  
Een hoender hock  
Een oud vergult rack  
Eenige flessen  
En verdere rommelingh van hout werk mandens en anders  
Drie tafereelen

### In de cook-keuken

|                                             |                                     |
|---------------------------------------------|-------------------------------------|
| Een tafel                                   | Een blicke emmer                    |
| Een kleijn ledekantje                       | Een kanne bord                      |
| Een bed en peuluwe                          | Een ijser potje                     |
| Twee hooft kussens                          | Een blicke lamp                     |
| Twee wolle dekens                           | Een kopere tee keetel               |
| Een kopere doofpot                          | Twee blicke tee keetels             |
| Een dito keteltje met een dexsel            | Een ijser comfoor                   |
| Een dito candelaar                          | Een dito treeft                     |
| Een hout kandelaar met een kopere blakertje | Eenigh mandewerk, houtwerk @ andere |
| Een kopere vijsel                           | rommelingh                          |
| Twee dito snuijters                         | Een olie back                       |
| En dito rasp                                | Een kagel pot                       |
| Een dito dompertje @ een profijtje          | Een sak met bedurven wol            |
| Drie tinnen schotelen                       | Een bijbel                          |
| Een dito peper doosje                       |                                     |

### In 't lantaarntje

Twee ijsere roosters  
Een hakmes en een schopje  
Een kopere schuijmspaen, met een  
ijsere steel  
Een kopere as ketel  
Een ijsere pot  
Een tinne waterpot  
Een tafel  
Een rack met aardewerk  
Een spiegeltje

## Actien

|                                                                                           |        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| Johannes Passchierse staat schuldigh over 7 el swart laken a 3 gls d'el                   | 21:0:0 |
| Abraham Gouverneur @ Jacobus Moreel staan schuldigh over 13 elle swart laken a 3 gls d'el | 39:0:0 |
| Defelve Jacobus Moreel nogh over 19 elle pover soldaat a 8 stfs d'el                      | 7:12:0 |

## Schulden @ Lasten

### Ende eerst van de begravenis kosten en doodschulden

|                                                                                                 |                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| Aan het waden en afleggen van den overledene                                                    | 10:0:0           |
| An het regt van t gemeente lant voor het begraven en het consent voor de koetsen                | 161:2:0          |
| Aen 12 lijkdragers ider a 4 gls                                                                 | 48:0:0           |
| Aen de lijck koets                                                                              | 13:0:0           |
| Aan 5 andere koetsen ider 7 gls                                                                 | 35:0:0           |
| An de dienders                                                                                  | 3:0:0            |
| Aan de clock luijer                                                                             | 1:0:0            |
| Aen de grafmakers                                                                               | 2:0:0            |
| Aan de 4 bidders als                                                                            | 1 a 12:0:0       |
|                                                                                                 | 1 a 9:0:0        |
|                                                                                                 | 2 a 6 gls 12:0:0 |
|                                                                                                 | 33:0:0           |
| Aan de knegt van de buurt van sijn dienst                                                       | 3:0:0            |
| Aen Maria Lepels en Susters over leverancie van rougoed voor de huijshoudster van de overledene | 113:0:0          |
| Aan Dr Oosterdijck Schagt voor gedane visiten                                                   | 18:0:0           |
| Aen Leneer Mr Chirurgijn                                                                        | 20:16:0          |
| Aen den apothecar Gerard Geerlingh over geleverde medicamenten                                  | 12:12:0          |
| Aen van der Swellingh wijn vercooper over geleverde wijnen                                      | 23:2:0           |
| Aan de Wed. Huijbert de Bruijn over geleverde handschoenen en Roubanden                         | 57:0:0           |
| Aan de Wed Seruijs over huur en leverancie van glasen @ kannen                                  | 8:4:0            |
| Aen Jan Schaaff over huur van roukleeden                                                        | 3:19:0           |
| Aen Cristiaen Houselaar over huur van roumantels                                                | 6:18:0           |
| Aen Gilles van Sonsbeek over het openen van 't graf                                             | 10:0:0           |
| Nogh voor het verboeken van het selve                                                           | 1:0:0            |
| Aen Simon van dr Boon timmerman voor 't maken van de dood kist en anders                        | 44:0:0           |
| Aen de gebuurte vereert                                                                         | 15:0:0           |
| Aen Guiljamus van Antwerpen Schoenmr over rouschoenen en muijlen voor de huijshouster           | 3:12:0           |
| Aen Jan Bijlevelt over geleverd brood soo in t sterfhujs als in t hofje                         | 5:8:0            |
| Aan Gijsbert Bijlevelt ter sake voorsz:                                                         | 3:12:0           |
| Aen de wijnkoper Kerkman over geleverde wijnen voor de begravenisse en voor het hofje -         |                  |
| Aan Maria Bentijn naijster voor het naijen van het rougoed voor de huijshouster                 | 7:18:0           |
| Aen Maria van Tielt linde naijster ter sake als vooren                                          | 2:17:0           |

### Andere lasten

|                                                                   |         |
|-------------------------------------------------------------------|---------|
| Staat te betalen zout @ zeep geld @ 1719                          | 49:19:4 |
| Staat te betalen over coffi pagt @ 1718 en 1719                   | 8:8:4   |
| Staat te betalen over verpondinge van s boedels huijsen en thuijn | -       |
| Het Weeshujs comt over een Legaat                                 | 400:0:0 |
| De huijsstite arme als boven                                      | 400:0:0 |

Aldus Gedaan en geïnventarisseert ten sterfhujsse van den overledene op den 27 & 28 april @ 1 meij 1719 op t aan en te kennen geven van Johannes Passchierse en desselfs huijsvre Margretha Anthony, als mede van de huijshoudster van de overledene met namen Anna Patberth en hare dogter francijntje de Clercq alle in't hooft deses breder vermeld, en voorts in agtervolgh van de aentekeninge van den overleden welke voorne personen, alle wonende binnen dese stad,

mij Notaris bekent, voor mij nots @ de nabesz: getuijgen gecompareert sijnde, hebben verclaart in t maken en opgeven van den voornstaende inventaris ider in den sijnen, gehandelt en gewandelt te hebben opregtelijck @ ter goeder trouwe, sonder willens of wetens iets verswegen off agtergehouden te hebben: Belovende niettemin, indien haar namaels, defen boedel aengaande, ietwes te voorschijn mogte komen ofte bekent te worden, dat sij alle het selve getrouwelijk aangeven @ desen inventaris daar mede doen amplieeren en verhogen sullen als naar behooren: Prasenteerende ook ten alle tijden des gerequireert werdende, den gewoonelijcken boedel Eed te sullen praesteren en afleggen. Aldus geslooten binnen Leijden op den 30 Maij 1719 ter presentie van Cornelis La Loo, en Salomon Alewijnse, als getuigen ten desen versogt [ander handschrift] was ondertekent Johannes Passchierse, Margrijta Anthony, dit merck ✦ is gestelt bij Anna Patbergh, dese francijntie Letters sijn gestelt bij francijntje de Clerq, Corns la Loo, Salomon Alewijnse. Lager stont Twelk ik affirmere was ondertekent P.v. Dieningen nots publ. Accordeert voor Copij authentijc met de originele minute onder berustende P.v. Dieningen.

*Opmerkingen over de bovenstaande inventaris van Matthijs Huijst.*

In het huis aan de Oude Hogewoerd waren vijftien ruimtes, namelijk een “voorhuijs, zijdel camer, de gang, goude leers camer, geschilderde camer, bestecamer aen ’t water, eedzaal, ’t cantoortje, voorkamer, dienstmaags=camer, agter kamer, vlieringh, solder boven eedzael, cook-keuken en t Lantaarntje” (bijkeuken). In die periode had een huis gewoonlijk een woon- en tegelijk een werk-functie. Mathijs regelde zijn zaken vanuit het “cantoortje”. Dit vertrek lag waarschijnlijk aan de straatkant, zodat bezoekers niet gelijk door het hele huis heen kwamen.

De huisraad bevat zowel gebruiksvoorwerpen als spullen die de status van hun eigenaar aangeven. Heel karakteristiek voor een Hollands interieur waren de aanwezige exotica. Naast een ruime hoeveelheid schilderijen, bezit Mathijs als siervoorwerpen bijvoorbeeld “en schilppadde koffertje”, “een halve Chinese lampet”, Japans serviesgoed en vier Japanse beelden. Het huis staat vol pronkstukken, waarvan vooral de beelden niet zo algemeen waren. Beeldhouwwerken kwamen weinig in Hollandse huizen voor, omdat velen niet de juiste mentaliteit hadden om de barokke stijl te waarderen. Stenen beelden waren aanmerkelijk kostbaarder dan het gemiddelde schilderij. Waarschijnlijk dijde zijn kunstverzameling met het klimmen der jaren langzaam maar zeker uit. Van de opgesomde goederen vormen de dure kledingstukken, stoffen en het linnengoed een belangrijk onderdeel.

Gewone meubels waren naar huidige maatstaven relatief voordelig. Stoelen zijn steeds in overvloed aanwezig. Mathijs kon minimaal 41 personen tegelijk een zitplaats aanbieden op diverse stoelen, zetels en een rustbank. Daarnaast heeft hij meerdere slaapplekken, namelijk in de “zijdel”kamer (een bedstede), in de met goudleer behangen kamer (een rustbank met een matras), in de beste kamer (een bed en peuluwe), idem in de eetzaal, in het kantoor (een matrasje en een zitkussen), een bedstede in de kamer van de dienstmaagd en in de keuken een klein ledikantje. Met bed wordt meestal de matras aangeduid. Tafels waren vaak opklapbaar. Veel spullen borg men op in kisten; kasten kwamen als kostbaar meubelstuk met name bij de rijken in huis voor.

Mathijs heeft verscheidene zeer luxe ingerichte vertrekken tot zijn beschikking. Bijna overal sieren schilderijen de wanden. Daarnaast stel ik mij voor dat met “de geschilderde camer” een ruimte wordt aangeduid waar op één of meer muren een landschap of ander tafereel is aangebracht. Het absolute toppunt moet toch wel de met goudleer behangen kamer zijn, terwijl Mathijs in de “Beste Camer aan ’t water (van de Rijn)” bij de warmte van een comfoortje van zijn thee en pijpje kon genieten. Hier bevond zich ook het bestek, terwijl daarvan vreemd genoeg niets in de eetzaal te bekennen valt. Men at met lepel en mes; een vork gebruikte men alleen bij het opdienen. Vrijwel iedereen droeg zijn eigen mes bij zich. Overigens heeft het monumentale gebouw van het Hoogheemraadschap op de Breestraat nu nog vertrekken met goudleerbehang.

Behalve de alom aanwezige bijbel, hadden slechts weinig mensen ander leesvoer in huis. Mathijs heeft enige boeken in zijn kantoor, een bijbel op de lessenaar in de voorkamer en een exemplaar in de keuken liggen plus nog een bijbel die met goudbeslag is versierd.

Zijn twee pistolen bewaart hij op de achterkamer. Wapenbezit was in zijn tijd nog gebruikelijk, voor wie het zich kon veroorloven. Tenslotte werden burgers in tijden van nood opgetrommeld om hun stad of woongebied te verdedigen. Afgezien daarvan grepen sommigen ook in andere situaties wel naar het multifunctionele mes dat ze bij zich hadden (zoals we nog zullen zien bij het relaas over Pieter de Hont, generatie 14).

Een ander opmerkelijk artikel in de inventaris is “het portrait van den overledene” in de geschilderde kamer. Het zou geweldig zijn als het nog bestaat. Maar heel vaak verwijderden de nabestaanden de naam van de geportretteerde wanneer zij schilderijen wegens de artistieke waarde anoniem te koop aanboden. Het bevindt zich in elk geval niet tussen de collectie van de Lakenhal, voorzover daarvan bekend is wie erop staat afgebeeld. Wie weet hoe het de rest van Mathijs’ kunstvoorwerpen is vergaan. Ze werden door de erfgenamen in 1719 van de hand gedaan.

Kijken we goed naar de per vertrek aanwezige goederen, dan is het vrij makkelijk om te bedenken wat Mathijs daar deed of waar hij de ruimte voor gebruikte. Vergeleken met de inventaris van zijn zus Maria Huijst en Reijnier Bergh past de inrichting van Mathijs goed bij de leefstijl van een oudere weduwnaar. Zijn zus heeft een praktisch ingerichte woning met meer spullen die op een gezin met kinderen duiden. Daarnaast is Reijnier’s draperie nog volop in bedrijf, terwijl bij Mathijs enig gereedschap op de zolder een laag stof staat te vergaren.

Ongetwijfeld heeft Mathijs via zijn huwelijken goederen en obligaties verworven. Hij was duidelijk een kunstverzamelaar en zijn interesse ging vooral uit naar 17<sup>de</sup> eeuwse Leidse schilders en oosterse siergoederen. Opvallend is dat hij een sterke voorkeur heeft voor de kleur geel/goud. Hij bezit verder diverse beelden en tafels met een stenen (marmer?) blad.

Zijn verzameling schilderijen en tekeningen bestaat uit voornamelijk originelen van de volgende schilders:

|                                 |    |
|---------------------------------|----|
| Onbekend                        | 14 |
| Arnoldus van Anthonissen        | 2  |
| ... van Beek                    | 1  |
| Adriaan Cornelisz. Beeldemaeker | 6  |
| ... Beerstraaten                | 1  |
| ... Bloemert                    | 1  |
| ... de Bois                     | 2  |
| Quiringh Gerritsz. Brekelencam  | 2  |
| Edwaert Colier                  | 1  |
| Pieter Cosijn                   | 1  |
| Pieter Denijn                   | 1  |
| ... Droogsloot                  | 1  |
| Jan van Goyen                   | 2  |
| ... Heda                        | 1  |
| ... Jordaens                    | 1  |
| ... Looter                      | 1  |
| Jan Miense Molenaar             | 1  |
| Pieter Molijn                   | 1  |
| Caarl de Moor                   | 1  |
| ... Nagtegaal                   | 1  |
| Matthijs Naiveu                 | 1  |
| Adriaen van Ostade              | 4  |
| Johannes van Oudenrogge         | 1  |
| Anthonie Palamedeszn            | 2  |
| Jan Porcellis                   | 2  |
| Pieter de Ringh                 | 1  |
| Rubens (kopie)                  | 1  |

|                                             |   |
|---------------------------------------------|---|
| Jacob Ruijsdael                             | 1 |
| Roelend Savreij                             | 1 |
| Pieter Cornelisz. v. Slingeland             | 1 |
| Jacob van der Sluijs                        | 7 |
| Een schilder door den selven (v.d. Sluijs?) | 1 |
| Jan Steen (kopie)                           | 1 |
| Willem van de Velde                         | 1 |
| ... Verhoeven                               | 1 |
| ... de Vlieger                              | 1 |
| Hendrik Vroom                               | 1 |
| Ph. Wouwerman (kopie)                       | 1 |
| Thomas van Wijk                             | 1 |
| Het portret van de overledene               | 1 |

*Extra informatie over enkele (voornamelijk Leidse) schilders.*

Bron: Catalogus van de schilderijen en tekeningen. Stedelijk museum de Lakenhal - Leiden, 1983, Leiden. [staat als: pag. ...] Circa 1/3 van de foto's is gemaakt door de heer A. Poptie te Leiden.  
Bron: Leidse fijnschilders, 1988, uitgeverij Waanders, Zwolle, ISBN nr. 90-6630-141-4, E.J. Sluiter en M. Enklaar, n.a.v. tentoonstelling in de Lakenhal te Leiden uitgegeven. [staat als: p...]  
Het St. Lucasgilde is vanaf 1648 het schildersgilde in Leiden.

- pag. 47 *Arnoldus van Anthonissen*, zeeschilder, schildersgildelid te Leiden 1662-1664.
- pag. 50 (Vermelding: van Schaap tot deken, textielfabriek gebroeders van Wijk & Co N.V. te Leiden, z.j. (1949).)
- pag. 69 *Adriaan Cornelisz. Beeldemaeker*, tussen 1650-1675 met onderbrekingen in Leiden.
- p80 ev. *Bloemert* voor 1649? Serie prenten naar Bloemaert op p.86, i.v.m. afbeeldingen van kluizenaars.
- p80ev *Quirijn Gerritsz. van Brekelenkam*, geboren ca 1622-1669 Leiden.
- pag. 96 *Edwaert (Evert) Collier*, was tussen 1673-1693 in Leiden werkzaam.
- pag. 245 *Pieter Denijn*, Leiden 1597-Leiden 1639, leerling van Esaias van de Velde, landschap-schilder en steenhouwer.
- p96 Gerrit Dou 1613-1675 Leiden. Waarschijnlijk waren *Matthijs Naiveu*, *Pieter van Slingerland* en *Carel de Moor* leerlingen van hem. De moeder van Gerrit Dou: Maria Jans van Rosenberg was weduwe van Vechter Vechtersz. Cuyper van Strijtveld. Gerrit Dou was zelf leerling van Rembrandt.
- p159 *François Duquesnoy* 1596-1643 was een bekende beeldhouwer.
- p116 *Adriaen van Gaesbeeck*, Leiden 1621-Leiden 1650, is een zoon van Cornelis Engelszn. van Gaesbeeck en Cornelia Cornelisdr.
- pag. 149 e.v. *Jan van Goyen*, geboren Leiden 1596, overleden 1656 Den Haag.
- p152 *Willem van Mieris* 1662-1747, gehuwd met Agneta Chapman, schoonvader is Thomas Chapman, die huwt opnieuw in 1690. [Zie generatie 12 Schrijver?]
- pag. 169 *Pieter Molijn* werd in 1649 in het Leidse gilde ingeschreven, landschapschilder.
- pag. 196 (Nr. 270 regenten 1667, o.a. Frans van Cingelshouck en Mathaeus Danielsz. van Strigtenhuijsen, zie generatie 13 Schrijver.)
- pag. 228 *Carel de Moor*, geboren Leiden 1656-overleden Leiden 1738.
- pag. 232 *Hieronymus van der Mij*, geboren Leiden 8-5-1687, overleden 3-12-1761 te Leiden.
- p.129 e.v. H. van der Mij, 11 mei gedoopt HK, zoon van Filips van der Mij en Jannetje Rijs. Zie voor mogelijke generatie 11 De Mij.
- p186 e.v. *Matthijs Naiveu*, Leiden 1647-1726 Amsterdam, huwt op 4-1-1675 met de weduwe Agatha van Strichtenhuijse (verband aanhang generatie 13 Schrijver?).
- p128 *Adriaen van Ostade*, schilderde w.s. voor 1660 boerengezelschappen, zie als pag 129.
- pag. 409 *Johannes van Oudenrogge*, Leiden 1622-Haarlem 1653, interieur- en landschapschilder.
- p80ev Johannes Oudenrogge is een jonge schilder in 1649 en RK-doopgetuige bij een kind van Brekelenkam in Leiden. Hij was in 1649 gehuwd met Aeltge Brekelenkams, zus van Q., hij overlijdt in 1653.
- p127 De Oude Vest is in 1657 deels wat nu het Galgewater heet?

- pag. 257 *Anthonie Palamedeszn.* gen. Stevens, Delft 1601-Amsterdam 1673, portretten en gezelschappen.
- pag. 264 *Jan Porcellis*, Gent 1587-Zoeterwoude 1632, of zijn zoon: Julius Porcellis, geboren Rotterdam ca 1609-Leiden 1645, beiden zeeschilders.
- pag. 274 *Pieter de Ring*, ca 1615 geboren te Leiden-overleden Leiden 1660, stillevenschilder, eerder metselaarsknecht.
- p214 e.v. *Jacob van der Sluis*, Leiden 1660?-1732 Leiden, huwt in 1687 met Maria van Oosten, schilder, Oude Singel, huwt in 1695 met Niesje Boom, woont dan op de Oude Vest.
- p239 e.v. *Jacob Toorenvliet*, Leiden 1640-Leiden 1719, zoon van Abraham Toorenvliet en Maria Willems van der Hulle, verband schilder Jan Porcellis.
- pag. 348 *Willem van de Velde de Oude*, Leiden ca 1611-London 1693, maakte tijdens zeeslagen en vlootschouwen schetsen, die hij later uitwerkte. Willem van de Velde de Jonge, Leiden 1633-London 1707, zee- en strandgezichten.

Leids Jaarboekje 1985, pag. 35. In de 16<sup>de</sup> eeuw bedroeg in Leiden het percentage aan religieuze onderwerpen in de schilderkunst bij de met name genoemde onderwerpen circa 70% (tot aan het einde van de eeuw); in de 17<sup>de</sup> eeuw is dit percentage radicaal gezakt tot circa 15%.

Weeskamerboedels Matthijs Huijst nummer 1748 A t/m W.

1748 a. Testamentaire dispositie 30 oktober 1712 notaris Pr. van Dieningen. Zie hierboven.

Boek index H.G.-weeshuis maakt melding van twee akten waarin Mathijs Huijst voorkomt. Het gaat om een kopie van zijn testament en een vermelding van de speeltuin (al hiervoor gemeld).

1748 c.

Provisionele staat schiftinge & scheijdinge van de boedel en goederen van wijlen Matthijs Huijst, sulx en gelijk hij die beseten en op den 21 april deses jaars 1719 binnen dese stad metter dood ontruijmt en agter gelaten heeft.

Hierin volgt opnieuw een hele opsomming van zijn nagelaten bezittingen die soms op een ander bedrag dan in de eerste inventarisatie getaxeerd worden.

De totale baten bedragen (exclusief memorieposten van onder andere nog te verkopen huisraad, schilderijen, etc.) f 20.919:0:8

Begrafeniskosten (circa f 600,00) en de overige lasten f 3.873:16:4

Blijft te verdelen f 17.045:4:4

Er wordt onder meer nog betaald: Aan het schildersgilde voor haar regt wegens het vercoopen van de schilderijen op 't erfhuys bij quit: f 3:0:0

Op 09-07-1719 is de staat door de erfgenamen accoord bevonden.

1748 d.

Finaale staat van schifting en scheiding goederen van Matthijs Huijst. Opgesteld en ondertekend op 02-07-1720. Hierop staat het restant van de alsnog verkochte goederen, ontvangsten en nagekomen kosten. Totale baten netto f 7.315:9:12.

De belastinginner heeft een goede aan Mathijs, want de successie-aanslag over zijn nalatenschap bedraagt een lieve duit.

Collaterale successie. Deel 8 pagina 2 e.v.

Matthijs Huijst.

Herhaling van de huizen en obligaties die in de boedelbeschrijving staan.

Te betalen collaterale successie f 1017:3:-

de 10<sup>e</sup> verhoging is 101:4:4

Sa f 1118:17:4

1748 e. Staat van goederen die Daniel Renaard toekomen uit boedel Matthijs Huijst. Dit staat op de achterkant van een dubbel blad met de volgende gedrukte tekst: Formulier 2<sup>e</sup> personeelen 100 sten Penningh 1713.

- 1748 f. Idem Maria Renaerd.
- 1748 g. Een soortgelijk financieel overzicht.
- 1748 h. 1<sup>e</sup> Rekening van Daniel Renaard 15-11-1724 (zoon van Sara Huijst) uit nalatenschap Matthijs Huyst.
- 1748 i. t/m w. Rekeningen en dergelijke in verband met de afwikkeling van de nalatenschap.

Matthijs Huijst was voor zijn tijd een schatrijke man die zich kon wentelen in luxe. Hij heeft er lang van kunnen genieten, maar vermoedelijk deed het hem veel verdriet dat hij zelf geen nakomelingen overhield.

### Sara Huyst

Sara is genoemd naar een eerder jong gestorven dochtertje en werd op 1 maart 1643 gedoopt. Het blijft vrij stil rond haar persoontje totdat zij in april 1665 in ondertrouw gaat met David Reijnaer. David doet niet voor zijn zwagers onder, want hij is eveneens een reder, de stof grein is zijn specialiteit. Ook grein wordt nu niet meer gemaakt. Het was een sterke geweven stof van geite- of kameelhaar, later ook van wol en zijde.

KO 1665 Waals.

Davidt Reijnaer, greijnreder, jongeman van Leijden, wonende op de Oude Vest, huwt met Sara Huyst, jongedochter van Leijden, wonende op de Oude Zingel, geassisteerd met Maertge Salomons, haer moeder mede aldaer.

Consent verleent om tot Voorschoten te mogen trouwen op 6:5:1665. Voor den armen 1:4:0. Fijn tot Voorschoten getrouwt den 10<sup>en</sup> Meij 1665 volgens d'attestatie van Daniel Ouzeel pred. aldaer @ alhier vertoont den 21<sup>e</sup> Meij 1665.

David en Sara krijgen minimaal een zoon en een dochter. Daniel en Maria genaamd. In 1685 krijgen Sara en David de nagelaten huizen van haar ouders toegewezen.

Tegen de tijd dat Sara 43 jaar oud is, zijn haar beide ouders overleden. In het bonboek was al iets terug te vinden van de verdeling van nagelaten panden. De overgebleven kinderen Huyst stappen in 1685 naar notaris Van der Eijcke om een definitieve scheiding van de boedel rond te krijgen.

Maritge Salomons de Clerq was eerder gehuwd, dus staat ook een kind van haar dochter Francijntje Thomas [van Wijk] vermeld. Heel merkwaardig is daarom echter dat Jan Thomas [van Wijk] geheel ontbreekt.

Waarom wordt halfbroer Jan Thomas van Wijk hier niet genoemd? Ogenscheinlijk krijgt David Renaer alles, maar het grootste deel van de boedel is misschien al rond 1670 verdeeld. Deze akte dient blijkbaar slechts om aan te geven wie de wetmatige eigenaar van enkele panden is.

Notariële akte 27-10-1685 nummer 60, notaris P.J. van der Eijcke, inventaris nr. 1003.

Op huyden den 27 october 1685 compareerden voor mij nots. publ. ende voor den nevens. getuijgen Mr Mathijs Huijst, David Renaer getrouwt met Sara Huijst, Jan Louwerens [Gouverneur] in huijwelijc hebbende Anna Huijst, Abraham Schiuman in huijwelijc hebbende Crijtge Huijst, Lenner van der Berch, getrouwt geweest sijnde met Maertgen Huijst, wijders den voors. Mathijs Huijst als voogt over Abraham @ Luinart Fatsoen, kinderen van de voors. Maritgen Huijst, Johannes Paffchiers getrouwt met Margareta Anthonij, naergelaten dochter van Susanna Anthony [Huyst] (alle benefens Niclaes Huijst die deser werelt overleden is) kinderen en kintskinderen van Gillis Huijst. Ende ten laesten noch Isaac Gouverneur getrouwt met Marie Gabriels dochter van Franchijntgen Thomasdr die een dochter was van Maritgen Salomons die in haer leven huijsvrouwe was van Gillis Huijst haer Compt. overleden vader ende moeder, item behoude vader @ behoude moeder mitsgaders Grootvader @ grootmoeder respective, ende bekende sij compten metten andren den boedel ende goederen bijde voors. Gillis Huijst ende Maritgen Salomons metter doot ontruijmt ende naergelaten. Ende is den meergefeijnden Davidt Renaer getrouwt met Sara Huijst onder andre te beurt gevallen, eerst een huijs ende erve staende ende gelegen binnen dese steede op te Oude Chingel op ten houck van de Oost Dwersgragt, belent aen d'een fijde de Oost Dwersgragt voornt. ende aen d'andere fijde Cornelis de Vroomen, streckende tot achter aen seeckere gemeente poorte, noch een huijs ende erve staende ende gelegen aen de Oostfijde van de Lange Santstraet belent aen d'een fijde Johannus Otten @ aen

d'ander fijde Joost van de Walle streckende tot achter aen den felven van de Walle, belovende den andren om geene ofte nadre scheijdinge te sullen beroupen noch door beroupen directelijc noch jndirectelijc in rechten noch daer buijten jn goure manieren cedeeren de dienvolgende d'een tot des anders behout alle twift @ actie twelck de eenen op des anders aenbedeelde heeft gehad.

Authoriserende over sulcx Heer Inventaris van de Rekencaemer defer steede omme de voors. huijfen op ten naem van David Renaer alsvooren over te ftellen, als bekennende met andre effecten der boedels daer tevens te fijn begroot als naer behooren. Ende dit alles onder verband van onfe persoonen en goederen present @ toecomende gens opempt. subject alle rechten @ rechteren met sjael van costen, aldus gedaen & leden @ gepaffeert binnen Leijden present d. ondergesz. getuijgen.

Getekend door Matteeuz Huijst en de anderen.

In 1690 zijn ze zeker nog samen in leven, maar Sara moet tussen 1699 en 1712 zijn gestorven, vermoedelijk in februari 1708 te Leiden. Haar kinderen hadden aan Matthijs een aardige suikeroom, want zij erfden samen (net als de kinderen van Susanna en Anna Huijst) een derde van zijn bezit. In verband met de hiervoor genoemde dochter Maria Renaer nam Matthijs een speciale clausule in zijn laatste testament op (zie boedel 1719). Maria Renaer is getrouwd met Philip van den Berg, naar Oost-Indië verhuist en door haar man verlaten. Na haar oom's overlijden krijgt zij nog voogden toegewezen vanwege de nalatenschap.

M125 voogdijboek.

Johannes Passchiere: Coopman, ende Abraham Goeverneur, Backer, beide neeven zijn voogden gesteld, over Maria Renaer, verlaatene huysvrouw van [wit stuk] jegenwoordig in Oost Indien, weegens goederen, haar opgecoomen, door 't overleijden van Mattijs Huijst, haar oom maternel, volgens des selfs Testamentaire dispositie in dato den 30en october 1712 gepasseerd voor den notaris Pr. van Deningen, en getuijgen alhier. Compareerdende hebben de voorn. voogdije aangenomen en aan weesmeesteren op 20 november 1719 eed gedaan.

Maria kreeg niet de nalatenschap zelf in handen, maar gedurende haar hele leven het vruchtgebruik daarvan. Dat wil zeggen dat zij de rente en andere opbrengsten genoot. Mogelijk achtte Matthijs haar niet handelsbekwaam, aangezien ze door haar man in de steek gelaten was. Een vrouw kon volgens de toenmalige regels beter onder leiding van een man (vader, broer, echtgenoot, zoon, oom) met geld om gaan. In de praktijk waren er ook toen toch heel wat dames die in het handelsverkeer achter de schermen aan de touwtjes trokken en "hun mannetje" wel stonden.

Een ander punt dat Matthijs vastlegde was zijn wens om Maria Renaer's deel over te laten gaan naar haar nakomelingen. Mochten die er niet zijn, dan ging na haar overlijden het bezit over op de nakomelingen van zijn andere zussen. Uiteindelijk krijgt in 1769 een zekere Maria Moreel vijftig jaar na zijn dood in 1719 de papieren en goederen betreffende haar portie in handen. Wie droomt nu niet van een dergelijke erfenis die gewoonlijk toch alleen in een film voorkomt?

Wees en Armboek AA pag. 89v. Stuk over Anna Gouverneur, weduwe van Jacobus Moreel, die zeer arm is in 1730.

Quit. voljaarden O149v.

Maria Moreel [is meerderjarig geworden en heeft de papieren in ontvangst genomen], als de voorn. Maria Moreel zijn aangekomen en opbesturven als mede Erfgename van haar over-oud oom Mathijs Huyst, en wegens zodanige portie in de goederen eertijds bij gemelde Matthijs Huyst nagelaten, alles in conformité van de Liquidatie gisteren ter weeskamer alhier gesloten. 28 Januarij 1769.

### **Anna Huijst**

Het leven van het jongste Huyst-telgje Anna ging niet geheel over rozen. Toch heeft zij eveneens goede tijden meegemaakt. Anna is in april 1646 geboren; haar moeder was toen zelf al ongeveer 46 jaar oud. Een jaar na haar geboorte huwde haar halfbroer Jan Thomas [van Wijk]. Als tiener

was ze op menig huwelijksfeest van haar oudere broers en zussen aanwezig. Haar ouders leven niet meer wanneer zij zelf in 1673 huwt met Jan Gouverneur, een lakenwerker. Zus Sara vergezelt Anna.

KO 1673.

Jan Gouverneur, laeckenwercker, jongeman van Leijden, huwt met Anna Huyst, jongedochter van Leijden, wonende op de Oude Chingel, geassisteerd met Sara Huyst, haer fuster mede aldaer.

Vanaf 1674 krijgt dit paar meerdere kinderen en bij de dopen duiken bekende personen op.

NH-doopgetuigen bij de kinderen van Jan Gouverneur en Anna Huijst zijn in:

1674 Nicolaes Heuyst, Johanna Kellenaer, Sara Heuyst.

1675 o.a. Anna de Buquoi.

1677 o.a. Mattheus Huijst en David Wallencourt.

1681 n.v.t.

1683 David Renaed, Johanna Kellenaer.

1689 Isaak Gouverneur, Sara Huyst.

Eveneens in 1674 moet Jan Gouverneur een bescheiden bedrag aan belasting betalen.

Leidse lasten, 2 belastingkohieren uit 1674. 200<sup>e</sup> Penning en Klein familiegeld.

- Pagina 114, Zijloord, w.s. Oude Singel, Jan Gouverneur, klein familiegeld, laeckendrapier voor de luijden, aanslag 0.0.6, decimaal 0.02, folio 148, nr. 24018.

Of Anna ontevreden was over zijn geringe verdiensten blijft gissen, maar twintig jaar later verschijnt het paar in onmin voor de schepenen van Leiden. Ze zijn elkaars gezelschap zat en vragen een scheiding van tafel en bed aan.

Scheidingen A94v.

Compareerde voor de heeren Mr Abraham van Alphen, en Mr Gerard Meerman, schepenen defer stadts Jan Gouverneur ter eenre ende Sara Huijst deffelffs huijsvr. ter andere sijde.

Te kennen gevende, dat tusschen henl. verscheijde oneenigheeden waren ontstaan, ende die harmonie niet en was, die tusschen man en vrouw werd vereijst om den band des huijwel. godfalgheit te cultiveren, ende daarome hoognodige was, dat sij li. waren gesepareerd van tafel, bedde, ende bijeenwoning, soo verclaarden sij comparanten door tusschen spreken vande opgemelte heeren, verdragen te wafen in maniere als volgt, namentlijk dat sij compten van nu aff sullen sijn en blijven gesepareerd, van tafel, bedde ende bijeenwoning, en dat het selve, den volcke, bij klockengeslagh, bekendt sal werden gemaakt. Actum den 3 Augusti 1694.

Van de kinderen blijven alleen Anna en Abraham Gouverneur leven, en ook zij ontvangen hun deel uit de boedel van oom Matthijs Huyst.

KO X92vd, 1679 Dit is een kleinkind, zie akten Matthijs Huijst.

Isaac Gouverneur, zoon van Jan Gouverneur, beide wonende op de Nieuwe Maren, huwt met Marijtje Jans [= Gabriels, dochter van Francijntje Thomas van Wijk], zij woont op de Oude Chingel en wordt geassisteerd door Anna Gouverneur, haar moei.

NH-doopgetuigen bij Isaac Gouverneur en Maria Gabriels zijn in:

1681 o.a. Anna Huist en Margariet Antonijs.

1683 [ma: Maria Gijsbrechtsdr.] o.a. Abraham Anthony en Sara Huist.

1685 en 1687 n.v.t.

Zijn vader is misschien (KO M253v, 1642): Jean Gouverneur, jongeman van Limburch, drapier, Langebracht, huwt met Maria Rensennet uijt den Phalts.

## Gillis Huyst

Gillis Huyst is zelf geen bloedverwant van de Van Wijk-familie. Daarom valt zijn voorgeschiedenis eigenlijk buiten het bestek van dit verslag. Toch is één vermelding uit het getuigenisboek de moeite van het noemen waard. Gillis is op het moment dat dit speelt 32 jaar oud.

Getuigenisboek S235.

Verklaring van Gillis Gillis Huijst dat hij zijn zus Marijtge Gillis Huijst naar Kettenis in het land van Limburg heeft gezonden (waar ze geboren is). Zijn verzoek om haar in het “dulhuis” van Leiden op te nemen was eerder geweigerd, maar omdat zijn zus “foo boos & quaet is” dat er geen land met haar te bezeilen valt, wil en kan hij niet (meer?) voor haar zorgen.

Posthumus, Bronnen Nr. 391.

Rekest van de lakendrapiers aan het gerecht, houdende verzoek den makelaars niet toe te staan de lakens in huis te brengen om ze daar te verkoopen. (1653, voor October 19) [tekst]  
Ondertekend door onder andere Jean Martin, Gillis Gillissen.

### Overige gegevens

Overzicht aantal huwelijken per kind

|                             |     |                |       |
|-----------------------------|-----|----------------|-------|
| Francijntje Thomas van Wijk | 1 x | Sara Huyst     | 1 x   |
| Jan Thomas van Wijk         | 3 x | Matthijs Huyst | 3 x   |
| Catharina Huijst            | 4 x | Nicolaes Huyst | 2 x   |
| Maria Huijst                | 2 x | Anna Huyst     | 2 x ? |
| Susanna Huijst              | 1 x |                |       |

Begraafboeken Huyst vanaf 1665 tot circa 1730 gekeken. Mogelijk staan overleden kinderen op patroniem Gillis. Begraafdatum 11-11-1669 op alle mogelijkheden nergens gezien.

- Diverse meldingen vrouw/kind van Nicolaas en Mathijs.
- 11-11-1669 Gillis Huijsters, vrouw van, HKJL.
- 23-30/03-1709 Anna Huyst, Oostwestgr., HK.
- 15-22/2-1708 Sara Huyst, Bogaardsteeg, HK.
- Maria Huyst staat niet als vrouw van R. Berghs en niet bij Huijs(t) in 1671.
- 22-29/4-1719 Mattijs Huijst, HK
- Sara staat niet als vrouw van David Re(ij)naer.

Geen Waalse of NH-dopen van kinderen van Davidt Reijnaer en Sara Huyst gevonden. Geen NH-dopen op naam van Jan Jansz. van Halteren, van Mattijs Huyst en Susanna Linoklaen of op naam van Reinier Berchs (dochter Margaretha in 1669?) gevonden.